

جہزا چنگیانسی

چوئن گہیشتمہ لاس خوا

رؤمان

۱۹۹۹

نهم بهرهمه پیشکەشه به «که ژال خدر»
نهو نافرتهه له کوتایی سهدهی بیستهمدا، له کۆمه‌لگای
پیاوسالاری کورددا لوتی بردرا

ئەگەر بونىياد و دەركەوتنى ئايىنەكان ئەسەر بونىيادى راستى بوويىتن و ئە پىناوى بەختىيارى و سەرفرازى مروّف و دادپەرورى كۆمەلەتەيدا ھاتىپتە بوون، كەواتە ئە ئايىنەكان پىرۇزتر (راستى ووتنە). بەم پىيە ھەر ئايىننى دژى راستى ووتن بى . ئەو دەزايەتى كرۆكى خۆى دەكات. (گەر راستى بونىيادى بى)؟ .

لەبەر ئەوھى لەكرۆك و بونىيادى راستىدا بزوتنەوھىكى بى ئۆقرە ھەيە كە ھەمىشە بە دوای راستر و راستردا دەگەرئ بۆيە لۆژىكى راستى چاۋ لە ھەلەى ھىچ ئايىن و فەلسەفە و كەسىك ناپۆشئ .

بەھىواى ئەوھى ئەم رۆمانە ، پرسىيارە سربوۋەكانى مېشكى مروّفى ھەزاندبئ .

جەزا چنگىيانى

Jaza Chingiani

**Wie ich Gott
erreicht habe**

**Roman
1999**

ووتەى پېشى

دلتىيام لەو ەى دواى بلاۋبوونەو ەى ئەم رۆمانە پەخنەم لىدەگىرىئ كەسانىكىش ەن زوبىردەبن. ئەو پەخنەى ەلەيەكم بۆ راست دەكەنەو پىزىيان دەگرم و زووبىرەكانىش دەبى ئەوانەبن كە راستىيان بۆ ەزم ناكرى و كۆنرەفاتىفانە لە ژيان دەروانن ، پروايان واىە دەبى ياساۋ نەرىتە پىرۆزە چەند ەزار سال كۆنەكان بەپىرۆزى بمىننەو. من و ئەم رۆمانە و ئەوان خاۋەنى دوو دىدى جىاوازىن بۆ ژيان و بەختىيارى مرۆف، بۆيە لە زوبىرەبۇنيان دلتىيام .

ئەركى نووسەر و رۆژنامەنووس ، پېش ئەو ەى ئەركىكى ئەدەبى و ئىستاتىكى و رۆشنىبىرى بىت ، ئەركىكى مرۆفقاىەتتە . يانى نووسەر و رۆژنامەنووس . پېش ئەو ەى نووسەر و رۆژنامە نووس بن ، دەبى مرۆف بن مرۆف بوون تەنيا بەمانا بايەلۆژىيەكەى نا ، بەلكو بە بونىادە فەلسەفى و رۆحىيەكەى . من لەم رۆمانە و لە بەرھەمەكانى رابردو و ووتار و رىپورتاجەكاندا ، ەمىشە پەپرەوى ياساىەكم كىرەو كە پىتى دەللىن راستى . بە دلتىياىشەو لە داھاتوشدا ەمان رىپچكە بەرنا دەم .

چۆن بە پىتى ياساى لۆژىك و سىروشت ، ەمىشە نوى دژى كۆن لە رىپفۆرم و گۆراندابە ، ئاۋاش پىيويستە نووسەر و رۆژنامە نووس ، دژى ياساۋ نەرىتە كۆنرەفاتىفە چەوسىنەرەكان بن و لە مىكانىزمى كۆمەلگادا رۆلى گىرنگ بىبن و پەردە لەسەر ئەو بابەتەنە ەلبدەنەو كە بۆتە ەزى وونبۇنى حقىقەتەكان و نامۆ بۇنى مرۆفقاىەتى . زۆر شت بەر ياساى گۆراندابە كەوتە بەلام (دىن) ەك ئايدۆلۆژىيەتتىكى كلاسىكى كە لە ئاستى پىداۋىستى سەردەمە كۆنەكاندا ھاتونەتە بوون و تا ئىمىرۆمان وبە بىيانوى پىرۆزىبۇنباىنەو ەكى خويان ماۋنەتەو (بىجگە لە رىپفۆرمەكەى مارتىن لۆتەر) ئەلمانى نەبى ، پىرۆزىبۇنى ەر فەلسەفە و رىيازو ئايدۆلۆژىيەتتىك و كەسىك يانى دارىشتنى بۇنىادى سىستەمى دىكتاتورىەتى (مەزھەبى و ئايدۆلۆژى و تاكەكەسى) كە بەھۆبەو ە مرۆف ئازادى لەدەست دەدا و ئازادى مرۆفقىش بەنرخترىن سەرمایەى ژبانەو پىيويستە ەموو كەس

هه بیج .

تا سالی بلاوکردنه وهی ئەم رۆمانه، سالی (۱۹۹۹) میلیۆنان مرۆڤ برۆایان وایه که عیسا کوری خوایه، من لەم رۆمانه دا ده لیم وانیه، عیسا کوری خوا نیه، به لکو وهکی هه موو مرۆڤیکێ تری ئەم سه رزه مینه کوری سروشته یانی بهری سیکسی (ئافرهت و پیاویکه) ودا یکی ناوی مریه مه، هه ر پیاویک باوکی بچ و هه ر ناویکی هه بچ به لای مرۆڤی مرۆڤ دۆسته وه نابچ گرنگ بچ، گرنگ ئە وه یه عیسا چی بۆ مرۆڤایه تی هانیوه؟ مه به ستیشم له م و ته یه له کاو یکی ر دنی پاکیزه یی مریه م خان نیه ده کری مریه م خانیش قوربانیه ک بچ له و ملیۆنان ئافره ته قوربانیه ی یاسای پیاو بچ له میژو ودا. عیسا پیاویکی هوشیار و شوێر شگێر تکی سه رده می خۆی بوو، له پیناوی به کسانێ و خۆشه یستی ودا په روه ری کۆمه لایه تی و نه مانی چه و سانه وه و نه هیشتنی برسی تیدا خه باتی کردو ئە مانه نرخی عیسا یان دروست کردو وه نه ک (باوکی). ئە گه ر عیسا یه کان ئە م راستیه (تابۆ) بکه ن ئە وه با بزانی دژی ویست و فکری عیسا و بونیادی کریست کار ده که ن که (راستی ووتنه). عه ره به کان به قۆناعی پیش ئیسلام ده لێن (جاهلیهت) یانی پریمی تی فیتیه ت. له م قۆناعه دا محه مه د دژی یاسا و نه ریت و خوی ئە و کۆمه لگایه به که لک وه رگرتن له مامۆستا کورده که ی (صفا از) که له میژو ودا به برام ناوی هاتو وه ، محه مه دیش ئە م مامۆستا بوونه ی برامی له په راوه به ناو بانگه که یدا قورئان له سو ره تی (النساء) ناما ژه بۆ کردو وه محه مه د له سه ره تای شوێر شه که یدا ریفۆرمی تکی کۆمه لایه تی کرد ، که تییدا هه ندی مافی پیشی لکراوی ئافره تی، وه کی به شیان له میراتی و ماره یی و قه ده غه کردنی زینده به چال کردنیانی پیاده کرد، بانگی نازادی و برابه تی هه لدا، به لام کاتی ک شوێر شه که ی په ری سه ند و له سنوری چاوه روانکراویان په ری وه و ناوچه ی قه له مه ر هویان فراوان بوو، له نه نجامی داگیر کردنه ئیسلامیه کانی شدا سامانی تکی فراوانیان چنگ که وت محه مه د و شوێر شه که ی، له رزگار که ره وه بوون به داگیر که ر و له دادوهر وه بوون به چه و سینه ر له گه ل په یدا بوونی هیژ و فراوانی دسه لاتی عه ره ب (بیر و هه ستی نه ته وه ایه تی به شیوه ره گه ز په رستی که ی) له ناو عه ره به کاندایا په ری سه ند خودی محه مه دیش که هه موو و ته یه کی ده بووه یاسای ئە وه سه رده مه

لهو قوناغهدا بهم ووته بهی (انصر اخاک ظالما او مظلوما) شه رعیتی بهو زولمه دهدا بهرامبهر به نه ته وه کانی تر و به پیتی سورتهی (الانفال) یش به ناوی خواوه نهو تالانی و دزیانه یان حال لکردکه له جه نکه کانیان دهستیان ده که وت. ثم سورتهی (الانفال) ه به شیوه به یک سه ریزان و سه رانی ئیسلامی هارکرد که کونترۆلی رۆحی و مورالی مرۆقایه تیان داته پا و له مرۆقه بون به ئامیرتکی کوشه نده و ئاژهلتیکی درنده. به شیتیک له دهستکه وته کانی نهو جه گانه ئافرهت بوون، (بازرگانی ئافرهت) له پیش ئیسلامدا به شیتکی گرنگی کولتوری بازرگانی عه ره ب بوو، بویه محهمهد نهیتوانی به رنگاری ثم بازاره بپسته وه وده یزانی له شۆرشه که ی به رده وام نابئ ته گهر دژ به بازاره بی، بویه محهمهد به سورتهی (الانفال) و له شکرکیشبه که ی بۆ سه ر ناوچه و وولاتانی ئیسلام و تالانکردنیان خزمه تیتکی گهره ی به بازار و بازرگانانی قوره یش کرد. ثم زولم و زور و تالانکردنه بۆ سه ر یازانی ئیسلام بوو به پیشه به کی گرنگ و زوره شیان بۆ هه مان مه به ست زور درندانه شه ریان ده کرد (ته گهر کوژران ده چنه به هه شت و ته گهر زیندوو مانه وه ده بئه خواوه ن سامان و کوممه له ئافرهت) . له پاشکۆی هه موو له شکریتکی ئیسلامدا که ده چون بۆ داگیرکردنی ناوچه به کی ناییسلام دهسته به یک له بازرگانانی قوره یشیان له ته کدا بوو، ته نیا بۆ کرینی دهستکه وته کانی نهو جه نگانه (ئه مه به لگه به کی روونی چۆکدادانی بونیادی فکری ئیسلامه به رامبهر به بازار). خودی محهمه دیش له دوا ی هه مووجه نگت، له ناو ئافرهته به دیلگیراواندا گه نجترین ئافرهتی بۆخوی هه لپژاردوه له دوا ی به کم ژنی محهمهد (خه دیجه)، که بیوه ژنیکی خواوه ن سامان و به ته مه ن بوو و له بهر سامانه که ی هینای، له به ک کاتدا (۹) ژنی هه بووه وهک: (عائیشه، حه فسه، سوده، زینه به، ئومی سه له ممه، ئومی حه بیبه، مه یمونه، جووه پره به، سه فیه). ثم ژن هینانه شی دوور بوو له هه موو به هاو پرتنسیبیتکی مرۆقایه تی، بۆ نمونه ته مه نی عائیشه (۹) سالان بووه محهمهد (۵۴) سال. له رۆژی زه ماوه نده که یاندا عائیشه نهو نده مندال بووه، بوو که شووشه ی مندالی به باوه شه وه بووه.

× زینه ب ژنی زرکوره که ی بوو، له چاوپتکه و تنیکیدا حه زی لیکرد و به ته لاقدانییدا ودوایی له خۆی ماره کرد.

× صفیه ژنه جولہ کہیہ کی شوخ بوو، له تالانیہ کانی شہری خہیہ ردا بہر سہریازیکی ئیسلام کہوت، محہمد له بہر جوانیہ کہی بہ کہوت سہر حوشتر له سہریازہ کہی کریبہ وہ. له گہل ئەم (۹) ژنہ شدا دوو کہ نیزہ کی ہہ بووہ، (ماریا)ی فہلہ و (ریحانی) کورد. بہ پیتی یاساو کولتوری ئەو سہردہ مہی عہرہب، خاوەن (کوئیلہ و کہ نیزہ کدا) بۆیان ہہ بووہ کوئیلہ بخہ سینن و سیکسیش له گہل کہ نیزہ کدا بکہن. خوا، لەم رۆمانہ دا دلێ دەبی ئەم زہمینہ نیشتمانی گشت مرۆقاہیہ تی بی (نابی رینگ و رگہز و ناسیونالستی) ببہنہ له مپہر له بہردہم نازادی مرۆقدا مادامیکیش سروشت دروستکہری (ئافرہت و پیاوہ)، دروستبوونی ئەم دوو (بوونہش) له دەسلانی (خود) دانہ، کہواتہ دەبی ئەم جووتہ: (ئافرہت و پیاو) مافہ کانیان و ہکی یہک بی. لەم رۆمانہ دا خوا لەسہر دادوہری و نادادوہری پرخنہ له تاینہکان و رابہرہکانی، محہمد و باریم و عیسادہ گری.

ئەم رۆمانہ کۆمہلہ روداویکی میژوویی یہ و بہ شتوہیہ کی ئەدہبی ئیستاتیکی دەیگتیرمہوہ، بہ ہیوای ئەوہی توانیبیتم پرسیارہ سربوہ کانی میشکی مرۆقم ہاژاندبی.

چنگانی

سەرەتای زستانییکی تەر بوو، تەمییکی تەلخ دەروونی شاری گرتبوو. تەمی بیکاری و غوربەت و تەنیایی و تەمی تەلخی دەروونی شار دەروونی داوەشان دەبوون ھەر ئەم بیکار نیە، سوپایەکی بیکار پڑاوە تە سەر شەقام و کونجی بارەکان. ناویشانی پڑنامە و بابەتی گرنگی گۆقارو میدیا و چەلەحانیی حکومەت و ئۆپۆسیژۆن و پەرلەمان زۆرانگرتنی مۆتەکە ی بیکاری بوو. ھیچ لایەکیان توانای بەزاندنی ئەم مۆتەکە ترسناکەیان نەبوو. بیکاری بیو زەنگییکی ترسناک، خورپەییکی دلگۆشین، دلی سەرچەم دانیشتوانی کاردارو بیکاری گرتبوو.

ئەم کورپی بەزم و پەزەمی خواردنەو و بار نەبوو تا بەھۆی مەستیەو و سامی بیکاری و نەگبەتی و غوربەت و تەنیایی رابمالتی. کە لە خەو و تەنیایی و ژوورەکە ی و خوتیندەو و بیزار دەبوو، سنگی شەقام و بزەنپتی ناو دارستانەکان و پیاسە ی ناو باخچەکانی ھەلدەبژارد و پوژ

وکاته‌کانی ددها به‌دهم شه‌پۆلی پیاسه‌ی نه‌پراوه‌ی ته‌نیایی یه‌وه. چاو و میتشکی هوشیاری، هیتزی برینی سنووری ولاتانی دنیاشی هه‌بوو، بۆبه رووداو‌ه‌کانی دنیاشی، وه‌ک کۆمه‌له‌ ئه‌لقه‌یه‌کی له‌یه‌ک نه‌پچراوی زنجیری کاره‌ساتی‌کی مرۆق‌ایه‌تی به‌یه‌که‌وه ده‌به‌سته‌وه. له‌ههر ولاتی‌ک کارگه‌یه‌ک دا‌بخرایه، ئه‌م له‌ژووره‌که‌ی خۆیه‌وه غه‌م دا‌یده‌گرت و هه‌ستی به‌قه‌به‌بوونی کیشه‌ی خۆی وگشت کریکارانی جیهان ده‌کرد. له‌ولات مامۆستا بوو، لی‌ره کریکار، وه‌لی کریکاری‌کی هوشیار.

پیش ئه‌وه‌ی بچیته‌ ناو پی‌خه‌فه‌که‌یه‌وه، کاتژمێره‌که‌ی خسته‌ سه‌ر شه‌شی به‌یانی و ده‌ستی له‌ ملی هیواکانی کردو خه‌وی لی‌که‌وت خه‌وی‌کی غه‌ماوی وپه‌ر له‌ دله‌ خوربه‌یه‌و پچر پچر و دوودلی و بزکاند و وورینه.

له‌گه‌ل لێدانی یه‌که‌م زه‌نگدا له‌ خه‌وه ئالۆسکاوه‌کانی راپه‌ری.. ریشی پاک تاشی، دووشیکی گه‌رمی کردو کراسیکی پاکی ئوتوو‌کراوی له‌به‌رکردوو و بۆینبا‌خیکی جوانی به‌ست و یه‌که‌م که‌س بوو خۆی گه‌یانه‌ ده‌رگای ئه‌و کارگه‌یه‌ی که‌چه‌ند جیتگه‌یه‌کی به‌تالی کاریان له‌ رۆژنامه‌یه‌کدا بلا‌وکردبۆوه. پیش ئه‌وه‌ی له‌ده‌رگای سکریتی‌ری کارگه‌که‌ بدا، وه‌ک خۆی بۆ تا‌قی‌کردنه‌وه‌یه‌کی گرنگ ئاماده‌ بکات، بۆینبا‌خه‌که‌ی رینک‌خست، ده‌ستی‌کی به‌ برۆکانیدا هانی، چاویلکه‌که‌ی له‌ قۆقزی‌ی لوتی به‌رزکرده‌وه‌و خسته‌یه‌ به‌ر چاوه‌کزه‌کانی و قورگی بۆ قسه‌کردن سافکرد. ترپه‌ی لێدانی دلی که‌میتک که‌وتنه‌ په‌له‌. که‌ به‌ ئه‌سپایی له‌ ده‌رگا‌که‌ی دا، ناسکۆله‌ده‌نگی له‌و دیو ده‌رگا‌که‌وه فه‌رمووی لیکرد به‌ئاسته‌م و وریاییه‌وه ده‌رگا‌که‌ی ترازان و پیش ئه‌وه‌ی هه‌نگاو بنیته‌ ژووره‌وه، سه‌ری کرد به‌ درزی ده‌رگا‌که‌دا. ئافه‌رتی‌کی قژزه‌ردی ناسک و چاوگه‌ش و باریکه‌له‌ له‌به‌رده‌م می‌زو کۆمپيوته‌رتیکدا دانیشته‌بوو به‌قردیله‌یه‌کی ره‌ش، قژزه‌رده‌ خاوه‌که‌ی له‌ دواوه‌ گه‌رمۆله‌کردبوو و بلوسیکی ره‌شی ته‌نکی سنگ‌کراوه‌ی له‌

بهردابوو لامل وسه رسنگ وگه ردنپکی جوانی ده رخست بوو. جووتی مه مکولای قنج له ژتیر بلوسه کهیدا خپ ببوون و ناسکه درزیکي کالی له نیوانیادا دروست کردبوو. لیتوه کانی بهر په رنگیکي سووری توخی مه یله و قاوه یی په ننگ کرابوون. روویه کی نهرم و دوو چاوی گه شی نارام دوولیتوی تازه په ننگ کراو، وینه یی دهروونیکي به ختیارو بیگرفتی ده نواند. پیتش درکاندن یی که م وشه یی ویستی، حزی به جوانییه کهیدا چزا.

به چهند هه نگاویکی کورت چووه بهردهم میزه که، به میهره بانی و زده خنده وه به یانی باشی لیکرد.

سکر تیره که به هاتنه ژووره وه یی، رووی له کو مپیوتره که وهرگیپراو چاویکی خیرای به سه رو قه لافهت و جل و بهرگ و روویدا گیرا به زرده خنده یی که ته کته رئاساوه رووی تیکرد و به یانی باشه که یی بو سنده وه:

- فهرموو کاریکت هه یی؟

وهک سه ربازیک چوون به رامبهر ته فسه ریکي دلره ق ده وهستی و چاوه ریپ بریاریکی چاوه روان نه کرابی، ئاوا له بهر دهم میزی سکر تیره که دا وه ستابوو. ههردوو دهستی به روژنامه یی که لوولکراوه وه له پیتشه وه ره فکر دبوو.

میهره بانی و به زه یی تیکه لای چاوه کانی کردو ملی نا به لاه ووتی:
- به لای هاتووم بو پرسیری ته و کارانه یی که دوینی ئیواره له م روژنامه یی دا بلاوتان کردوته وه.

سکر تیره که جاریکی تر چاوی به جل و بهرگ و سه روسیماو په رنگی توخی و قشه ماش و برنجییه کهیدا هیئا، وهک ته وه یی بریاریکی ئاماده کراو له سه زمانی تو مارکرا بی پتی ووترابی، بیبیر کردنه وه وتی:

- بیوره هه موو شوپنه کان گیراون.
بروسکه یی که له دلی داو په رنگی رووی توخ هه لگه پراوانوده می که میک

ووشک هه لهات، رۆژنامه که ی دهستی بهرزکرده وه وتی:
 - خانم، دوینی ئیواری ئەم کارانه تان لهم رۆژنامه یه دا بلاوکردۆته وه،
 برواش ناکه م که سیک له من زوترهاتی؟
 سکرتیره که بههیز و کهشخه و دهنگیکی گهرمه وه وتی:
 - وتم ببوره هه موو کاره کان گیراون!

ئەمهی ووت و پرووی به لای کۆمپییوته ره که دا وەرچهرخاند و پشت
 گویتی خست.

ئەمه یه که م جار نیه رهنگی هیواکانی له یه که م پرسیاره وه زهره
 هه لده گهری. به کزی و بێ هیوا ییه وه پرووی وەرچهرخان و بیرووی
 سکرتیره که ی به جیهیشت به دهم و پینه ی رینگا و بیحه و سه له ییه وه ورد
 ورد شه قامهکانی ده پری و دلی له نیوان بهرداشی گرفتسی بیکاری و
 ژبانی ته نیایی و غوربه تدا تو ابۆوه. بۆنی قاوه خانه یه ک ئاره زووی
 قاوه یه کی گهرم و شیرینی هه لسان و ئاورپکی دایه وه گیرفانی به تالی
 زریکه ی له ئاره زووی هه لسان و ده می حه زهکانی نووقاندو وه لایمی
 ئاره زووهکانی خۆی دایه وه.

(قاوه یه ک (٤) مارکه و خواردنه وه شی به ته نیا تامی نیه!)

ملی رینگه ی گرت و تا له قاوه خانه که تپه پهری هه وای ئەو ناوه ی
 هه لنه مژی.. به دهم رۆبشتنه وه خۆی به باخچه یه کدا کردو له سه ر
 کورسیه ک دانیششت. له ناو گرفت و حه ز و ئاره زووهکانیدا گینگلی
 ده دا.

(چی منی به م ولات و کۆمه له وه به ستۆته وه؟ وا ته مه نیکه لهم شار و
 کۆمه له دا ده ژیم، هاو رپیه کم نیه غه مه کانم له ته کدا تاوتوی بکات..
 دۆستی کم نیه دهستی نازاره کانم بگری و که میک تۆزی غوربه ت
 له چرکهکانی ژبانم به ته کیتی.. له شار ی کدا ده ژیم دانیشتوانه که ی یه ک
 ملیۆنه و که چی من وه ک له بیابانیککی چۆلدا بژیم ته نیام، هینده
 ته نیام گهر له بهر خۆمه وه قسه نه که م به مانگی وشه یه ک له زارم
 نابیستم. هه ره که سوال که ر، چه ندین جار زهره خه نه م کردوه به کللیلی

په یوه ندى و بهر وى خه لکى ئەم شارەمدا پښاندووه و که سیک و لاماکی به سۆزی نه داومه ته وه؟ هه موو که سم خوښده وئ که چی کهس نیه سۆزیکم بداتئ. من چه زم به یارمه تی هه موو که سیکه و که سیک نیه لایهک له نه گبه تیم بکاته وه . له م شارو ولاته دا هه ست به ده عبا بوونی خوژم ده که م نه ک مرؤف .

ده ستیکی به رویدا هیناو وینه ی روخساری له ئاوینه ی هه ستیه وه هینایه بهرچاوی خوئی .

روویه کی زیبکای قویاو . . جئ زیبکه کۆنه کانی له کونی کۆمه له بزماریکی هه لکه نه راوی ته نه که یه کی خوئی ژهنگاوی قویاو ده چی ، چاویکی کزو چاویلکه یه کی قه به ، لووتیکی قۆنزو خوار ، پیستیکی قاوهیی و سه رو قژیکی ماش و برنجی ، ته مه نیکی (٤٠) ساله یی ، له م کۆمه لگا بیروکراتیه دا چۆن شانسی بو کار و په یوه ندى روچی و ئافره ت ده بی؟! .

هه ناسه یه کی قوولی هه لکیشا و سه بیریکی راست و چه پی خوئی کرد . کئ گویی له دهنگی دهروونی تویه؟ . کئ ئاگای له چه زی سوتاوی روچی داته پیوی تویه؟ . له ولاتیش هه ر داماو بووم ، که سیک نه بوو سۆزیکم بداتئ له دایکم زیاتر . . ئۆف دایه گیان . . ته نیا ئافره تیک بوویت باوه شت پیدا ده کردم و خوښه ویستیت ده دامئ . . چه ند میهره بان بوویت . . بیزت له زیبکه ته قیو و زهردو وشک هه له اتوه کانی رووم نه ده کرده وه . ئاخ ئەم زیبکانه چۆن له و روژه وه ی چه ز له دلماچه که ره ی کردووه وه ک پۆله زهرده و اله یه ک له رووم ئالاون و هه ر روژه چه ز له لایه کم هه لده سینن . ئۆف دایه گیان چه ند خوښ بوو که بیته ده وتم :

(کوپم خه فه ت مه خو ، نیشانه ی بالق بوونته ، ماوه یه کی تر پیستی رووت ساف و جوان ده بیته وه .)

ئای دایه گیان ، نه تده زانی ئاسه واره ی ئەم زیبکانه چۆن رووم سه قه ت ده که ن . . له دوا کاتی مال ئاوی و سه ره له گرتن و سه فه ری بی

هېوايشدا بوو، چۆن شه وېوې خوشكم بريندارى كردم، له ترسى نه وهى پرووى زيبكاوى نه بئى، له جياتى ماچ و باوهشى خوشكانه، ته نيا سهرى په نجه كانى خسته ده ستمه وه و ناگام لى بوو، دواى نه و ته وقه ساردو سره قيزاو بيه شى به شهرم و دزيه وه سهرى په نجه كانى به كراسه كهى سرى مانگى سالى. دووان. سيان، رۆژانه له م شارو ولاته دا ته نيام. ناخ خوايه بو وام ليتهات! چ چاره نووسيتك بوو!! وا بووم به (٤٠) سال و بيهاوسهرم. بى منالم. بى غه م خورم. بيكارم. بى لانه يه كى گهرم. بى هاوړيم بى نيشتمان و دوور له هه موو شته خوشه كانى ژيانم. نه مه ژيانى نه وروپايه!، خواردن نووستن. نووستن، خواردن و چوار ديوارى ژووره كه م و ته له فزيونيتك و كومه لى په رتووكى كۆن.

قولپى گربانيتكى سهخت وهك بوركانيتكى به جوش دهر وونى داگير كرد. پيش نه وهى هه ژانه كهى بگاته لوتكهى چاوه كانى، ناخى ته قيه وه و قورگ و دهر وونى گهرم داهات:

- كى هه يه له م دنيا يه دا منى خوش بويت؟
- كهس ....!

ناخ. يهك كهس هه بوو نه و يش، بيته وهى بونى دوا هه ناسه ي هه لمزم مرد. ئوف دايه گيان چهند مهره بان بوويت. منيش چهند سپله و خو په رست بووم وام ده زانى نه وروپا گرفته كانى ژيان و زيبكه كانى رووم سارپژ دهكات و وهك مرؤف تيم دهر ووان و دهم به خاوهنى هه موو پتويستيبه كانى ژيان.

- به جيم هيشتى له كاتيكدا ده بوايه تا دوا هه ناسهت له لات بوومايه .
دېمه نى دوا دیداری وصال ئاوى له گه ل دايكيا هانيه ياد وچاوه كانى نوقاند.

- كورم بو كۆى دهر وويت؟

- نازانم دايه گيان!

- نه م سه ره لگرتن و كوچه بى سه روشوئنه بوچى؟ كورم نارام بگره.

خوا گه وره به .

- دایه گه وره و بچوکی خوا گرفته کان چاره سه رناکات! . له م وولاته دا سیاسیه قباخچییه کان و بازرگانانی چهنگ حوکم ده کن. . ئیره شوینی ژیان نیه! .

چاوه کانی زیبا تر کرده وه. . سه ری له سه ری دایکی نزیک کرده وه:

- دایه گیان، تا ئەمانه له م وولاته دا هه ناسه بدهن، ئەم بازارو مه زادخانه خویناویه هه ر ده مینێ! .

- بۆ کوئی؟

- خۆشم نازانم. . بۆ ئەو شوینیهی وهک مرۆف لیم ده پروان. . بۆ شوینیک بوونی وونی خۆمی تیا بدۆزمه وه، یانی نازادیم . دایه گیان مرۆف که نازاد نه بوو وونه . وونه له خوودی خۆی، له کۆمه ل، له سروشت، له بوون، له هه مووشتیک ، رهنگه لیم تینه گهیت، وهلی ئەمه گرفتیی منه . من نامه ویت به ناموی و وون بوون بمرم . من نامه ویت پرسیاره کانی ژیانم له مېشکمدا که پروو هه لبه یین . ، لیره پرسیار حوکمی چه قووی له سه ره ، ده رۆم بۆ شوینیک خۆشم نازانم کوئیه . وهلی ده بی لیره جیاوازیی، چونکه من به دواي ئەلته رناتیفدا ده گه ریم ، ئەلته رناتیفیک که خۆمی تیا بدۆزمه وه، وهک مرۆف، ئا وهک مرۆف، نازانم چیم به سه ردی، ده بی برۆم ، ئەمه سونه تی ژیانیی منه ، دلم ده ته قی قسه نه کهم، مېشکم ده جه می پرسیار نه کهم .

- کورم له وولاتانی غه ربیی ژیان ئاسان نیه .

- دایه گیان راسته ده شی زۆر سه خت بی ، وهلی تا قه ئەلته رنار تیفه بۆ ئەم ژبانه زو خاوییه .

ئاوړیکي به چواردهوری خۆیدا دایه وه:

(گه یستمه ئە وروپاش که سیک حسابی سه گیکم بۆ ناکات .)

چاوه کانی پر بوون له ئاو .

(ده بی بگریم تا ده روونم ئاسوده بی، ده گریم تا دوا تنوکی فرمی سک وشک ده کات. . ده گریم و ده گریم، ئاخ گریان چۆن بوو به به شیک له

به‌رنامه‌ی ژيانی ته‌نيایي و نه‌گبه‌تيم!! ئيمشه‌و چی بکه‌م؟ له‌گه‌ل کيدا بدوئيم؟ به‌ته‌نيا چيم لئ دئ؟ له‌ کوئیی؟ له‌ نيوان چوار ديوارى ژووره‌که‌مدا، له‌ به‌رامبه‌ر ته‌له‌فزيوئییکی بيده‌نگ و وینه‌هه‌لواسراوه‌کانی هاوړپيانی شاردا!!.

له‌پي دهسته‌کانی له‌یه‌ک خشانده‌و له‌پي دهستی راستی یه‌کالا کرده‌وه‌و به‌رامبه‌ر پروی خوئی رايگرت و وه‌ک له‌ته‌ک هاوړازتيکيدا بپه‌يشی که‌وته‌ په‌يشين لگه‌ل دهستيدا.

(تاکه‌ی گړی رۆحم داده‌مرکينيتته‌وه؟ ده‌زانم تاوانی تو‌نیه؟ تو‌ش هزرت ده‌کرد دلئ په‌نجه‌کانت گوپکه‌ی کيرژوله‌یه‌کی ناسکی ختوکه‌ بدايه، شلکه‌ی نه‌رموئله‌ی مه‌مکی قه‌يره‌یه‌کی گراويت له‌ مشت بگرتايه. ده‌زانم رۆحت وه‌ک رۆحی من تينوی بوئی توکی بنباخه‌ل و به‌رموسه‌لانی ئافره‌تيکی خرينه. ئه‌ی وايه‌ تو، پارچه‌یه‌ک له‌منی، تو جوگه‌يت و ته‌زووی هه‌ز ده‌رژينيتته‌ رۆحمه‌وه. ده‌بئ چ تاميکی هه‌بئ، دوولتيوی ناسک و ناوده‌ميکی گهرم بوئ بمژئ؟ ئا، دلئ په‌نجه‌کانت بمژئ!

(نازانم له‌ ژيانما نه‌مچه‌شتوه، ده‌بئ مژبن تاميکی زور ئاگراوی هه‌بئ؟ بوئه‌ وه‌ک له‌ فيلمدا چنه‌د جاری بينيومه، پيلئوی چاوی پياو قورس ده‌بئ و ئه‌ستوئی هه‌زی ده‌چه‌مينئ و رۆحی ئارام. جيگه‌ی ته‌نيا، ژووری ته‌نيا، بيړی ته‌نيا، هه‌ناسه‌ی ته‌نيا، تلی ته‌نيایي. ئاخ... ئای ته‌نيایي! ده‌بئ ئيمشه‌و ئه‌و سکر تييره‌ قژ زه‌رده شوخه‌ چوئ بئئ؟. کئ ئه‌و له‌شه‌ نه‌رم ونوئله‌ی به‌ پرووتی له‌باوه‌ش ده‌گړئ و له‌گه‌ل قريوه‌ و سرپه‌ی ورده‌ ماچدا، تل به‌و ناسکه‌ ده‌داو ته‌راپی لي‌وه‌ قاوه‌بيیه‌کانی هه‌لده‌مژئ؟. ئه‌ی خواي گه‌وره‌ ده‌بئ له‌ ژير ئه‌و بلوسه‌ ره‌شه‌وه‌ چ جوته‌ مه‌مکئ خوئيان هه‌شار دابئ؟. چ به‌خته‌وه‌رپک ئه‌و گوپکه‌ په‌مه‌بيانه‌ی ده‌مژئ؟. يان کورپکی وه‌ک خوئی قوژ و جوان و پروو ناسک و بئ زيبکه‌يه، يان به‌رپوه‌به‌رپکی پيړی ده‌وله‌مه‌نده. ئای ژيان.. واچنه‌د سا‌له‌ له‌م ولا ته‌دا ده‌ژيم، نه‌ له‌شپکی باريکم له‌ باوه‌ش

گرتوو، نه گۆیکه یه کی په مه می قژه رد پیکم مژیوه، نه هه ناسه ی
 سنگی نازدارنیک هه ناسه می بۆن خو شکردوه .
 جار پیک تر سهیری له پی دهستی راستی کرد وهه ناسه یه کی هه لکیتشا :
 (تاکه ی ده بیته هاو ریپ حه زه کانم؟ ئە ی ئە ندامی له شی که سیکی
 نه گبه ت ؟. ته مه ن زۆر به خپرای دیه روا و من هه ر له جیگه ی خو م. له
 نه گبه تیدا چه قیوم و هیچ هه نگاویکم به ره و پیتشه وه نه ناوه . هیچ
 گۆرانیکم به سه ردا نه ها تووه ، له سپی بوونی مووه کانی سه رم و
 قوپاوی رووم و کزیی چاوم و ته مه نی زۆرم زیاتر. کوا به ختیاری ؟ له
 چ کونجیکی ئە م ژیا نه دا خو ت ونکردوو ه ؟. بۆ لیم یا خیت ؟ . چ
 تاوانی یکیم کردوو ه اړو ژگار سزام ده دا ؟. ئە م هه موو نه گبه تیه بۆچی !! .
 هه ژاری، بیکاری ، ته نیایی، غوربه ت، سه ره رای هه موو ئە مانه ش،
 ناشیرینی و روویه کی زیبکاوی ....)

سه یریکی ئاسمانی کرد و وه ک له ته ک خوا دا بپه یثی:

- ئە مانه بۆ. ئە ی خوا ی گه ووه ؟ .

- بلایی خوا هه بی؟ . ئە گه ر هه بی و دروو ستکه ری بوون بی، که واته
 خوا تاوانباره به رامبه ر به م هه موو نه گبه تیانه ی من؟ . نه ده بوو ئە و
 نه گبه تیانه پیچه وانه بوونایه یان که متر؟ . نه ده بوو که میک له جوانی
 ئە و سکر تی ره ت قار سه بکردایه ویتدایه به من؟ ، گه ر تو دادوهری؟ . ئە و
 وا ناسک و نازدار دروست ده که ییت و منیش به روویه کی زیبکاوی و
 قه لبه وه؟ . پروا بکه م خوا هه بی؟ . گه ر هه بی له م ده ریا خوینه پڑاوه ی
 مرو ف ، چۆن بیده نگ ده بی؟ ! ئە م هه موو بیکاری و برسیتییه ؟. ئە م
 هه موو نامرؤ قایه تی و تاوانانه بۆچی؟

هه لویتسه ته یه کی کرد و وشکه په شیمانیه ک دایگرت:

واز بینه .. تو ده ره قه تی بیکاری نایه ییت. ئا فره تیکت بۆ رام نایه ت چ
 جای زۆران گرتن له گه ل خوا دا! . بروات پییه یان نا ، بوونی هه بی یان
 نا، چاره سه ری کیشه ی بیکاری و زیبکه کانی رووت ناکات. . کیشه ی
 تو کیشه ی بوون و نه بوونی خوا نیه ؟ کیشه ی بیکاری و ته نیاییه ،

کیشه و نه گبه تی رۆج و بی ئافره تی و غوربه ته) .
 زریکه یه ک له میشکی داو بهری چاوه کانی لیل بوون .. لیل بوون تا
 تاریکایی داها ت .. وهک ته زووی سه هۆلا و یتیک خوینی له شی به ناو
 ره گه کانی تیده پهری .. هه موو ئه ندامانی له شی که وتنه له رزه .. له ناو
 دهنگیکی نامۆ له کونه گوێکانیه وه خزایه کاسه ی سه ری و
 هاژه هاژیک میشکی گوشی . له تاواندا ههردوو گوئی به په نجه کانی
 دهستی ئاخنی .. تاده هات هاژه هاژه که توندتر ده بوو .. کاس بوو .. سه ری
 که وته خولانه وه . له تاواندا به ههردوو له پی دهستی سه ری جه راند
 و سه ری به ناو کوشیا شو پر کرده وه .. تاسا .. گێژه لۆکه یه کی باریک له
 قولایی ئاسمانه وه به تیژی به رهو زهوی کشا وزۆر به توندی به ده وریا
 خولایه وه وهک پارچه کاغه زکی ته نک له سه ر کورسییکه هه لئ گرت
 و به رهو قولایی ئاسمان فراندی وه هه لیلوشی .. هاواری ده کرد که س
 گوئی له دهنگی نه بوو .. خۆی راده پسکاند و له باوه شی گێژه لۆکه که دا
 خولی ده خوارو به رهو قولایی ئاسمان ده کشا . کشا .. کشا تا له زهوی
 دوور که وته وه .. له قولایی ئاسماندا چاوه کانی کرانه وه ، هاژه هاژه که ی
 میشکی نه ما و به چوارده وری خویدا ده پروانی . وهک له ناو
 فرۆکه یه کدا بی ، ئۆتۆمۆبیل و شه مه نده فه رو شار وشه قامه کانی و
 پرووبار و شاخی ده بینی .. به رزبۆوه تا دورگه و ئۆقیانوسه کانی به
 پروونی له یه ک جیا ده کرده وه . هه رچی ئه وه نه خشانه ی له قوتابخانه و
 وانه ی جوگرافیه دا بینی بوونی له قولایی ئاسمانه وه بینی . (ئه وه
 نیوه دورگه جزمه ییه که ی ئیتالیا یه .. ئه وه دورگه ی به ریتانیا یه .. ئه و
 هیله درتزه ده بی شورا به ناو بانگه که ی چین بی .. به رز بۆوه به رزبۆوه
 تا تۆپی زهوی به رهش و سپی بینی .
 ئیستا له ئه مریکا شه وه ، بۆیه نیوه ی زهوی ره شه و نیوه ی سپی .)
 تۆپی زهوی له بهر چاوی بچوکترو بچوکترو ده بۆوه تا وهک خالیکی کال
 له بهر چاوی وون بوو .. فیشکه فیشکی به رده ئه ستیره کان به لا یدا
 تیده پهری و زراوی بردبوو . گێژه لۆکه که خۆی به قولایی گه واله

هه‌و‌ر‌ی‌ک‌ی س‌پ‌ی‌د‌ا‌و‌ک‌ر‌د و‌ر‌د‌ه و‌ر‌د‌ه خ‌ا‌و ب‌و‌ه‌و‌ه و ل‌س‌ه‌ر پ‌ش‌ت‌ی ک‌ۆ‌م‌ه‌ل‌ه هه‌و‌ر‌ی‌ک ب‌ه ئ‌ه‌س‌پ‌ای ف‌ر‌ی‌د‌را. گ‌ی‌ژ‌ه‌ل‌و‌ک‌ه‌ک‌ه‌ش ل‌ه ق‌و‌ل‌ای‌ی هه‌و‌ر‌ه‌ک‌ان‌دا ب‌ه‌ه‌ی‌م‌ن‌ی ت‌و‌ای‌ه‌و‌ه .

ب‌ه‌ت‌ر‌س و‌د‌ل‌ه ل‌ه‌ر‌ز‌و‌ه ل‌ه‌س‌ه‌ر هه‌و‌ر‌ه‌ک‌ه د‌ان‌ی‌ش‌ت‌ب‌و‌و. ق‌ا‌چ‌ه‌ک‌ان‌ی د‌ر‌ی‌ژ‌ک‌ر‌د‌ب‌و‌و. ج‌و‌ل‌ه و هه‌ن‌اس‌ه‌ی ل‌ه خ‌ۆ ب‌ر‌ی‌ب‌و‌و. ت‌ر‌س س‌ه‌ر‌ت‌ا‌پ‌ای ج‌ه‌س‌ت‌ه‌ی د‌ا‌گ‌ی‌ر‌ک‌ر‌د‌ب‌و‌و. ه‌ا ئ‌ی‌س‌ت‌ا ه‌ا ت‌ۆ‌ز‌ی‌ک‌ی ت‌ر‌ه‌و‌ر‌ه‌ک‌ان‌ی ژ‌ی‌ری د‌ه‌ت‌ر‌از‌ی‌ن و د‌ه‌خ‌ز‌ت‌ی‌ه خ‌و‌ار‌ه‌و‌ه و هه‌پ‌ر‌و‌ون ب‌ه هه‌پ‌ر‌و‌ون د‌ه‌ب‌ی‌.

(پ‌ه‌ن‌گ‌ه ه‌ه‌ر ب‌ه‌ئ‌اس‌م‌ان‌ه‌و‌ه ق‌ه‌ل و‌د‌ا‌ل هه‌ن‌ج‌ن هه‌ن‌ج‌م ب‌ک‌ه‌ن.)

ب‌ه‌ئ‌ه‌س‌پ‌ای‌ی و‌ت‌ر‌س‌ه‌و‌ه م‌لی ب‌ه‌م‌لا‌و‌ل‌ای خ‌ۆ‌ی‌دا ج‌و‌ل‌ان‌د، ت‌ا‌چ‌ا‌وی ب‌ری ک‌ر‌د پ‌ر‌وان‌ی‌ه چ‌و‌ار‌د‌ه‌و‌ری. ل‌ه ق‌س‌و‌ل‌ا‌ی‌ی‌ه‌ک‌ی س‌پ‌ی ب‌ه‌و‌ل‌ا‌و‌ه ه‌ی‌چ‌ی ت‌ری ن‌ه‌د‌ه‌ب‌ی‌ن‌ی . ن‌ه ج‌ر‌ی‌و‌ه‌ی ب‌ا‌ل‌ن‌د‌ه‌ی‌ه‌ک ، ن‌ه ه‌ا‌ژ‌ه‌ی ج‌ۆ‌گ‌ه ئ‌ا‌و‌ی‌ک ن‌ه ف‌ر‌ه‌ی ئ‌ۆ‌ت‌ۆ‌م‌ۆ‌ی‌ل‌ی‌ک ن‌ه س‌ر‌پ‌ه‌ی پ‌ی‌ی ر‌ی‌ی‌و‌ار‌ی‌ک ، ن‌ه ش‌ه‌م‌ال‌ی ، ن‌ه گ‌ه‌ر‌م‌ا‌و ن‌ه س‌ه‌ر‌م‌ا .. ک‌ش و م‌ات ، ب‌ی‌ د‌ه‌ن‌گ‌ی و ت‌ه‌ن‌ی‌ای‌ی . ت‌ه‌ق‌ه‌ی د‌ان‌ه‌ک‌ان‌ی خ‌وی د‌ه‌ب‌ی‌س‌ت ت‌ر‌س هه‌ن‌ا‌وی ل‌ه ب‌ه‌ر ب‌ر‌ی‌ب‌و‌و . ب‌ه ئ‌ه‌س‌پ‌ای‌ی‌ه‌ک‌ی ت‌ر‌س‌ا‌و‌ی‌ه‌و‌ه ک‌ه‌م‌ی‌ک خ‌ۆ‌ی ج‌و‌ل‌ان‌د و ل‌ه‌پ‌ی د‌ه‌س‌ت‌ی‌ک‌ی ب‌ه‌س‌ه‌ر پ‌ش‌ت‌ی هه‌و‌ه‌ر‌ک‌ه‌دا خ‌ش‌ان‌د و هه‌س‌ت‌ی ب‌ه ن‌ه‌ر‌م‌ۆ‌ل‌ه‌ی‌ه‌ک‌ی ل‌ۆ‌ک‌ه‌ی‌ی ک‌ر‌د. ب‌ه پ‌ا‌ژ‌ن‌ه‌ی پ‌ی‌ی‌ه‌ک‌ان‌ی هه‌و‌ر‌ه‌ک‌ان‌ی ژ‌ی‌ر پ‌ی‌ی ج‌و‌ل‌ان‌د .. ج‌ار‌ی‌ک‌ی ت‌ر‌س‌ه‌ب‌ری ر‌ا‌س‌ت و چ‌ه‌پ‌ی ک‌ر‌د و ه‌ی‌چ‌ی ن‌ه‌دی . ب‌ه ت‌ر‌س و‌ب‌ه‌ئ‌ه‌س‌پ‌ای‌ی‌ه‌و‌ه هه‌س‌ت‌ای‌ه س‌ه‌ر‌پ‌ی و ج‌ی پ‌ی‌ی‌ه‌ک‌ان‌ی ت‌ا‌ق‌ی‌ک‌ر‌د‌ه‌و‌ه. هه‌ن‌گ‌ا‌و‌ی‌ک‌ی ک‌ور‌ت‌ی ن‌ا، ج‌ار‌ی‌ک‌ی ت‌ر‌ی ب‌ه‌چ‌و‌ار‌د‌ه‌و‌ری خ‌ۆ‌ی‌دا ر‌وان‌ی ، ن‌ه ه‌ی‌چ‌ی ب‌ی‌س‌ت و ن‌ه‌ه‌ی‌چ‌ی ب‌ی‌ن‌ی ، ت‌ه‌ن‌ی‌ای‌ی و چ‌ۆ‌ل‌ی و‌ک‌ش و‌م‌ات‌ی ن‌ا‌و‌چ‌ه‌ک‌ه هه‌ر‌ه‌س‌ی ب‌ه ت‌وان و و‌وز‌ه‌ی ه‌ی‌ن‌ا و ت‌ر‌س و ب‌ی‌ ه‌ی‌و‌ای‌ی د‌ای‌گ‌ر‌ت .. چ‌ه‌ن‌د هه‌ن‌گ‌ا‌و‌ی‌ک‌ی ن‌ا :

(ل‌ه ک‌و‌ی‌م ؟ ن‌از‌ان‌م . چ‌ا‌و‌ه‌ک‌ان‌ی ئ‌ا‌وی ت‌ی‌ز‌ا ، هه‌س‌ت‌ی ب‌ه‌د‌ام‌ا‌وی و ن‌ه‌گ‌ب‌ه‌ت‌ی‌ه‌ک‌ی ق‌ور‌س د‌ه‌ک‌ر‌د . چ‌ۆ‌ن گ‌ه‌ب‌ی‌ش‌ت‌م‌ه ئ‌ی‌ره ؟ ن‌از‌ان‌م ... چ‌ی‌م ب‌ه‌س‌ه‌ر‌د‌ی !! . ن‌از‌ان‌م ، ئ‌ای د‌ای‌ه‌گ‌ی‌ان ئ‌ۆ‌ف ب‌ا‌و‌ک‌ه ر‌ۆ .

(ن‌و‌و‌ک‌ه ن‌و‌ک‌ی گ‌ر‌ی‌ان و ب‌ی‌چ‌ار‌ه‌ی و ت‌ر‌س و ت‌ه‌ن‌ی‌ای‌ی هه‌ر‌ه‌س‌ی ب‌ه‌ت‌وان‌ای ه‌ان‌ی . ن‌و‌ک‌ه‌ک‌ان ب‌و‌ون ب‌ه ق‌و‌ل‌پ‌ه‌ی گ‌ر‌ی‌ان‌ی‌ک‌ی ب‌ه‌ک‌و‌ل و ب‌ه‌د‌ه‌ن‌گ‌ی‌ک‌ی ب‌ه‌ر‌ز

و گرو نه شاز دهبشیران . له ناکاو وهک پیرمه گروونی سهرتاپا سپی چلهی زستان ، شاخه ههوریکی سپی بلنډ بهرامبهری دهرکوت ، له پشتتییوه ، چه پکه تیشکیتی رهنگاورهنگ دهرهوشانه وه ، به بینیان دلخوش بوو .

(ده بی له و دیو نه و شاخه وه تاوه دانیه ک هه بی ؟ پینده چی شاریکی پر گلۆپ و چراخان و قه له بالغ بی ؟ .

(له خوشی شاخی ههور و روناکییه که ی پشتتیه وه ، ترسی رۆچونی ههوره کانی ژیر پیتی له بیر چووه وه .. به ههنگاوی خیرای به سه ره ههوره که دا ، به ره وه روویان ههنگاوی دنا ، چند ههنگاو لییان نریک بکه وتایه ته وه . نه وهنده رووناکي و شاخه ههوره که دوورده که وتنه وه ، چند نه م خیرا بوايه نه وهنده شاخه ههوره که و روناکییه که ی پشتی خیرا دوورده که وتنه وه .. هه لویتسته یه کی کرد و ئاورپیکی له دواوه دایه وه . سه یریکی شوین پتیه کانی خو ی کرد ، ئاسا واری شوین پتیه کانی خو ی نه دی ، وهک له دهشتیکی تازه به به فردا پوشرادا بی و که هیچ درنده و بالنده یه کی پیدا نه رۆبشتی . نه و ناوچه یه دا ده بینرا .. هه ره له شوینی خو یه تی ، نه بیابانه له تینویتییدا بخنکی و نه جهنگه له له درنده یه ک بترسی .. ههسته کانی وه ستابوون . نه تینوی بوو نه برسی ، نه سه رما و نه گه رما .. بیدنگی ناوچه که و ته نیایی تو قانده بووی . له گریان و قیژه و هاوار زیاتر هیچ توانایه کی تری نه بوو . ته نییا دهنگی خو ی نه بی هیچ دهنگیکی تری نه ده بیست . له داخاندا دانه و یه وه و به چنگ که وته هه لکه ندنی ههوره کانی ژیر پیتی .

(مردنم له م ژیا نه با شتره .. با بمرم ، بخزیمه خواره وه هه پرون به هه پرون بيم .)

چه ند ههوری هه لده که ند ، نه وهنده ههور ده چووه شوینی . له مهش وهرز بوو .. به چیچکانه وه دانیش و سه ری خسته نیوان رانه کانی و به کول گریا .

(ناخ خویایه گبان ، ئەم نەگبە تیبە چیبە وا دامای کردووم.. کەسێک نیه دلێ بە من بسوتی .
کروزیایه وه ، تا له گریان و هەنسکی خۆی بێزار بوو . لەناکاو دەنگیکی ناسکی رۆح ئاسوودەکەر و پشودەر ، بە شیبووی شە پۆلی رەنگا و رەنگی جوان ، لە پشت شاخە هەورەکەو هە پەخش دەبوو .
- تۆ تەنیا نیت !

راچلەکی و سەری لەناو کۆشیدا دەرھێناو وا قی و پرما . چاوەکانی زەق بوون ، دەمی بە سەرسامیەو هە کردووە و بە وریایەو هە گوێ قولاغی دەنگەکە بوو . دەنگیکی ئارام و ناسک کە لەژانییدا دەنگی واخۆش و پر نۆتە ی نە بیستبوو . لە یە کە م ساتی بیستنیەو هە عاشقی بوو .
(ئەم دەنگە چەند خۆشە نە دەنگی پیاو هە نە هی ئا فرەت؟!)
هاواری کرد و بە پرتا و هەستایە سەری پێ :

(تۆ کیت ..؟! لە کویتیت ...؟! چاوت لە منە ؟ بە قوریانت بم فریام کەو هە وا خەریکە بە تەنیا شیت دەبم ، من لە کویم ؟
و هەلامی پرسیارەکانی نە درایەو هە و بیدەنگی ناوچەکە ی خنکاندبوو ، ئەمیش لە چاوەری و هەلامیکی دلخۆش دا بوو ، پاش کەمێک دەنگەکە ووتی :

- من خوام .. لە هەموو شوێنیکم .. لێرەم لە سەرزەوی ، لە ئاسمان لە هەموو کون و قورئینیکی ئەم بوونە دام .

بە بیستنی وشە ی خوا هەموو جەستە ی هاتە لەرزین و ترسی هەناوی هەلتهکان و ناو دەمی وشک هەلگە را . سەبیریکی لەش ولاری خۆی کرد و دەستیکی بە خۆیدا هینا .

(من مردووم ، ئەمە رۆژی قیامەتە و بەرامبەر خوا وەستاوم ؟ . کە ی مردم ..؟ چۆن مردم ؟ .

دەستی بو دلێ برد :

(ها دلەم لێ دەدا ... لێ دانیکی زۆر خیراش !) .

و هەلامی لە روناکیە کەو هە بەرزبوو هە :

- تۆنه مردویت.. کاتت ماوه!
خوین په ربیبه رووی و سوور هه لگه را
(خۆ من هیچم نه گوت، پرسیاریک بوو و له دلی خویدا کردم ! .
جاریکی تر شه پۆلی رووناکیه که په خشیوو وتی:
- منی خوا ئاگام له هه موو ههست و نهست و هه لئس و کهوت و
بیرکردنه و هه یه کی ئیوهی مرۆقه .
له ترساندا ناوده می و وشک هه لگه را بوو، له جیگه ی خو ی مۆله ق بوو،
ملی له نیو له شیا شار دبووه. به ریز و ترسه وه بو پیشه وه نوشتا بووه
وهک شه قشه قه ده له رزی .
- ئە ی خوا ی گه وره و میهره بان چیت له منی که ساس گه ره که و بو منت
هیناوه بو ئیره ؟ .
- زۆر ده می که ده کو روزیتته وه.. زۆر ده می که له ژووره ته نیاییه که تدا
ده چه و سییتته وه.. زۆر ده می که به سه ر وینه کانی دایکتدا ده گرت و
یادگار هانی کوردستان ده تسو تینی و تاسه ی هاو رپیکانت ده که یت .
- له ژووره که شما ئاگات لیمه چی ده کم و چی ده خۆم ؟ .
- من که له هه موو شو تینیکی ئەم بوونه دا بم ده بی ئاگام له هه موو
مرۆق و زینده وه ره کانی سه ر زهوی بی!
ته ریق بووه وه، ئاره قیکی ته نک له شی داگرت، سه یری له پی دهستی
راستی کرد و له شه رماندا خستیه پشتیه وه .
- دهسته کانت مه شار وه، شه رم مه که، ئەو نه گبه تیبه ی ئافرهت یان
پیوا ناچار ده کات بو ئارام کردنه وه ی گری ئاره زووه کانی په نا بو به ری
دهست و دلی په نجه کانی به ری ئەوه زولمی کومه لی لیکراوه .
- خوا ی گه وره و مه ره بان بو چی منت هیناوه بو ئیره ؟ .
- زۆر ده می که بو دایکت ده گرت ؟ .
- راسته گه وره م، هاتنی من بو ئیره چ په یوه ندی به خو شه ویستی
دایکمه وه هه یه ؟ یادی به خیر زه مانی که مردووه! دهستی شکاوم،
شه رمه زارم به رامبه ر به میهره بانیه که ی!

- بهمه بهستی دیداری دایکت تو گه یشتو ویتته ئیره!
شاگه شه بوو به ههر چوارده وری خویدا سه مای ده کرد.
- یانی ده توانم دایکم دواي ئەم هه مکه ساله جار یکتتر ببینمه وه؟
- به لئی ..
به ره وروناکیه که ههنگاوی ناو له خویشیاندا ده تریقایه وه هه لده پهری و
هاواری ده کرد .
به چوارده وری خویدا ده خولا په وه و هه لده به زیه وه
(دایه گیان له کویتت؟ دایه له گه ل خوادا قسه ده کهم .
(خوا دهنگی هه یه و رهنگی نیه ده بی خوا چون بی؟ جوان بی وهک
ئه و سکر تیره قژ زه رده یان جوانتر؟ . بیگومان ئه و بتوانی ئه و سکر تیره
جوانه دروست بکات ده بی خوی چون بی؟ خوزگه ده مبینی !
- ئەی خوای گه و ره تو گه و ره یی خوت با بو ساتیک بو چرکه یه ک با
بتبینم له کویتت؟ هه رباست ده کهن ، کهس نازانی رهنگ وقه باره و
وینهت چونه ، ریگه م بده بامن یه کهم مروفت بم بتبینم ! .
- تو ناتوانی من ببینی ! له هه موو شوینیکم ، من وروناکیم . تیشکم ،
تیشکی هه یچ زینده وهری ناتوانی لیم نزیک بکه ویتته وه .
- وروناکی؟ تیشک؟ بو یه له شه ودا ئه و هه موو تاوان و دزی و کوشتن
و زولم و زوره ده کری؟
- شه وو روژ بو من وهک یه که ! .
پرسیاریکی دووسه ره له دهروونیا وهک قارچک هه لتوقی!
- بیکه م یان نا؟
له ته ته له کردن وریک خستنی پرسیاره کاندا بوو .
- ئەگه وروناکیت و له شه ویشدا ده رده کهوی ، چون ، شه و تاریکی
ناره ویتته وه؟ .
- من ته نیا سه ره تاترین نهینیه کانی خومم ئاشکرا کردووه ئیوهی
مروفت یه کتری ده خون . درۆده کهن تاوان ده کهن ، به ناوی منه وه
شه رده کهن

- قوربان خه جالّه تم، تۆبه، لیم ببوره پرساریکی نابه جی بوو، ده زانم ته نیا پیغهمبهره کانی خو شه ویستی به ریتزان نهیینه کان ده زانن، خو من پیغهمبهر نیم ده رگای نهیینه کانتم بو بخه یته سهر پشت تۆبه خواجه بمه خشه، تۆبه.

- پیغهمبهره کانیش هه موو نهیینه کان نازانن نه وانیش هه ریه که له کات وشوینی خویدا وهک هه موو مرۆقه کانی تری سهر زهوی دهسه لاتی دنیا یان بو مه بهست و بهر ژه وهندی و ئاره زووه کانی خو یان و خاوو خیزان و خیل و نه ته وه به کاره یتناوه. نه وانیش وهک هه موو مرۆقه کانی تر له رۆژی دروست بوونیا نه وه تا مردنیان له ژیر تاقی کردنه وهی مندابوون، له زور ویسته کانی من لایان داوه، بۆه هه موو تواناو نهیینه کانی خو مم لا نه درکاندوون.

تا خوا زیاتر بدوایه ئه م پرسییاری زیاتری لا دروست ده بوو. پرسیاره کان ناومی شکی جه راندبوو، ئه و پرسیارانه ی له و رۆژه وهی ئیسلامی له دایکه نه خو یتنده واره که یه وه و هر گرتبوو لای که له که ببوون. ئه م عاشقی پرسیار بوو، ئه و پرسیاره نهیینه ی دینه کان ریش پان و مه لاکان تابو و بفه یان کردوه.

- ده بیکه م فرسه ته و خوی مه زن به منی که ساسی به خشیوه، که س گوئی لینه، نه کۆلکه مه لاکان نه ئیسلامه سیاسییه کان، بو نه بیکه م؟ نه که س توره ده بی نه خوی گه ورهش زویر ده بی. خوا وهک ئه و کۆلکه مه لایانه نیه. میهره بانه، ئا ده بی بیکه م ئه و پرسیارانه ی زمانمانی لال کردوه، هه نگاوه کانمانی ئیفلیج کردوه. ده بی نهیینه و جیاوازی له نیوان خواو پیغهمبهران و ئایین دا هه بی، بو نا؟ خوا ئه وه ونده میهره یان بی ئه و شانسه ی به من به خشیویت و منی گه یان دیتته ئیره بو نه بیکه م؟ ده بیکه م. برو انا که م زویر بی؟ ئا ده بیکه م و هه موو سزایه کی خواش له سهر سهرم، چونکه ده زانم خوا له سهر راستیه و راستی خو ش ده ویت ئا بو نا؟

کام پرسیار له پیشه وه بکه م؟

- ئەى خىواي گەورە وميهرەبانم ، كام پيغەمبەر خوشەويستى تۆي بەريزە و بەئارەزوو ويستى ميهرەبانى تۆي گەورە ھەلسوراوہ ؟ عيسا ، محمد ، موسا ، زەرەدەشت ، نوح ، ئادەم ، ئيبراهيم ؟؟
 - نوح رزگارکەرى مرۆف و زيندەوهران بوو، خوشەويستەم. زەرەدەشت عاشقى راستى يە و تائيستاش لە پانتايى بەھەشتدا بەدواي حەقيقەتە وونبوەکانى بووندا دەگەري ! ئەم مرۆفە زرنگ و ياخيەم زۆر خوش دەوي .

- ئەى ئەوانى تر ؟

- ئيبراهيم (صفا از) لەو رۆژەوہى چاوى هيژى بينين و ميشكى تواناي بييرکردنەوہ و زمانى دووانى پەيداکرد ، عاشقى جوانى سروشتى ھەورامان و نيشتمانەكەى بوو، ھەميشە ئەو پرسيارەى لە خۆ دەکرد، كى دروستكەرى ئەم ھەموو جوانيەيە ؟ چۆن پارچە دارىكى تاشراو، بەردىكى ھەلگەنراو، دەبى خىواي ئەم ھەموو شتە جوانانەبى ؟ هيشتا لەھەرهتەى جوانيدا بوو ، يەكەم سەرەتاي شۆرشى لەخۆي و ژورەكەى و خيزانەكەيەوہ دەستى پيكرەد.

لەشەويكى زستانى سەختى ھەوراماندا ، لەبەرچاوى داىك و بابى و خزم و كەس و كارى بتى ژورەكەى خۆي شكاند و خستىە زۆپاي ناوہراستى ژورەكەيانەوہ .

فەرموو داىە فەرموو بابۆ، ئەوہ خىواي خۆم سوتان ! بزنان چيم لى دەكات ، ئەم بتانە خوانين خوا سروشتە ! تا تەمەنى زياتر بوايە پرسيارەكانى زياتر لاى كەلگە دەبوون ، بالا كەلگەت ، ناوشان پان، موو رەش، چاوقاويەى بازوو ئەستور ، دلفراوان، بوو بە فريشتەى ناوچەى ھەورامان . ھەر كەسيك پيويستى بەكۆمەك بوايە يارمەتى دەدا ، ھەر كەسيك نەخۆش بوويا دلنەوايى دەکرد، قسەكانى ، ئامۆزگارەكانى بۆنى ، خوشەويستى مرۆفى لى دەھات . لەكاتى بيتكاريدا دەچوہ بن دارگويزيكي باوہش پان و چارۆكەيەك نان و چەند دەنكە ھەنجيريكي شيرينى دەبردو بيري لەبوونى هيژى

هه لئسورینهری ئەم بوونه، شیرینی ئەو دهنکه ههنجیرانه دهکردهوه، بیری دهکردهوه دهیویست نه ته وه که ی له نه گبه تی و گه و جی رزگار بکات، چۆن پارچه دارێکی داتاشراو بهردیکی نه خشیترانو دهبی به خوا؟ (ئەو بتانه چۆن ده توان، ئەم نیشتمانه جوان و ئەم ئافره ته شوخانه له هه ورامان و دنیا دا دروست بکه ن؟).

ئە ی ده بی کێ بیت ... سروشته .. خواجه .. خوا، خواکانی ئیره؟ نا بیگومان نا، ئیمه خۆمان خواکانمان دروست ده که ین له بهرد و دار ده یان تاشین، که واته ئیمه خوی خواکانمان نهک ئەوان، نه خیره نه وانه بتن و بهری بیری دواکه و تووی باو باپیرانمان، ده بی ئەم سیسته مه بروخی ده بی ئەم هه موو بتانه بشکی، ده بی ئەم ده قهره بگوری، ده بی ئەم خه لکه هه ژاره هوشیار بیسته وه. ئە ی کێ بی به خوا... مرۆف بی خوا ئۆقره ناگری. ئا خوی مرۆف راستیه (حه قیقه ته) بۆچی نا؟ که واته خوا سروشته ..؟ نا سروشت خواجه .. چ جیا وازی و په یه نده که له نیوان ئەم دووانه دا هه یه؟. سروشت، ئا ده بی نیم شاخ، دهشت، ئاوی سازگار، میوه ی به تام، ئافره تی شوخ، پیاوی په توانا، زینده وهران بالنده کان گۆرانی وهرزه کان، ههنجیری شیرین، گۆژی چهور، ئەمانه گشتی بهری سروشتن که واته سروشت خواجه؟ ناخ بۆچی ئەم پرسیارانه یه خه م بهرنا ده ن؟ بۆچی وه کی باوک و دایکم و کهسانی تری خه لکه م بیر نا که مه وه؟ ئەمه شیان دلخۆشیه و دیاری سروشته و بهرمن که وتوه، من وا دروست بووم پرسیار بکه م سه ییری چواردهوری خۆم و بکه م چاوم نه نوقیم، درۆنه که م، به هوی بی هه لویستی و ناهوشیاری باپیرانمانه وه، نه وه دوا ی نه وه درۆکان له رۆحماندا که له که بووه، ده بی یه کیچ هه بی ئەو قه لای درۆ و بی ره بۆشه برمی نی؟ من ده یکه م، ده بم به یه که م که س چۆن بتی ژووره که ی خۆم سوتاند ده بی بتی ئەو په رستگایانه ش برمی نیم. وه لی ئەمه یان به ته نیا ناگری، دایک و باپم بی ده نگ بوون. کوردی ناهوشیار بی ده نگ نابن چه ند سا له پیروزی ئەو بتانه له رۆحیاندا مه لاس بووه، ئەمه بیانوه

دەبىي نەمىنى پۈتتۈك زوتەر ئەوبىتانە نەمىنى كورد پۈتتۈ زوتەر خوى دەدۆزىتەوھە كورد وون بوون، لەنىشتەمان و ناو ھۆزو كەس و كارباندا نامۆن چۈنكە راستى نازانن وونن چۈنكە ئەوخوایانە گەمژەيانكردوون بۆيە دەبىي بۆ دۆزىنەوھى خود مېللەتى كورد ئەوبىتانە بېمىنىرى، مەرۆف تاخوى نەدۆزىتەوھە بەختيارنابى يانى نازاد نابى تاواش ئەم مېللەتە تا لەتارىكىستانى وونبوون پزگارى نەبى نازاد نابى دەزانم كارىكى بقیە سەختە پەنگە ژيانمى لەسەردانىم وەلى ھەر دەيكەم دەبىي ژيانم بەرھەمىكى ھەبىي بۆ مېللەتەكەم بۆگشت مەرۆقاىە تى، چەند خۆشە بتوانم لە ھەورامانەوھ تىشكى راستى بۆ گشت جىھان پەخشىكەم ،دەبىي بېم بەرپاھەرى ئەو راستىيەى كە ئەو بتانە لىيان شارديوینەتەوھ . پۈتتۈ بەرپۈتتۈ چاوى گەشتدەبوو ، توانای زىاتر دەبوو ، ئەو بېدەنگ بوو وەلى لەناخىا ھەزارەھا پرسىيار دەكوللا .

لە ھەر ھەرزى درونەوھى پەلە گەنمىكى دىدا ، لەتەك شوخە كىپتەكيدا شان بەشانى يەك پىشتيان چەمابوو، پەلەگەنمىكىيان لەبەر خوبانەو گىردابوو . بەدەم ھۆرە و گۆرانىيەوھە بەدەم بزە وھەزى ھەرزەكارىيەوھە نىگىيان دەگۆرپەوھە ، چوار چاوى گەشى پىر پاكى پىر جوانى پىر عەشق پىر نازايەتى پىر ھەموو ھەستە پىرۆزەكانى دەروونى مەرۆقاىەتى بەيەك گەپىشتن ، بەزارا ئاشنا بوو ، ھەر ئەو پۈتتۈ چاوەكانىيان نامەى دلى ھەردووكىيانى بەيەك گەياند ، پۈتتۈ و مانگەكان تىپەرى، لە دلدارى چاوى و بزەى لىئوھە ترازان بۆژوانى . پۈتتۈكى ھاوین بوو تىشكى خۆر ماچى گۆناى سىروشتى جوانى ھەورامانى دەكرد، لەبن دارگۆپتەكى سەر كانىيەكى سازگارى دوورە دى لەگەل زارادا يەكەم ژوانىيان كىرد ، پىتلاوھەكانىيان داكەن و قاچەكانىيان لە ناوى كانىيەكە خست ، زارا كەمپىك پزوووى دەرپىكەى ھەلخست وقاچى خرىن و پاژنەى خرى و سەرەتای پوزىكى ناسكى بۆ صفا دەرخت ، چاوى ھەزى صفا بە لەشى رووتى ژىر بەرگەكانى زارا دا ھەلژنى و پارچە مانگىكى لەشى بىنى و ھەر لەویدا ھەزىيان بوو بەچەپكە

ماچپکی گهرم، به باوهشی بهکتری ئاشنا بوون و بوون به دتیوانه ی بهکتری .

هیشتا تامی ماچاکانیان نه چوو بووه قولایی رۆحیانه وه صفا زارای له باوهشیا دانابوو وورد وورد دهستی مهره بانى و خوشه ویستی به سهرو قژیدا دههینا پرسپاری لیکرد:

— زارای جوان.. تو دهزانی کئی توئی بهم ناسک و نازداریه وه دروستکردوه ؟

— ئه رۆ بوئا صفا گیان ، له خوا زیاتر کئی تر ههیه ؟

— چ خویهک نازداره کهم ؟

— خواکانمان ... ئه و خویانه ی هه میسه دایکم لییان ده پارێته وه و نوێژ و قوریانیان بو دهکات !

— نا ، شیرینه کهم ، ئه و پارچه تهخته و دار و بهرده داتاشراوانه چۆن دهتوانن تو بهم ناسک و نازداریه وه هه ورامان بهم جوانیه دروست بکهن.

— ئه ی کتیه ؟

— من ده لیم سروشته یانی خویه .. خویهک جیاواز له خواکانی ئیمه .. ئه م سروشته یه بهرنامه گپری وهرزه کانه من ده میکه بتی ژووری نوستنه کهم تورداوه ... سوتاندم ، بۆیه رۆژ به رۆژ بهختیاریم زیاددهکات ، ههست به بوونی خۆم وهیزیک ده کهم هیزیک منی له و بتانه گه وهره ترکرد ، پپروترکرد ، من خراپه ناکه م ، درۆناکه م ، یارمه تی خه لکی داماو و هه ژارده ده م ، خوشه ویستی ده کهم وهک خۆم گه ره کمبئی واده کهم ، که واته من خوام هه یه خواکه شم هه لسه رینه ری ئه م کار و بیر و په وشته ی ، منه یانی وپژدانم ، که واته خوی من وپژدانمه .

— ئه ری والله صفا گیان ، تو باشترین و پاکترین گهنجی ئه م ناوه ی بۆیه له یه کهم ساته وه شه یدات بووم.

— زارای جوانم ، خوشه ویستی به شیکه له حه قیقه ته سروشته کان ،

خۆشه‌ویستی یانی بوونی هه‌ستی مرۆڤایه‌تی مرۆڤی مرۆڤیگی تری خۆشه‌وی ماچیده‌کا له‌باوه‌شی ده‌گری ، نه‌خۆش بوو بۆی دگری ئەمانه مرۆڤایه‌تین ، مرۆڤایه‌تیش یانی حه‌قیقه‌ت ، راستگۆیی ، هه‌ستی جوان ، ویژدانی پاک ، ئا ئەمانه‌ گشتی حه‌قیقه‌تی مرۆڤن ، بۆیه هه‌موو که‌سیک خواجه‌کی له‌ته‌کدایه‌ که هه‌لسۆرینه‌رو ریک‌خه‌ری کرداره‌کانی مرۆڤه‌ یانی ویژدان . ویژدان خواجه‌ مرۆڤه‌ ، که‌واته‌ زۆر خوا هه‌به‌ مرۆڤه‌ بروای پهبکات و رپیزی لیبگرت زیا‌تر له‌و بتانه‌ی خۆمان دامان تاشیون خواجه‌ سروشت خواجه‌ ویژدان .

پرسیار و وه‌لامه‌کانی صفا هینده‌ ژیرانه‌بوو ، هه‌ر له‌یه‌که‌م ساته‌وه‌ زارا بروای پبکرد ، بوو به‌ قوتابی بیری نوی .

- تۆ راست ده‌که‌یت ، هه‌ر ئیمشه‌و منبش خواجه‌ ژووری نوسته‌نه‌که‌م تۆر ده‌ده‌م ده‌گه‌رپم به‌دوای ئەو راستیه‌دا که تۆ به‌ دوایدا ویلیت ، ئیتر ناچم بۆ په‌رستگا و .. من و تۆ ده‌بینه‌ خواجه‌ یه‌کتر و سروشت خواجه‌ ، خۆشه‌ویستی خواجه‌ .

- ئا زارای شیرینم ، ئیمه‌ بوین به‌ دوو خۆشه‌یست ده‌توانین به‌یه‌ک بگه‌ین و زه‌ماوه‌ند بکه‌ین . ببین به‌ خاوه‌نی مال و مندال و زۆر ویستی خۆمان . وه‌لێ ئەمه‌ به‌س نبه‌ ، هه‌موو ژبان نبه‌ ، ژبان ده‌بێ به‌ره‌می زیاتری هه‌بێ نه‌ک ته‌نیا بۆخۆمان بۆ گشت مرۆڤایه‌تی ، بۆ ئەو کۆمه‌ل و که‌سانه‌ی تا ئیستا په‌یان به‌ راستیه‌کانی ژبان و سروشت نه‌بردوه‌ ، ئیمه‌ی مرۆڤی کوردیش ، به‌شیکین له‌ کۆمه‌لگای دوا که‌وتووێ ئەم جیهانه‌ ، ده‌بێ سه‌ره‌تا لپه‌روه‌ ، له‌خۆمانه‌وه‌ ده‌ست به‌شۆرشیک بکه‌ین ، شۆرشیک به‌ختیاری و سه‌رفرازی و راستی بۆ گشت مرۆڤایه‌تی به‌ینی ، شۆرشیک ئەو راستیه‌ ئاشکرا بکات پارچه‌ دارێکی داتاشراو و به‌ردێکی نه‌خشینراو چاره‌سه‌ری گرفته‌کانی مرۆڤ ناکات ، بروانه‌ چۆن ده‌سته‌ ده‌سته‌ خه‌لکی هه‌ورامان ده‌چن بۆ په‌رستگا و رووده‌که‌نه‌ پارچه‌ دارێک ، به‌ردێکی داتاشراو ، ده‌بێ ئیمه‌ ئەم کۆمه‌لگایه‌ هه‌لوه‌شپینه‌وه‌و سه‌ر له‌نوی له‌سه‌ر راستی برابه‌تی و

خۆشه‌ويستی و ياسايه‌كى مرۆفاهه‌تى دايرتزينه‌وه . شۆرشىك بكه‌ين ، شۆرشىك مرۆف به‌ره‌و نازادى و راستيه‌ شاراوه‌كان به‌رى .
 صفا زۆر له‌وه نازاتر و هۆشيارتر بوو حه‌قيقه‌ته‌كان و ويسته‌كانى
 رۆحى مرۆف بشاريته‌وه ، دلدارى و خۆشه‌ويستى به‌شىكه‌ له‌و
 راستيه‌نه‌ى مرۆف ده‌بى به‌نازادى بىكات ، بۆيه لاي شورهبى نه‌بوو
 دانىشتوانى بياره به‌م عه‌شقه‌يان بزانتى . هه‌رزوو دلدارى و ماچ و
 باوه‌شى خۆى و زاراي بۆ داىك و بابى گىپرايه‌وه ، زه‌ماوه‌نديان كرد ،
 يه‌كه‌م كاربان يه‌كه‌م سه‌ره‌تاي ده‌سپىكردى شۆرشىيان ، له‌رۆژى
 زه‌ماوه‌نه‌كه‌يانه‌وه ده‌ست پىكرى .

صفا ده‌ستى رانكو چۆغه‌ى شىنكى له‌به‌ردابوو ، جووتى كلاشى دۆمى
 تازه چرناوى له‌پىدابوو ، چه‌فته‌يه‌كى گولدارى لارى به‌سه‌ره‌وه
 به‌ستبوو چه‌پكى رىحانه‌ى له‌به‌ر پشتتینه‌كه‌ى دابوو . زارا والا
 پۆشىكى شه‌هوه‌تاوى شوخه‌ بووكىكى چاوهروانى شه‌وى په‌رده
 و باوه‌ش و حه‌ز و جوانى ، چاوه‌كانى به‌سووتوى بايه‌مىكى چه‌ور
 په‌شكردبوو . ده‌هۆل زورنا له‌ده‌ورى مال زرمه‌ى ده‌هات . چەند
 سه‌رمه‌ر ئاماده‌ى قوربانى بوو ، كه‌س و كارى بوك و زاوا و هاورى و
 ده‌رو دراوسى‌كانيان ده‌م به‌پىكه‌نين و جوانپۆش ده‌ورىاندابوون
 ئاماده‌بوون به‌كه‌مەل بچن بۆ په‌رستگاي بته‌كان و له‌وى زه‌ماوه‌نديان
 پىرۆز بكن . صفا به‌سۆزه‌وه زاراي له‌ژىر باله‌كانيا له‌باوه‌شگرتبوو ،
 له‌ساته‌وه‌ختى چاوهروانى بپاردابوون ، سه‌رى زاراي ماچكردوو ،
 وه‌كى به‌لئانداى به‌يه‌ك كه‌له‌يه‌كم رۆژى زه‌ماوه‌ندياندا شۆرشه‌كه‌يان
 ئاشكرا بكن هه‌ردوو كيان رويان له‌كه‌س و كاربانكردوو به‌يه‌ك ده‌نگ ،
 به‌يه‌ك هه‌ست ، به‌يه‌ك پروا وه‌يتز ووتيان :

- نا ئيمه‌ ناچين بۆ په‌رستگا ، پىرۆزى شايى و زه‌ماوه‌ندى خۆمان له
 پارچه‌ ته‌خته و دار و به‌ردىكى داتاشراو ناكه‌ين . ئه‌وانه‌ خواى ئيمه
 نين و ژيانمان پىرۆز ناكه‌ن . ژيانى ئيمه‌ راستى و خۆشه‌ويستى
 پىرۆزى ده‌كات . خواى راستى ، خواى خۆشه‌ويستى ، پروناكى

خوای دروستکهری همموو ئەم شته جوانانە ی سروشت ، لەجیاتیی ئەوہی بچیین بۆ لای بته کانتان ، دەچیین بۆ پەرستگای جوانی سروشت و سەر ئەوکانیەیی یەکەم ژووان و یەکەم ماچمان لێکردوہ . ئەمە سەرەتایەکی بلاوی ئاشکراکردنی بیری شۆرشەکیان بوو . صفا بوو بە رابەرکەسانیکی زۆر بروایان پێکرد .

بەیاننەکی زوو شانبەشانی هاوژین و هاوبیری زارا و هاوبیرەکانی تریەوہ ، راپەرین و هێرشیان کردە سەر پەرستگای بته کان و گشتیان شکاند . وەلێ دواي چەند رۆژتیک تورپوونی کورد تەقییەوہ ، ئەم شۆرشە مەزنەیی بۆ هەزم نەکراو و دەستە دەستە لە دەور و پشستی دێھاتەکانی هەورامانەوہ دەھاتن صفا هاوبیرەکانیان دەستگیر کرد بریاری سوتاندن و کوشتنیان دا ، بابی زارا کەوتە فریای نەیان سوتاند و شاربەدەریان کرد . سەر و سمیل و برۆ و برژانگیان تاشی و سوار کەرێکی کلک بر او یانکرد و لە بەھەشتی هەورامان دەریان نا . لەدوا دەریەندی شاخێکدا هەلۆتستەییەکی کردو ئاورپکی لە بیارە دایەوہ ، چاوہکانی بۆ نیشتمان و بۆ نەتەوہکەیی پر بوون لەئاو .

(ئاخ ئەیی نەتەوہی کورد ، هەتاماون دەبی و بەگەوجی بژین ، من گەرەکم بوو بتانکەم بە بەختیارترین کۆمەلێ ئەم سەر زەویە . من ویستم راستیە کانتان بۆ ئاشکراکەم . من ویستم ناشتی ، برابەتی ، بەختیاربتان بۆ مسۆگەر بکەم ، ویستم لەو خەیاڵ و خەو و درۆیانەیی باو باپیرانمان بۆیان بەجێھێشتوین رزگارتانکەم . هەتا و ابن بەختیار نابن ، تا ئێوہ بت پەرست بن ، ببیر بن ، ببھەلۆتست بن ژیانتان دۆزەخ دەبی . من دەرۆم ، لە هەرشوینیک بۆم هەلکەوئ شۆرشیی راست دەکەم ، خەلکی لە نەفامی و برسیتی و ئاژاوہو نایەکسانی و خراپەو بتپەرستی رزگار دەکەم ، من خاوەنی حەقیقەتیکم سروشت سەرچاوہکەییەتی ، ئەو حەقیقەتەیی دەبی هەموو کەس بیزانئ . من رۆیشتم ، شار بەدەرتان کردم ، وەلێ تاوانتان بەرامبەر راستیەک کرد کە بۆ ئێوہی گەوج لە نان وئاو لە هەوا بەکەلکتر بوو .)

شهو ورۆژ بئوچان ده‌رۆشتن تاگه‌یشتنه ده‌قه‌ریکی تر . ولاتیکی بی هه‌نجیر و گوێزو میوه‌ی ناسکی هه‌ورامی . هه‌ر له‌ویدا دئییه‌کیان له‌ پوش و په‌لاش و دارو به‌ردی سروشتی ئه‌و ناوه‌ بۆخۆیان دروستکرد . خیله‌کانی ئه‌و ناوچه‌یه‌ له‌سه‌ر ئاو، مال، زه‌وی، ژن، دزی، کوشتن، خه‌رمان سوتاندن، له‌ناو خۆیاندا له‌شه‌رو پیکدادان و بی‌ئارامیدا ده‌ژیان کۆبکرنه‌وه‌و قسه‌ی بۆکردن، قوتابخانه‌ی فیربوونی راستی و په‌وشتی چاکه‌ و مرۆقدۆستی بۆکردنه‌وه‌، خیله‌کانی دوژمنی به‌گه‌ژاچووی، فێرکرد چۆن به‌ ناشتی و ئارامی بژین، بوون به‌ برا، بوون به‌هاوسی و هاوده‌ره‌و و هاوکاری یه‌کتیری، شاییی و زه‌ماوه‌ندو به‌ختیاری و ئاسوده‌یی بوو به‌ هاوپی چرکه‌کانی ژبیانیان، دادگا و یاسای بۆدانان، یاسای براهه‌تی (یاسای هه‌موو‌پرابین، هامو‌رابی) و دادوه‌ری بۆریک‌خستن، بوون به‌کۆمه‌له‌ مرۆقیکی به‌سوود به‌کۆمه‌لیکی به‌هێزو ئاسوده‌، دوا‌ی چهند مانگن کۆبکرنه‌وه‌ .

له‌سه‌رگرده‌که‌یه‌کی پشت کۆماوه‌ وه‌ستا‌بوو، زارای هاو‌خه‌بات و هاوه‌ناسه‌ی له‌ ته‌نیه‌شته‌وه‌ بوو . وه‌ک خاوه‌ن ده‌ستکه‌وتیکی مه‌زن بریقه‌ی سه‌رکه‌وتن و دل‌خۆشی چاوه‌کانی جوانتر کردبوو، قه‌ه‌ خورماییه‌ که‌میک کاله‌که‌ی به‌سه‌رشان و ملیا په‌خشکردبوو . چاوه‌کانی له‌رۆژانی پێشوتر زیاتر ره‌شکردبوو، ده‌ستیکی به‌ده‌ستی صفای میترديه‌وه‌ بوو، ده‌ستکه‌ی تریشی به‌ده‌ستی یه‌کن له‌پیاوانی هاو‌پروا و هاو‌سه‌فه‌ر و هاو‌خه‌باتیانه‌وه‌ . ئه‌ویش ده‌ستی به‌ده‌ستی یه‌کیکی تره‌وه‌ تا ده‌گه‌یشته‌ ناو خه‌له‌که‌که‌ ده‌سته‌کان یه‌کیان گرتبوو، ئه‌مه‌ نیشانه‌ی یه‌کیتی و براهه‌تی بوو .

- خه‌له‌کینه‌ سلاری راستی و براهه‌تی و به‌یانیتان پرووناک و باش بی ، ئیستا کام ژیان خۆشه‌ ؟ ژبیانی شه‌روشه‌و و براو خوشک کوشتن ؟ یان ناشتی و براهه‌تی و پیکه‌وه‌کارکردن ؟ ئه‌م ژبانه‌ خۆشه‌ یان دزی و مندال و ژن و مرۆف برسیکردن و پاره‌کۆکردنه‌وه‌ و مو‌لک زه‌وتکردن ؟ یان براهه‌تی ... چهند خۆشه‌ ئه‌و ووشه‌یه‌ به‌هاوسیکه‌ت

بَلّی برامی؟

هه موو دهستیان بهرزکردهوه و هاو رایان کرد:

- برایه تی .. برامی ، برامی برایمی .. به لّی برایمی
ئیتیر له وکاته وه ناوی صفا گۆزا به برام و کۆمه له که شی، برایمی .
خانه کانی له شی برام زۆر له وه چالاکتربوون ئارام له شوینکدا بگری،
به رزگارکردنی ناوچه یه ک تیر له ویسته کانی بخوا، شۆرش و ووتنی
حه قیقته بورکانیک بوو له دهروونی برایمدا قولپی ده دا . دوا ی ئەم
سه رکه و تنه مه زنه به ماهه و یه ک له گه لّ زارا دا له ناو کوخه که یاندا
دانیشتبوون و زارا سه رو قژی له سه رانی برام راخستبوو برایمیش
وورده وورده بیخی سه ری زارای ختوکه ده داو به سوژه وه به په نجه کانی
قژی شانه ده کرد .

- زارای شیرین قافله چه کانه ده گێر نه وه: له وولاتیکی دوور و گه رم و
بج ئاو و بیتان و بج سه وزایی و بیتاش و وشک و بردا گه لیک ده ژین
ژیانیان ، له دۆزه خی شه روشۆر و دزی و مرۆف کوشتن و جه رده بی و
کاروان تالانکردن وزینده به چالکردن و فروشتن و گۆرینه وه ی ئافره ت و
کۆپله به هوشترله بازارپیکدا که پێیده لّین (عکاظ) و به کورتیکه ی
ژیانیان له ئاژاوه وشه روشۆر و بی ئارامیدا قه تیس ماوه گه رکه م بچم
بو ئه گرانه و ئه و گه له له و نه گبه تیه رزگار بکه م و ئاسوده بی و برایه تی
و مرۆقایه تیان فیر بکه م .

زارا سه ری له سه رانی برام به رزکرده وه .

- هه ی هاوسه ره شیرینه که م ... هه ی رابه ره مرۆقدۆسته که هه نگاوه کانم
له ته ک هه نگاوه کنتایه ، له و رۆژه وه ی بو یه که م جار نیتگا کانمان له ناو
حه زی یه کتریدا توایه وه ، هه ناسه مان تیکه لاو بوو ، ژیانم تیکه لاوی
ژیانته ، غه م مه خو ، هه نگاوه کانم گریدرای هه نگاوته ، له گه رمی
وساردی و نه بوونی و خو شی و ناخو شیدا هاو به شتم .. ده توانین هه ر
له به یانیه وه کاروانی سه فه ر ئاماده که یین ، ده رۆین ، ده رۆین له هه ر
شو ئینیک چه وسانه وه ، برسیتی ، نایه کسانی ، ئافره ت زله یل بوون

هه‌بوو شوپش ده‌که‌ین ، تا سه‌رجه‌می ئەم دنیا‌یه له تازار و نامرۆ‌ق‌ایه‌تی و برسی‌تی رزگار ده‌که‌ین. (برابم هه‌ناسه‌یه‌کی قولی هه‌ل‌کی‌شاوسه‌ری له‌سه‌ری زارا نزی‌ک‌خسته‌وه‌و ته‌نکه‌ ماچێکی لێ‌وه‌کانی زارای کرد).

- ئە‌ی زارای جوانم ، ده‌زانم دلت قولی شوپشی گه‌رموگوری تیدا‌یه ، وه‌لی تو‌ب‌ه‌م ناسکی و نازداری و په‌روه‌ده‌ی ئاو و هه‌وای به‌هه‌شته‌که‌ی هه‌ورامان ئە‌و رێ‌گه‌ سه‌خته‌ چهند مانگی‌یه‌ی بیابانی وشک و بی ئاو به‌تۆ ناب‌دری ، ده‌زانم تو‌ نمونه‌ی ئافره‌تیکی شوپشگیری سه‌لاری کوردی خو‌راگری ، ئیره‌ش پیوستی به‌هیتزیکی وه‌کی هیتز و پروای پاک‌ی تو‌ هه‌یه ، جل‌ه‌وی شوپشی ئیره‌ بگه‌وه له‌کاره‌کانتا به‌رده‌وام به ، تو‌ سمبۆلی ئە‌و راستیه‌ی که‌ خوای سروشت تۆی به‌م ناسک و نازداریه‌ دروست‌کرده‌ . غه‌مت نه‌بی من ده‌گه‌رێمه‌وه وه‌لی نازانم که‌نگی ، ژیانمان ده‌بی وابی ، وولات و نیشتمان و که‌س و کار و خو‌شه‌ویست به‌جیه‌یتستن سونه‌تی ژیا‌نی مرۆ‌قه شوپش‌گه‌رێ‌ه‌کانه ، تو‌ و هیتزی تو ، توانای تو ، کۆمه‌کی تو ، بوونی هاو هه‌نگاوی تو نه‌بوا‌یه من سه‌رکه‌وتنم به‌ده‌ست نه‌ده‌هانی ، تو ئافره‌تیکی کوردی خو‌راگری ده‌بی ئە‌م رۆ‌له‌ بیینی .

برابم هه‌ر ئە‌و رۆ‌ژه هه‌وادارانی ده‌نگ دا بۆ سه‌فه‌ریکی دوور و درێژ بۆ شوپش‌تیکی نوێ خو‌ئاماده‌که‌ن ، به‌یانیکی زوو بوو کاروان ئاماده‌ی سه‌فه‌ر بوو . دل‌داره‌کان چارۆ‌که‌ ماچیان بۆ به‌کتری ده‌پێ‌چایه‌وه وه‌هه‌ریه‌که‌ له‌ گۆره‌پانی رۆ‌یشتنا هاوژینه‌که‌ی له‌ ئامیز گرتبوو . برابمیش سه‌ری زارای له‌ باوه‌شدا‌بوو و له‌گه‌ل وورده‌ماچدا قسه‌ی بۆ ده‌کرد له‌دواچریه‌ی سوزیدا باوه‌ش‌تیکی گه‌رمی به‌زارادا کردوو جل‌ه‌وی کاروانی به‌ره‌و خو‌ار راکی‌شا رۆ‌یشتن . چه‌ند‌رۆ‌ژ چهند هه‌فته‌ چهند مانگ بیابانی سه‌خت و گه‌رم و بی‌ئاویان بری . له‌ناو کاروانه‌که‌دا شو‌خه‌ کچێکی پێ‌گه‌یوی مه‌مک هه‌لتۆ‌قیوی هه‌ورامی ، شو‌خه‌ کچێک هه‌ر له‌سه‌رده‌می کچیتیه‌وه‌ی له‌ پاوه‌وه‌ له‌ته‌ک که‌س و کاریدا

دوای راستیه‌که‌ی برابم که‌وتبوو . له بیریدا ززنگ بوو ، له‌کاردا چاپوک ته‌نیا و له‌شی گولتیکی بۆن نه‌کراوبوو . تا حه‌ز له ده‌روونیا بالابوایه گۆپکه‌کانی مه‌مکی رۆژ به رۆژ تیژتر و تیژتر ده‌بوون . ههر له دووره‌وه گۆپکه‌کانی هه‌لاوی حه‌زی ده‌می نیرینه‌یان هه‌لده‌مژی . کۆمه‌کی برابمی هه‌لبژاردبوو، له پشوداندا ناوی بۆ ده‌برد . له فرسه‌خی لادانی کارواندا خه‌پله‌ی گه‌رمی بۆ ده‌کرد . شه‌ویک ، دووان ، چهندان شه‌و و رۆژ ته‌نیا رۆح بوو ، رۆحی گه‌گرتوی بۆ له‌شی تووکاوی و هه‌لاوی ده‌می نیرینه‌یه‌ک کلپه‌ی گرتبوو . ههر ته‌نیا بوو . شه‌ویک له‌شه‌وانی ته‌نیا‌یی جه‌ونده‌یه‌ک ئاو و چهند خه‌پله کولیره‌یه‌کی هه‌ورامی بۆ برابم برد ، له ناو خه‌په‌تیکی ته‌نیادا ئه‌م دوو ته‌نیا‌یه ناگری حه‌زتیکی له‌جه‌سته‌یان هه‌لچوو .

ئهم چاوه پر کلانه‌ی ، ئهم ده‌ست و په‌نجه پر مستیلانه‌ی ، ئهم قه‌برغه و سمته‌خرپنه‌ی ، که ده‌رووات و هه‌لده‌سورپیت مه‌مه‌که‌کانی له‌چه‌شنی دوو‌خونچه‌ی نه‌پشکوتوی گۆپکه‌ تبه‌ژی هه‌له‌وه‌ریوی سه‌ر ناوی جوگه‌یه‌کی که‌م خوڤ ده‌چی ، بانگم ده‌که‌ن بۆ مژینه‌ی شیله‌ی حه‌زبان بۆچی نا؟! سیکس به‌شیکه له‌لۆژیکی (منطق) لۆژیکیش به‌شیکه له‌راستی ، راستیش خوا‌یه ، که‌واته وه‌ره چاو نه‌خشین با ته‌نیا‌یه‌که‌مان له‌م شه‌وه تاریک و توونه‌دا ، له‌م بیابانه‌ چۆل و وشکه‌دابه‌ ماچ بره‌وینینه‌وه . ده‌زانم گۆپکه‌کانت شالاو بۆ هه‌لاوی ده‌می نیرینه‌ ده‌به‌ن . ده‌زانم گلپه‌ی حه‌زی سیکس و ماچ خه‌ریکه ده‌روونت شه‌قار شه‌قار ده‌که‌ن . وه‌ره منیش گه‌ری حه‌زی سیکس و ماچ و باوه‌شی زارای جوانم لیبراره‌وه ، وه‌ره چۆن زارا بوو به‌هاوبیر و هاو هه‌نگاو و کاروانی خه‌باتم ، وا تۆش بووی به‌هاویر و هاو هه‌نگاو ، هاوبیرو هاو قوناغیکی تری ژبانم ، هه‌ردوولامان پینوستمان به‌یه‌ک هه‌یه ، دووته‌نیا ، دوو ده‌روونی پر حه‌زو شه‌هوه‌ت ، دوو له‌شی تینوو ، دوو رۆحی گه‌گرتوو ، دوو شوڤشگه‌یتر ، تۆ بۆ باوه‌شی زبری توکاوی من و من بۆ باوه‌شی نه‌رم و نیانی تۆ ، وه‌ره سیکس گونا‌ه‌نیه ، سیکس

به شیکه له ژبان ، ژبانیش مۆله تی سروشته و به مروف دراوه .
 - وهره با ئه و مۆله ته به تنیا به سهر نه بهین ، وهره هاجهری گرگرتوو ،
 شه و ده که مان پر عه تر بکهین ، عه ترئ کۆریه ی پوڤحمان راژهنی .
 - ئه ی تو ده لیتی چی هاجهر خانم ؟ .
 هاجهر چاوه ره شه کانی پرکرد له ناز و چه زو شه هوهت . که میک له برایم
 نزیکه که و ته وه .

- هه ی برایمی رابه ر ، و وشه کانت هه ره که یان په یامیتی خوی پیوه یه
 ، یانی حه قیقه تن راستین . ئه ی گوایه ئیمه له پیناوی چیدا وا
 نیشتمان و خاک و کس و کار و هه ورامانی به هه شتمان جئ هیشتوه
 و له م بیابانه لماویه گهرمه دا خه ریکین له ژیر تیشکی خوری تیژره و دا
 ده پروکیین ، گشتی له پیناوی گه یاندنی راستی یه به کومه لگا
 دو اکه و توه کان ، ئه و کومه لگایانه ی نازانن راستی چ تام و که لکیکی
 هه یه ، چ به ره میکی هه یه ، ئا . . برایمی رابه ر و ماموستای راستی ،
 هه روایه ، زۆرده مبه که دلم خوریه ی حه زی تو ی تیدایه . زۆرده میکه
 حه زده که م ئه و دهم و لیوه قاوه یی یه پر خوینه ت بمژم ، بۆنی ئه و سمیل
 و ریشه ره شه پره ت هه لمژم ، ئه و دهم و لیوه ی هه زاره ها و وشه ی راستی
 ، جوانی ، مروفایه تی لیده تکئ ، ئا . . برایم حه زده که م هه ر ئه مشه و
 نه رۆمه وه و له نیو ئه م خیه ته دا له با وه شت بگرم . تا خوی
 خۆشه ویستی حه زده کات لیتوت بمژم ، نا ئۆقره ناگرم ره نگه تا
 سه یینی حه زی ماچت جه سته م بسوتینی . ئاخ تو نازانی زۆر ده میکه
 پوڤحمان چاوه روانی ئه م رۆژه یه ، ئه م شانسه یه .

برایم هه ر ئه وشه وه ناردی به شوین کس و کاری هاجهر دا ، قاپین
 خورما . . . تاسئ دو . . چه ند خه پله کولیره یه کی هه ورامی بوو به
 شه کراوی شه وی زاویه تی ، پیرۆزیان کرد ، خیه ت چۆل بوو .
 مانگه شه ویکی رووناک بوو ، کاروان له خه ویکی نه رم و که نه فتا بوو ،
 دهنگی پر مه و کاویژ و شلیه ی لچی هوشتره کان نه بی هیچ نه ده بیسترا
 هاجهری بالا به رزی له ش گرگرتوو . هاجهر ده بیوست له یه که م شه وی

رووتیانه وه سه رتاپای جوانی خوئی نیشانیدا له بالاترین شوین ته نیشته کۆله کهی ناوه راستی خپوه ته که وه وهستا. بالایی له وی نه بی جیی نابیتته وه ، به نازو که شخه و نیگای پر شه هوه ته وه ده پروانیه برابمی دل تینوو ، عه یارانه و به ئه سپایی کراسه ئاودامان و ده ریپ کوردیه کهی داکن و قۆل و ئه ژنۆ خرپنه کانی به پرووتی ده رخت برابم له سه ر لبادیکی ئه ستور دانیشته بوو ده می روچی بو له شی خه پانی هاجه ر ئاوی تیژابوو .

- هاجه ر ده زمان جوانی ، ده خپراکه هه موو جوانیه که تم نیشان بده ، ده ی خپراکه دیاری ئه م سروشته ئاشکراکه .

هاجه ر ژیرکراسه کهی داکن ، بالاییه کی سه رتاپا رووتی پیست گه نم رهنگ و دوومه مکی قنجی هه لته قیووی گوپکه قاوه بی ، توپه لی مووی قه ترانی ئالۆسکاو ی بهر موسه لانی ته ری . پوزی ناسک ، پانی خرپن ، گه ردنی نه رمی ، چاوی گه شی قژی درپژی و قۆل و باسکی جوانی ده رخت پرووناکي ئاگری قوتیلهی نیو خپوه ته که لایه کی له شی پرووناک کردبووه ، لاکه ی تریش ته میکی جوانی بوو . تیشکی مانگه شه وه که م هیژه که ش له کوونی شاشی خپوه ته که وه بو جوانیه که ی هاجه ر دزه ی کردبوو کۆمه له خالیکی پرووناکي کالی له سه ر روو ، سنگ و گومه زی مه مکه قنجه کانی و قولای ناوکی و پانه کانی نه خشانده بوو و وینه یه کی جوانی ده نواند . برابم بووبه پارچه یه ک له شه هوه تی گرکتوو و له سه ر لباده خوربه که هه ستایه سه ریپ .

- وه ره هاجه ری جوان باپیته که وه چه ند رکات نوژی سروشت بکه یین ، ئه و نوژی خا به کردنی لیمان رازی ده بی و ئه و بازیه روچیه بکه یین که خوا هه ز به بیینی ده کات ، وه ره وا دلّم خه ریکه بی به پارچه یه ک ته ری و له سینه وه فیچقه ده کا .

هاجه ر به ورده هه نگاوکی پر نازه وه هاته پیشه وه و باوه شیان به یه کدا کرد ، هه ردوو هه ر رووت ، له یه که م گه یشتنی هه لای ده روونی

برایم وگۆپکه کانی هاجهر. هاجهر ته زوو بهک ئەژنۆکانی شلکردو به سهر بالائی برابمدا نوشتایه وه، له ژیر تیشکی ووردی مانگه شهو و پرووناکی قوتیله که دا، له یهک ئالان و مانگ هه لویسته یه کی کرد و چاوی پرووناکی فراوان کرد، تا ئەم دوو عاشق و شوێر شگیره له جهسته و رۆحی یه کتری تیر بخۆن، برایم چه شهی لهش و لاری ناسکی زارا ناگر تیبه ربوو. هاجهر خانمیکی ته مه نهمامی و رۆح کلپه دار یه که م جار ه پیاوماچی بکات، یه که مجاره له شی زبر و توکاو ی پیاو مه مکه کانی و گۆپکه ی سمتی ختوکه بدا... ماچه کان ده بوون به وورده گاز. گازه کان ده بوون به ته کان، ته کانه کان ده بوون به یه کتری جه ران و باوه شی گهرم، گهرم، گهرم هه ژه هژی هه لاری ده روون گهرم داها ت و بوو به سیمفۆزیای تۆف، هاجهر یک په روه رده ی شاخی بلند و ناوی سازگار و هه نجیری ته رو تری سهر قوله و هه رمی ناسکه و گوتی چی هه وری هه ورامان له بیابانیکی ووشکی لساویدا، له باوه شی زبری پیاوی که دا ده بی چ گری بگری، دوا ی ته و ژمه ته کانی، باوه شه ماچی هه روولایان پیکه وه ته وا بوون، ته ربوون، تووکه ئالۆسکا وه کانی بهر موسه لانی هاجهر سووربوون، سووربوونیکی بی سنور.

(ئای ئەمه گشتی حه زه وا ده رگای له سهر ده کریته وه وه به هوروژم فیچقه ده کا .)

هاجهر سه ری نارامی دوا ی ته وا بوونی خستبووه سهر سنگه توکاو یه که ی برایم :

- ئای که خۆشه برایم، ئیتر له دووره وه سه یرت ناکه م، ئیتر له دووره وه مژی حه زه له دهم و لیوت ناده م و هه ر له دووره وه گو ی له قسه به نرخ و ئامۆژگاریه کانت ناگرم. ئای که خۆشه برایم گیان هه ناسه مان تیکه لاری یه کتر ده بی، ئیتر به شه وه له ناو جیگه دا باوه شی رووتت پێدا ده که م و به رۆژیش له پشت هوشتره که ته وه، ئا... نامه ویت یه ک چرکه بۆنت له سینهم بپری و لیت جیا بمه وه .

هېشتا نه گه بېشتبوونه چې مه به ستیان، شه وټک له شه وانې باوه شی
رووتیان هاجره مژده ی هاتنی کورپه یه کی به برابم گه یاندو ئەم هه واله
بوو به هیوا ی چاوه پروانیا ن .

دوای چهند مانگې کاروانی راستی گه بېشتنه وولاتی کی لمای بی ئاو
و بی نان وقرچه ، کومه له مروقتی کی برسی شه رانی کومه لگایه کی پر
دووژمنایه تی دزی جهرده ی ئاشووبه . هه ره له یه که م رۆژه وه قوتابخانه ی
دانان، سه ره تای شوژی ده ست پیکرد ، که سانیتکی زور باوه ریان
پېهانی ، که سانیتکی زوری خیتلی قوره ییش هه ره شه یان لیده کرد .
- ئەم کورده سه ره سه خته چی گه یان دیه ئیره وا خه ریکه بته کانمان ترۆ
دهکا ، کولتوره که مان پیس دهکا ، بازاره که مان سستدهکات .

برابم له غه می به گه یان دنی په یامه که یدابوو . هاجره له چاوه پروانی
هاتنی هیوا و به ره می عه شقه که یان . دوای چهند مانگې کورپه یه کی
ئیسک سوک و چاو کالی نه رموله له گره ی وولاتی کی پرعه جاجدا ،
(سمایل) له دایک بوو . برابم بوویه باوک ، هه لیددپه راند ، ماچی
ده کرد ، هه ردووکیان ده یانلا واندوه ، هاجره شانازی به ووه ده کرد هیزی
به رده وامی بییر و باوه ری برابمی هانیوه ته به ره هم . (سمایل)
پتیکرت و زمانی پزا، زمانیتکی پر موسیقا و سۆزی جافی و هۆره ی
هه ورامی ، هه ره له یه که م رۆژی زمان پزان دنیه وه فییری بانگی
حه قیقه ته کانی کرد ، زرنگ بوو ، جیی هیوا و خوشه ویستی بوو .
دابرا نی له زارای هاوسه رو هاوخه بات و هاوژینی ده میک بوو
خانه کانی له شی برابمی راجله کاندبوو .

- ده بی بچمه وه بۆلای زارا . دلنیام زورده میکه له چاوه پروانیه کی
سه ختدا دهژی . گه ره که راستی هاجره و بوونی سمایل و به ره می
شوژی ئیره بزانی . دابرا نه که مان درتیه کیشا ، ئەمه ش تاوانه له
هه رسیکمان ، له زارا ، له هاجره ، له خۆم . له راستی وا چهند شه وه
باوه ش و ماچ و سیکسه کانی هاجره ، به تام وناو وحه زی زاراه ده که م
ئەمه ش تاوانه له راستی ، ده کری . ده بی منی رابه ری راستی له

هه موو کەس لە گەڵ خۆم و هاوسەرەکانمدا راستگۆتربم . ئا دەبێ برۆم
 و بگەمە ئەو دەروونە چاوەروانیە گریکتوووەی زارای بەرزم . پێش
 چەند پۆژی هاوڕێیانی دەنگدا : دەگەرپێنەووە بۆ مەلەبەندی یەکەممان
 خۆ ئامادەکەن ، هوشترەکانتان تێر ئاو و ئالیک بکەن ، ئەم سەفەرە
 کتوێرە هەواییکی دلتەزین بوو هاجەر خانمی تەزان ئۆقرە
 لێهەلگیرا .

- بەچاوەکانیا دیارە نیازی نیە هاوکاروانی بم .
 هاجەر کەوتە پارێنەووە :

- بڕایم گیان منیش بەرە ، لەم بیابان و وولاتە گەرم و بێ ئاو و
 نامۆییەدا تەنیام مەکە ! تۆ نازانی من تائێستا لەجافی زیاتر
 زمانیکی تر نازانم ؟ توو خوا توو گەورەبەکی تەنیام مەکە .
 - نا هاجەر خانم تۆ دلی ئاگردانیی شۆرشێ ئێرە ، ئیمە پەيامی کمان
 هەبە ، ئەو پەيامەش لەبەردەوامی شۆرش و خۆراگریدا سەردەکەوی ،
 وەک چۆن زارای نازدار لەوێ رابەری گەرمی شۆرشە ، تۆش لێرە
 سەمبۆلیکی .

- نا صفا گیان ، نابرایم من بێ تۆ ئۆقرەم نیە ، هەردێم
 (چۆن لێرە خیمان مرکی نالی اوو زرعی فیە عشرتی کم)
 (بوجی رچی دنو مالت فیە بیدی سارکی یا کورت کمه)
 (برویشی بیچ و یثری زنکه بول نکى تینوت نابى بوجى ملائکه کمه)
 (بوللهی کجبریل قیت لات بزره رمی ادم ربی بو و کمه)
 (زنشی وشونی را کابانکی کا صفامروه برجی وفات مکه)
 (به للهی صوت جا تنبوروا وهاورد برئی جی بکم ضوموم نتباکور
 بکمه)

(کو زفت هو رامی شتی جافی نازانی زامی او وها کمه)
 ک مری باری تیت مالی بزر دکا زم زمش مومی وها اوی کمه) .
 هاجەر دەیزانی پۆچی چ سەختیەک بێ بڕایم دەکیشێ ، چ نازاریکی
 دەروونی بێ بڕایم دەچێتێ ، سمایلی دا بە لایەکی شانیدا و بە گریان

و پارانهوه دوایان کهوت .

- صفا مهرۆ ... صفا مهرۆ ... صفامروه

ئهم کۆچهی برایم و کورپوزانهوهی هاجهر بوو بهسمبۆلیتیک تائیتستاش
ههموو سالییک حاجیهکان یادی دهکه نهوه .

وا چهند ساله زارای ناسکه ژنی ههورامی ، دلّی حهزهکانی دهگوشتی
و ههمیشه له چاوهروانی دهنگی زهنگی کارواندایه ، کاروانییک
مژدهه لگر وسویندی به لینی بی .

- ئا زارا گیان تۆبه ، ئیتر جاریکی تر له یهک ناچهریین و به ته نیا
به جیت ناهیتلم ، ئا ، تۆبه ، زارا تۆبه ئهم سویندهم دهوئ .

مژده ، ئا ، شورش بهردهوامه و کۆمه لگایه کی گهوج و چهند خیلّیکی
شهرانی له دزی ، درۆزنی مرۆفکوشتن ، تالانکردن ، ئافرهت
خنکاندن ، رزگارکرد .

زارای ناسک ، زارای بهوه فا و شوپشگێر بهو دلّ و دهروونه پاک و
ههسته گهرمه یهوه ، ههمیشه له چاوهروانی برایم دا بوو . پاش
نیوه رۆیه کی زهرداو بوو ، له ناو هۆزی برایمه یهکاندا بوو به قاو ،
مندالان بۆ باوکیان ، ژن بۆ میترد و دلداران بۆ پارچه یه له دلّیان ،
ته پوو تۆزی کاروانییک له دووره وه دیاره و بهروه ئیبه بهرپوهن . تا بی
نزیکتر و نزیکتر دهبونه وه ، پیاوانی له ژن دابراوی چهندساله ههر له
دووره وه چهفته ی یادگاریه کانیان هه لده سوران . زارا له کوخه که ی هاته
دهروه .

- ده بی ئهم کاروانه برایم یان له ته کدا بی ، خواجه خیر بی دوینی شهو
خه ومدی چه پکه گولتیکی رهشی دامی ، ده بی ئه و بی و نه خوش بی
یان غه میکی هه بی ، دهنگیان دیاره ، وا کاروانی ههورامیه کانه له
دووره وه هۆزه ی جافی ده کیشن . تا نزیک بکه و تنایه ته وه هه ناسه ی
عاشقه کانییش نزیک ده بووه ، برایمی سه رکاروان ههر له دووره وه
له سه ر پشتی هوشتره که یه وه مله قوتی بینینی بالای به رزو چاوی
گهش و قژه کاله خورمایه که ی زارا بوو کاروانی برایمه یه کان گه پشت ،

چهند سهرمه ر سهرپرا ، دهست لهملانی عاشقانی چهند سال داپراو بوو
به بهه شتیکی رۆژ بوو .

دوای باوه شتیکی گهرم و چه پکه ماچتیکی شه رماوی ، زاراو برام
خویانکرد به باوه شی کوخه که باندا . زارای نازداری راهاتوو به گهرمی و
تامی ماچه کانی برام ، تیگه یشته ئه م ماچه شه رماویه پر ترسانه ی
برام نهینی به کیان تیدایه ، دهستیکی هیئا به ته ویل و پروه
ئاره قاوی و لماویه که ی برام دا ، ووتی :

– هه ی رابه ر و هاسه ری شیرینم دۆیشه و خه مبینی خه ویکی غه ماوی
و چه پکه گولتیکی قه ترانی ، هیوادارم ئاسوده بی .
(برام هه ر بیده نگ بوو)

– له وه دهچی زۆر ماندووبیت . . یان غه م وگرفتییکی سه ختت هه یه و
نه توانی زۆرانی له ته کدا بگری ، ئه گینادوای چهند سال داپراو و
چاوه روانی ئه م شه وه مه یوی و ئه م ماچه سارده پر ترسانه نهینیکی
له پشته وه هه یه .

– زارا خوای گه وره ته نیا جوانی پی نه به خشیویت ، ئه و چاوانه ت
له ته ک ئه وه دا پر له هه ز و ئارامی و ئازایه تی ، له ناخیاندا
زرنگیه کی بی سنوری هه یه ، زرنگیه ک هه مو نهینیکی به رامه رت
به سه یرکردنی تیده گه یت . راسته زارای جوانم ، گرفته که م درکاندی
راسته یه که ، نازانم چون دهست پیبکه م ؟ ده بی بیلیم ، وه لی توو
جوانیه که ت و توو پاکیه که ت زویر مه به و لیم تیبکه ، گه ره له ش
بوو لیم ببوره .

له ناو کوخیتی قورینه دا و له نیوان دوو عاشقی چهند سال له یه ک
داپراو دا ، ته نیا وورده چرپه و ووشه ی ترسیاوی نه بی هیچی تر نه ده
بیسترا . کوخه کانی تر تاساوی به یه کگه یشته نی حه زه کان بوون
هه ناسه کان ده گۆرانه وه و له شه تینه وه کان یه کترین ده لسته وه ،
ده تلانه وه ، چرپه کانیاو به ووشه ی به قوریاو ده رازانه وه گپه ده روونیه کان
له باوه شدا سارده کرانه وه ، ته نیا برام و زارا له گرفتی دوزینه وه ی

سه‌رده‌او‌ی کلافه ئالۆسکاوه‌که‌ی ده‌روونیان بوون .
- ئاخ خوایه ، خۆرپه‌که‌ی دلّم به‌راستی نه‌گه‌رێ ، گولێ ده‌ستی
عه‌شقمان ره‌شه‌لنه‌گه‌رێ .

- برابم من پێم وایه تا زووتر ئه‌و نه‌پێنیه‌ی تاساندووتی ، ماچه‌کانتی
ترساندوه‌ بیدرکیتنی باشه ، تاکه‌ی ده‌توانی دلّت بکه‌ی به‌حه‌شارگه‌ی
نه‌پێنیه‌ک و له‌ نزیکترین که‌سی ژینت بیه‌شاریته‌وه‌ ؟ . تو‌ را به‌ری
بیرێکی ، سه‌رکرده‌ی شو‌رشێکی ، شو‌رشێک بته‌کانی هه‌ورامان
وقوره‌یشتی رمان ، ئیستا بو‌ واداماوی ؟ من ده‌زانم چاوه‌کانت
چیرۆکیکی تیا چه‌شاردراوه‌ ، تا زووه‌ بیدرکیتنه‌ ، باشه‌وه‌که‌مان هه‌روا
به‌ مه‌یوی و ساردو سړی و بێ بزوه‌ ماچ و گاز و باوه‌ش رۆژ نه‌که‌ینه‌وه
چیت هه‌یه‌ بیلێ . تو‌ نازانی ئه‌م رۆح و چه‌سته‌یه‌ی من چه‌ند ساله‌
چاوه‌رپێ ئه‌م شه‌وه‌یه‌ ؟ چاوه‌ری ئه‌و هه‌ناسه‌ و بو‌ن خو‌شه‌ پر چه‌زه‌یه ،
نه‌ک سیه‌کانم به‌لکو رۆحم تینوی هه‌ناسه‌ته‌ ، هه‌ناسه‌یه‌ک له‌یه‌که‌م
ساتی ژوانی لیوه‌کانمانه‌وه‌ رۆح و سیه‌کانم بێ هه‌ناسه‌ت ئۆقره‌ی نیه‌
، بابه‌س بێ ئه‌م تینوبتیه‌ی رۆح و چه‌سته‌ . ده‌نازابه‌ و ئه‌و نه‌پێنیه‌ی
تاساندوتی بیدرکیتنه .

برابم سه‌ری داخستبوو ، په‌نجه‌کانی ده‌ستی له‌یه‌ک ئالاندبوو ، سه‌ری
به‌رزکرده‌وه‌ بو‌ ناسمان ، وه‌ک داوای یارمه‌تی له‌ که‌سیک له‌ خوی
گه‌وره‌تر بکات .

(ئه‌ی خوای گه‌وره‌ ، من ده‌مه‌وی به‌یارمه‌تی تو‌ی مه‌زن شو‌رشێکی
سه‌رانسه‌ری بکه‌م ، گشت مرۆقا‌یه‌تی له‌ گه‌وجا‌یه‌تی و چه‌وسانه‌وه‌و
ئاشوب و شه‌رو شو‌ر پرگه‌ر بکه‌م و له‌پیناوتا هه‌زاره‌ها مرۆف ژبانی
له‌ده‌ست ده‌دا ، له‌پیناوتا هه‌موو که‌س و کارو به‌هه‌شتی هه‌ورامانم
به‌جێ هێشت ، بتی ژووره‌که‌م سوتاند ، سلّم له‌ خێزان له‌ پیاوه‌ ریش
دریژه‌ درۆزنه‌کانی هۆزه‌که‌م نه‌کرده‌وه‌ ، ئیستا بو‌ زمانی درکاندنی ئه‌م
پازهم بو‌ زارا نیه‌ ؟ ئا . . ئاو‌رپکی به‌لای زارادا دایه‌وه‌) .

- ده‌زانی تو‌ زۆر له‌وه‌ به‌رزتری ، زۆر له‌وه‌ به‌نرختری ، خو‌شه‌ویستی بویه‌

زاتم کال بۆتهوه ، دهستی خسته دهستی زاراوه په نجه توکاو په کانی
بروسکه ی هه زیکه له رۆحی زارا دا ، زۆر ده میکه رۆحی زارا ئەم
گه رمیه ی لێ پراوه زۆر تری گه ره که .

- زارای شیرینم ، (شه ویک له شه وان ، شه وان ته نیایی و
ماندوو بونی جهسته و رۆحم ، ههستی هات ودلی گویشیم ، ههزم بوو
به کلپه یه ک و بالای ئافره تیکه گرت . دهروونی ههردوو کمان بوو به
پارچه یه ک گر و شالای به ره و ئاسمان ده برد ، به یه ک گه یشتین ،
ئێستا ئەو دایکه و من باوک .

چاوه کانی زارا پر بوون له ئاو ، دلی گوشرا ، لێوه ته ره چاوه پروانه کانی
چهند ساله ی ووشک هه لگه پران .

(به کزی وگه رویه کی پر قولپه وه ووتی)

- یانی ژنت هیناوه ؟!

- ئه ری !

- کئی یه ... ؟

- ئێستا له کویه ؟

- له حیجازه !

- ئەمهش تاوانه ، چۆن ئێستا دلی من ژانده کا و چ ئازاریک ده کیشی
دلی ئەو ئافره ته داماو ههش له وی ده کولتی ! ئاخ ئیوه ی پیاو بو ئە وهنده
زالمن ، هه ر چهند رۆژی چاوتان له ژنه کانتان نه بی ، خورپه ی هه زیکه
تروه ک قارچک له دلتانا هه لده توقی . ئیوه نازانن دا پرانی میرد له
ژن چ ئازاریکی بۆژن هه یه ؟ سارد بوونه وه ی جیگه ی نووستن و
باوهش و پرانی دهنگی ماچ و هه ناسه و دهستکردنه ملی ته نیای چ
نه گبه تیبه که و یه خه ی ژن ده گری !! ئاخ کئی بی ئەو ئافره ته به ده بخته ی
ئەو له و ولاته لماویه دا به ته نیاو له گه ل کۆرپه یه کدا منیش لیره ،
ههردوو کمان چه وساو هه ی هه زی توین ، ئافره تی ئەو ده قه رهش بی باشر
که میک غمه کانی له هه ی من ناچی وه ک من به هه شتی هه ورامانی لێ
وون نابی کهس و کاری لێ بزر نابی ، ئاخ ئەو نه گبه ته کئی بی ؟

- نا ئافره تی ئەو دهقه ر نیه و هاجهره ، هاجهری هاو سه فه رمان ، هاو بیری و هاو کاروانمان و چاره نوسمان ! .

- ئای برایم تاوان ، تاوان ، چۆن دلت هات له گه ل کچیکی که م ته مه ندا زه ماوند بکه ی ؟ . دایکیکی گه نجی دلگرتوو له نامۆبی و چۆله وانای له گه ل کۆرپه یه کدا به جیبه یلیت چۆن دلت هات . ئاخ تا نه یتیسه کان زیاتر بدرکیینی تاوانه کان که له که ده که ییت ؟ جارێک تاوانیکت کرد که چهنده سال منت له م چۆله وانای و نامۆبی و بی خوراکێ رۆحه به جیتته یشتیم . ئینجا هاجهر ، ئەی هاجهری جوان ، ده بی ئیستا قولپه کانت چهنده که ل بن و فرمیسه کانت چهنده به خور بن . ژن و مندالیکی بی باوان زمان نه زان ، نامۆبه هۆز و ده قهر ، ئاخ برایم تۆرابه ری په یامیکی پیروزی ته مه ت بۆ کرد ؟ ئەی نازانی ئافره تیش وه ک پیاو مروقه ؟ ئاخ پیاو بۆ واده که ن ؟؟

زارا له سه ر لبا ده که پالکه وتوو پشتی له برایم کرد ، ده ستیکی خسته ژیر سه ربه وه و ده ستیکی خسته سه رده می حه زه ته مه ن درێژه کانی ، چهنده سال دابرا نی ده روونی جه نکه لیکێ ئازار بوو به ته نیا گنگلی ده خوارد . ناخی ده کولا... به بی ده نگی به کول ده گریا ، له گه ل تۆرانی زارادا سه روشت توپه بوو ، چۆن جگه رکۆشه یه کی وه کی زارام نازارده ده ی؟ مانگ له زه وی تۆراو خۆی له ناو چهنده په له هه ورێکی چلکندا هه شاردا و عاشقانی رووتی له یه ک ئالاوی ناو کوخ و په شماله کانی له رووناکی کزی خۆی بی به شکرد .

وا چهنده شه وه غه م و بی ده نگی وسارد و سړی جیگه و به جیا نووستنی دوو عاشقی چاوه روان دلی کوخه که یان ده گوشی .
برایم به کزی و نه گبه تیه وه پالی دابوو به دیواری کوخه که یانه وه و له زویری زارادا تاسابوو .

زارا دهسته کانی له کلاوه ی نه ژنوه کانی گیرکردبوو ، چاوی بریبوه قولای رووناکی ده رگای کوخه که یان ، پرسیاره کانی ده روونی گلۆله یه کی ئالۆسکاو ی غه ماویبون .

برایم (به‌ده‌نگیتی کزو که‌س‌اسیه‌وه پرووی له زارا کرد و ووتی) .

- زارا گیان تاکه‌ی و‌ابین؟

زارا ئاوریتی له برایم دایه‌وه ، پرسیاره‌کانی ده‌روونی بوون به چه‌پکه تیشکیک و ئاراسته‌ی چاوه پرپه‌زه‌بیه‌کانی برایمی کرد .

- زارا جوانم توو جوانیه‌که‌ت ، توو پاکیه‌که‌ت توو ئه‌و راستیه‌ی عاشقی بووین ، توو ئه‌و راستیه‌ی شه‌یدای بووین لیم ببوره ، زارای نازدار ریگه‌ی ئیمه زۆر دووره ، ئه‌رکی ئیمه زۆر سه‌خت و دژواره لیم ببوره ، ئه‌م تۆران وئه‌شکه‌نجه رۆحی وجه‌سته‌یه‌ی ئیمه چاره‌سه‌ری هه‌له‌کان ناکات... و‌ه‌ره پروانه ئه‌م دله‌ گرتوه‌ی ئۆقره‌ی بو‌ماچیکت ، بو‌ئاھیکت نه‌ماوه ، رۆحم تینوی هه‌ناسه‌ته ، لیم ببوره ، ئه‌مه‌ ژیانه ، ئیمه‌ش مروّ قین ، مروّ قیش ئه‌م چیرۆکانه دروست ده‌کات ، وه‌لی سویندت بو‌ده‌خۆم هه‌رتاقانه‌که‌ی ئه‌م دله‌ی ، توو هاجه‌ر دوو نمونه و دیاری ئه‌م سروشته‌ن و‌به پاکي به‌خسراون ، دلنیا به ، دلنیا به زارای جوانم چه‌زه‌کانم ، هه‌سته‌کانم بی که‌موکوری له بالات ده‌گرم ، و‌ه‌ره شیرینه‌که‌م بایتتر به‌سببی ئه‌م زوخاوه رۆحیه ، بایتتر به‌س بی ئه‌م شه‌وه مه‌یوه ، ده‌بی بگه‌ینه ئه‌نجامی ، شه‌وی زوتر ، چرکه‌یه‌ک ، ساتی خیراتر ، رۆحمان تینویتی ده‌شکی و له‌م ئه‌شکه‌نجه رۆحیه‌ رزگار ده‌بین .

(له‌گه‌ل ووشه‌کاندا چاوه‌کانی برایم که‌وتنه سه‌ر ئاو ، ئاویتی ته‌نک ئاویک هه‌زی ناخیتی نیشان ده‌دا و‌تک تک به‌سه‌ر پروومه‌ت و‌ریش و‌سمیله‌ پره‌که‌یدا ده‌تکان) .

زارا له‌ناخدا ته‌ته‌له‌ی به‌ هه‌ردووسه‌ری چمکی کیشه‌که ده‌کرد... و‌ا چه‌ند رۆژه‌ تۆپه‌لئی گری سی‌کس له‌کوخه‌که‌یاندایه و رۆحی سپی چاوه‌روانیستی گه‌رم نه‌کردۆته‌وه .

(ئه‌م مانگرتن و تو‌ره‌بوون و رۆح سپی‌ونه‌ش تاوانیکه و من به‌راهه‌ر خۆم ده‌یکه‌م و چاره‌ نیه ئه‌مه ژیانه) . چاوه‌کانی گه‌شکرد پرچه‌کانی و‌الاکرد ، چه‌ند دوگمه‌به‌کی سه‌رسنگی کراسه‌که‌ی ترازن و درزیکی

ساف و ناسکی نیوان مه مکۆله کانی ده رخست ، له پال دیواری کوخه که یاندا و له سهه لبادیکی ئەستوو چەپکه نیگایه کی لیبور دنی له برام گرت ولهش ورۆحی برامی بۆ لای خو راکیشا ، برام پیتش ئەوهی گری لپوه کانی زارا قوتبدا سهه ری په نجه کانی زارای مژی و ته زوی له جهرگی هه لسان و ناوچه وانی ماچکرد . تووند نووساندی به خو به وه ، پیتش ئەوهی رووت بینه وه هه ردولایان بۆ چند جاری وه ک گه ره کیان بی تینویه تی سیه کانیان بشکیین و ههستی بۆنکردنیان تیرکهن ، برام پرچه کانی زارای له سهه دهستی راخست له گه ل ورده ماچدا بۆنی ده کرد ، زاراش دهستیکی خسته نیو سنگه توکاویه ئاره قاویه که ی برام و په نجه کانی له ئاره ق و بۆنی سهنگی هه لکیشا و په نجه کانی ده رهانی له دهم ولتوی وخوی نزیک خسته وه و چاوه کانی نوکاندو پرچه باره ی سیه کانی بۆنی په نجه کانی هه لمژی . رووت بوونه وه ، برام به ورده ماچی به قه برغه ی زارادا سهه رکه وت ، له مه نزلئ مه مکه کانی هه لویتسه یه کی به لپوه کانی کرد سهه ری زمانی به ژیر نه رمی نه رمۆله کانی مه مکی زارادا هانی .. گۆپکه ی مه مکیکانی خسته نیو دنیای هه زی ده میه وه و به دوو په نجه ی ته ر گۆپکه ی مه مکه که ی تریانی ختوکه ده دا . چند لپوه کانی برام رۆحی زارای له هه لده کیشا ، موه زبه کانی ریش و سمیلئ ختوکه ی ده وری گۆپکه کانی ده دا و ئاگری له هه زی سیکیسی زارا به رده دا ، ده می خسته بنباخه لئ و له گه ل ماچه کانی بۆنی لهش و بنباخه لئ زارای هه لده مژی ، رۆحیان له گلپه یه ئاگری سیکیس گیرا کوخه که یان پر بوو له هه ناسه ی ئۆف و گهرمی ده روونی چاوه روانی زارا .

- زارا تو گۆلئیکی به هه شتیت و په ریویته سهه زه وی ، بۆیه بۆنی لهش و بنباخه لت هینده خو ش و سیکیساویه و ده روونی من شیت ده کا . هینده به ئاگراویه وه یه کتریان ده لسته وه له یه که م به یه که م گه یشتنی تنۆک و ته ری هه زیاندا تووی کوپه یه کیان دارپشت ، مانگیکی نه برد زارای سهه لار و زرنگ مژده ی سک پر بوونی به برام گه یاندا .

برایم وزارا به تهنیشت به که وه له سه ر گردۆلکه به کی کوور دانیشتیوون و برایم دهستیکی له ملی زارا گرتیوو و زاراش به سۆزه وه ملی له سه ر شانی برایم دانا ، به جووته چاویان برپیوه قولای زهرداییه که ی ئاسمان وجوانی سروشت، زارا هه رکاتییک رووی بگردایه ته خوا بۆ نوژی بکردن و پارانه وه ، چاوه کانی ده رشت و قژه کانی به سه ر شان و ملیدا شوژی ده کرده وه ، چه ند دوگمه به کی کراسه که ی ده تران و درزی مه که کانی بۆ خوا ده رده خست ، ده یزانی خوا جوانی خو ش ده وی و به بینینیان شاد .

برایم دهستی به سکه به رزبووه که ی زاردا ده هانی .

- شیرینه که م ئه مه ش دیارییه که ی گه وری سروشته .. حه قیقیه تی سروشته ، ئه ی سه رچاوه ی هه موو بوونی ، سوپاس بۆ ئه م دیاریه ت به هیوای ئه و دی ئه م کوورپه یه و سمایل بتوانن دوا ی مردنم درپژه به شو رشه که م بدن تا ئه و کاته ی گشت مرۆقایه تی ده گاته ژیانیکی ئاسوده و تیر و برایه تی که ئه مانه گشتی ویستی هه موو مرۆقیکی مرۆقدۆسته .

برایم هه موو شه ویک سه ری ئه سپایی ده کرده سه ر سکه به رزبووه که ی زارا و تا ده گه یشته گه ردنی ماچی سک و سنگ و مه مکی ده کرد ، کات تیپه ری و روژی له دایکبوونی کوورپه یه .. هه ر شه وی ژنانی هه ورامی هاوسه فه ر و هاو بییر و دراوسی له زارا کوو بوونه وه ، به یانیکی شه به قان بوو ، ته نیا ژنانی ده وری زارا و برایمی دیوانه نه بی هۆزی برایمه یه کان له خه ویکی ئارامدا بوون ، دوا ی چه ند زریکه و خوگوشین و ئاره قریشتنی ، زریکه ی مندالییک خیه و ته و کوخ و بیده نگی هۆزی شه قان ، سلاواتی پیروزی به رز بووه (ئیسحاق) له دایک بوو . (ئیسحاق و سمایل) به ری سی جهسته ی ئاواره ی هه ورامی و جاف وهه لگری په یامیکی مژده به خشی مرۆقن .

سال و مانگ به شینه یی به سه ر چوو ، ئیسحاق سه ر پت که و توو زمانی به لایلاه ی هه ورامی و سکا لای هۆره ی نامۆی جافی پزا ، گلینه ی

ببینی چاوه‌کانی به جوانی دایکی و قۆزی بابی رۆا، مېشکی پاکي به‌ره‌وشت و کرداری دایک و بابی نووسرا .
زارا و برایم به‌گروگالی (ئیسحاق) مه‌ست ده‌بوون و به‌رده‌وامی ژبان و په‌یامه‌که‌یانیان تیا‌ده‌بینی .

- ئا زارا گیان ، ژنی جوانم ، ئەمانه گشتی دیاری سروشته و له‌پاداشتی ئەو دلّه پاک و ئەو هه‌لویتسه‌ جوان و ئەو ده‌روونه پروناکه‌ی تو وه هاتوو ، پیم وایه کاتی ئەوه هاتوو سه‌ردانیکی (هاجره و سمایل) و مه‌لبه‌نده‌که‌ی تر بکه‌م ، دلنیام هه‌قالان چاوه‌روانن ، قوتابیه‌کان بی وانه‌ی نوین ، بی رابه‌رن ده‌بی بروم و گوژمیکی تر به شو‌رشه‌که‌ی ئەوی بده‌م .

- برایم وا چەند هه‌فته‌یه‌که خورپه‌یه‌ک دلّم ده‌گوشی ، له‌م سه‌فه‌ره‌ت زۆر ده‌ترسم ، سه‌فه‌ریکی ره‌ش ده‌بینم نه‌ینیه‌ک پیم‌دلّی ، هه‌تا زوو ه ژماری ماچه‌کانت زۆر بکه ، هه‌تا ده‌توانی به‌شی ژبان‌ت بو‌نی سه‌رسنگ و ئەو ریش و سمیلّه پره هه‌لمژه ، باوه‌شه‌کانت گه‌رم بکه ، دلّم خورپه‌ی ترسی جه‌راندویتی ، ئەو وولات و نیشتمان ه ووشک و بی ئاوه مروّقه‌کانی تو ره وکه‌لله ره‌ق و بی به‌زه‌بین ، ده‌زانم تو ناتوانی ئۆقره بگری‌ت و هه‌میشه گری شو‌رش له‌ناخدا گلپه ده‌کات ، سروشت تو ی بو‌ ئەم ئەرکه دروست‌کردوه ، شو‌رش ، گوژین ژبان‌ته ، ده‌رۆی ئۆغر ده‌رۆی ئۆغر ، برایم گیان هاجر ه ماچ بکه سمایل بو‌ن بکه مه‌ژده‌ی بوونی برابه‌کی پی بده . وه‌لی ئاگات له‌خۆت بی ، نه کۆرپه‌کانت بی ناز بکه نه رۆحی من و هاجر ریش تینو .

دوای چەند رۆژتیک کاروان ئاماده‌کرا و ، هه‌ر ژنه ، هه‌ر کیتزه جله‌وی ماته‌مین هوشتریکی بو‌ پیاوه‌که‌ی ، دلداره‌که‌ی گرتوو ، غه‌می جو‌دایی ، کوستی ته‌نیایی په‌پکه‌ی له‌دل‌یاندا خستوو ، له‌وه ده‌چێ دوای چه‌پکه ماچیکی بو‌ رێگه‌ی دوور و درێژی بیابان باتی ، بو‌یه لیوی برایی به‌لیوه‌کانی کرۆشت .

- ئاخ زارای به‌رپز و شازنی کورد ، تو زۆر به‌رزی ده‌یل‌یمه‌وه

سەرکەوتنی من بەمەزنی تۆوه بەنده ، تۆ هاوسەر و هاو خەبات و هاو
پینگەم نەبوویتایە ئەم سەرکەوتنەم بە دەست نەدەهانی تۆ نەبوویتا
هەر صفاکە ی هەورامان دەبووم نەک برایمی شۆرشگێر .
دەستیان شل بوو لە یەک ترازان لە دەرگای کوخەکە هاتنە دەرئ و دوا
ماچی ئیسحاقی کرد و سوار هوشترەکە ی بوو . زارا ملوانکە یەکی
سمل و میخەکی لە ملدا بوو دایکەن .

– ها برابم ئەم دیاریه بده بە هاجەر خانم ، زۆر دەمیخە لە ئاوو
هەواو کوردستان و بۆنی بەههشتهکە ی هەورامان و دووره ، زۆر دەمیخە
بۆنی میخەک و سمل گۆی رۆحی نمژیوه ، پیتی بلتی ئیمه سی
جەستەین و لە پیتاوی بەختیاری و سەرفرازی مرقدا خەبات دەکەین
، ئەم ملوانکە یەم بەلگە ی پەسەندکردنی هاوسەری برابمە ،
هاوچارەنووسی و دایکی برای کوری منە .

چارەکانی برابم تەقین و بوون بە مستی فرمیسک و بەناو ریشە
پرەکەیدا ترازانە خوارەوه ، نەک لەبەر جودایی بەلکو لەبەر بەرزی و
خۆشەویستی و دلفراوانی زارا .

– زارا تۆ ئەو کەسە ی کە سروشت لەسەرت هاتە زمان . دلنیام تۆ لە
رۆحی سروشتەوه زۆر نزیک ی . ئەم دل و دەروونە پاکە ی تۆ نمونە ی
جوانی کاری جوانی سروشتە .

دوای چەند مانگی تێک برینی بیابانی وشک و بی ئاو و ماندوو بوون
بە دیداری هاجەری تەنیای شاد بوو هاجەریکی برسی ، ماندوو ، لاواز
، سمایلیکی ترۆکراو و چلکن ، مالا کاولکراو ، بیکەس لە کونجی
خیتوەتیکدا لە دەرهوه ی شار توردرا بوون ، قوتابیهکانی برابم هەربەکە
لە کونجی کیدا حەشار درا بوون ، خیللی قورەیش شارو قوتابخانە و
پەرتووک و نووسراویان بەسەر یە کدا تیکدا بوو .

– ئەم چەتە کورده چی دەکات لێره ؟

کاروانەکە ی برابمیان ئەفەلکرد ، تالانیان کردن ، پیاوانیان کوشت و
ژنانیان بە تالانی برد ، نەیان هیشت برابم چەند شەویک لە باخەللی

هاجهردا ئازارى بيبانى له جهسته دهريكات ماچيكي سۆزى سمايلى
كۆرى بكات ، به ديل گرتيان دهست وقاچ و چاويان بهست .
- تا رۆژى زووتر ئەم شەيتانە كورده بكوژرى درهنگه .
بريار بربارى سهختى خيلى قورەيش بوو ، دەبى هەر ئەمشه و
به زيندوبى له چال بنرى .

- چۆن دەبى كوردىك خواكانى ئيمه بسوتيني ؟ چۆن دەبى ئافرهت
فرۆشتن و گۆرينه وهى به هوشتر نه ميني ؟ ئەمه كولتور و بازاري
ئيمه يه - ئەمه ياساي ئيمه يه .

زۆر كهس هاواريان كرد برايە فريشته يه و واى لى مه كەن ، شه رم
مه كەن ئەو فيرى خويندن و چاكه و راستى كردووين (ام يحسدون
الناس على ما اتهم الله من فضله اتينا ال ابراهيم الكتب والحكمه
وتينهم ملكا عظيما) له شه ويكي عه جاجاوى ئەنگوسته چاودا ، چەند
مه چهك ئەستورىكي شمشير به دهست هەر به زيندوبه تى برايەميان
فرىدايه ناو قولايى بيريكي ووشك هه لائوى پر دوو پشكه وه ،
فتواياندا ئەو كه سهى دهيه وي خواى لى رازيبى ، شه يتان له و
بيره دايه و بچن به رده بارانى كەن ، هه موو گاز و چهى دوو پشكى
هاوارىكي له برايە هه لده سان و به زمانى كوردى هاواري ده كرد .

- ئەو زمانه زمانى شه يتانه كانن بۆ به لى تيناگه ين ، به ردى زياتر
به اون با نووزه شى ليمان ببرى ، ئەو بيره شه يتانى تيدايه .

دهسته دهسته قورەيشيه كان دههاتن و ئەركى بته كانيان و ياساي
بازارى عكاظ يان جيبه جى ده كرد ، تا ده رچوونى دوا هه ناسه ي برايە
ئاهى بۆ به هه شته كهى هه ورامان و جوانيكيه ي كوردستان داخى بۆ
گه وجى كورد هه لده كيشا . رۆژ به رۆژ و سال به سال به ردى بارانى برايە
نه برياه وه ، بو به كولته رو ياساي قورەيشيه كا ئيسلامه كان تا
ئيستاكەش هه موو ساليك به رده كانى سه ر ئيسكه كانى شان و ملى
برايە له زيادبووندايه . هه موو موسولمانىك كه ده چى بۆ چه ج ده بى
ئەو تاوانه له برايەمى رابه ر بكات به ناوى شه يتانه وه ره جمى بكات ،

ئەو حاجىيانە نازانن لەو بېرەدا مامۆستاي رابەرەكەيانى تىدايه ! .
چوو بوە ناوکارەساتى چىرۆكەكەو چاوەكانى نوقاندبوو ، وورده وورده
خوى دەجولان ، وەك ئەوەى چىرۆكى برايم بەرەو كۆتايى بچى ئاو
شەپۆلى رۆناكپەكان بەرو كزى دەچوون ، دەبى نەپتەكانى تەك خوا
نەپتى راستەقینە و پاك و بى دەستكارى مەرۆف بن ، لەو رۆژەوہى
پېى ووتراوہ تۆ موسولمانى پرسىيارە تارىكەكانى قوتداوہ كەسىك
نېە وەلامىكى بداتى ، ناومىشك و دەروونى بە پرسىيارە بى
وەلامەكان قەبە بېوون ، كەمىك راما... پرسىيارى لەخوى دەكرد ،
دەبى نەپتەكانى محەمد یش لای خوا ھەبى ؟ مېژووى چۆن بى ؟
پاك و بىگەردە وەك داىكم ھەمىشە سالاواتى لەرووناكى ئەو دەدا ،
يان ئەمىش بەر رەخنەى خوا دەكەوى ؟ ئەى بۆ نا دەپرسم ، خوا
بەمىھرەبانى خۆى ئەم شانسەى پى بەخشىوم ؟ پىش ئەوەى پرسىيارە
ئالۆسكاوہكانى ناومىشكى خا و بكاتەوہ و بىان دركىتنى ، خوا ھا تە
وہلام .

- محەمدىش ئازارىكى زۆرى ئافرەتانى داوہ ئافرەتان لىبخۆش نابن
خدیجەى چەوساندۆتەوہ ، دەستخەرۆى کردوہ تاپارەى نەداوہتى
سىكسى لە تەكدا نەكردوہ ، تا ھەژار بوو لای خدیجە بوو كە
دەولەمەند بوو بى وەفایى لىكردو كۆمەلى ژنى بەسەردا ھانى ، لە
ھەموو زەماوندىكى نوبى محەمدا خدیجە ئازارىكى رۆحى چەشتوہ
ھەر بەو ئازارەشەوہ مرد . عائشە تائىستاش دەكروژتتەوہ ، ئازارەكانى
شەوى زاوہپەتى لەجەستەو مىشكيا لە بىر ناچیتەوہ تاوانى کردوہ
كە مندالىكى (۹) سالانى مارەكردوہ ، زىنەب ژنى ئەو كۆيلەيە بوو
كردى بە كورپى خۆى ، دوایى كە زىنەب شەرابى سىكس و باوہشى
پىاوى بىنى جوانپەكەى بالابوو لە چاوپىكەوتنىكا ھەزى لىكرد ،
كۆشكى بەختيارى ئەو ژن ومىردە گەنجەى رمان و بەتەلاقدانى داو ،
زىنەبى بووكى مارەكرد ، ئەمانە و ئەو ھەموو خوتنەى بەناوى من و
دادوہرەبوہ رشتووہ سكالالى ئەو ھەموو بېوہژنانەى دوای كوشتنى

میرده‌کانیان جوانه‌کانی به زۆر له‌خۆ ماره‌کردوه و ناشیرینه‌کانی فرۆشتوه . له‌نیوان ژنه‌کانیدا جیاوازی له‌سه‌ر روویان ، له‌ ئاست ته‌مه‌نیان داناوه . کامیان جوان بووه ئالتونی زیاتری داوه‌تی و زۆرتترین کاتی بۆ ته‌رخانه‌کردوون و سێکسی زیاتری له‌ته‌کدا کردوون ، ژنه‌ به‌ته‌مه‌نه‌کانی به‌ئازاری ده‌روونییه‌وه ئه‌شکه‌نجه‌ داوه ، ئای چهند ناخۆشه‌ ئافره‌تیکی قه‌یره‌ دلێ بگوشری و ده‌روونی بسوتیتری ئه‌مانه گشتی له‌گه‌ڵ یاسای منی خوادا ناگونجی ، منی ده‌ست‌خه‌رو کردوه شه‌رو شوژی به‌ناوی منه‌وه ناوه‌ته‌وه‌و مرۆقه‌کانی تری ناعه‌ره‌بی چه‌وساندۆته‌وه . من مرۆف و هک یه‌ک دروست ده‌که‌م . به‌یه‌ک چاو سه‌یری په‌نگه‌کان . ده‌که‌م ئه‌وانه‌ی محهمد کردویتی له‌گه‌ڵ ویستی منی خوادا ناگونجی . محهمه‌د خۆیکرد به‌نوینه‌ری من و که‌سانێکی زۆر بروایان پیکرد . به‌هۆیه‌وه ویستی عه‌ره‌به‌کان له‌ په‌وشتی پیس و کرداری به‌ریه‌ریه‌ت رزگار بکات . بۆ ئه‌و عه‌ره‌بانه‌ی کچیان به‌زیندویی له‌چاڵ ده‌نا و بتیان ده‌به‌رست و خه‌ریکی دزی و تالانی بوون له‌ هه‌موو نه‌ته‌وه‌یه‌کدا رابه‌ری هه‌یه‌ ئه‌وانه‌ی پێش محهمه‌د بوونیان هه‌بووه و وه‌ک ئه‌و رابه‌ربوون مرۆف به‌ئازادی له‌دایک ده‌بی و ئازاده چ ئایین و پروایه‌ک هه‌لده‌بژیری . به‌زۆری شمشیر و خوین رشتن بروا هانین دروست نیه ، ده‌بی مرۆقه‌کان خویان رینگه‌ و بروای هه‌لگرن داگیرکردنی وولاتان و هه‌تیوکردنی مندالان له‌ رینگه‌ی خوادا دروست نیه ، دژی ویستی منه ، من ئه‌و جووره‌ موسوڵمانانه‌ی به‌شمشیر کراون به‌ موسوڵمان به‌ زوڵم لیکراو داده‌نییم . دلێ زۆر ئیشانم که هه‌لگرانی دینه‌کانی پێش ئیسلامی به‌کافر و فتوای کوشتنی دان ، وولاتانی داگیرکرد و سامان و ژیوی میلیله‌تانی تری زه‌وتکرد . ئه‌مانه له‌ یاسای منی خوادا نیه ، سوهره‌تی الانفال که په‌وایه‌تی به‌ دزی و تالانی ده‌دا قسه‌ و ویستی من نیه . له‌به‌ر خاتری بازاری قوره‌یش و دلێ بازرگانان دایناوه‌ نه‌ک من و دادوه‌ری ، من چوون دزی و تالانی وه‌ه‌راچکردنی ئافره‌ت هه‌ل‌لده‌که‌م ؟ چوون کوشتن و مندال هه‌تیوکردن رینگه‌ ده‌دم ؟

به ناوی دادوهری ئیسلامهوه ئەو هه‌موو خویینه برژی ، به‌هوی ئیسلامهوه دووژمنایه‌تی له‌نیوان میلیله‌تانی جیهاندا بکری؟ . ئەمانه ویستی من و یاسای من نه‌بوون بۆیه تائیتستا ئەو په‌تایه و ئەو نه‌گبه‌تیه یه‌خه‌ی میلیله‌تانی موسولمانی جیهان به‌رنادا، منی خوا نارامیم ده‌وی ، ناشتیم ده‌وی، زه‌وی زۆره، ئاو زۆره نان و میوه زۆره، کار زۆره، به‌لام ئیوه‌ی مرۆف چاو چنۆکن، هه‌رکه ده‌سه‌لاتتان هه‌بێ هه‌ولده‌ده‌ن به‌شی ئەوی تر داگیر بکان و بیانچه‌وسیننه‌وه .

محهممه‌د ووتی شۆرش ده‌که‌م دژی هه‌ژاری و زولم و زۆر و لاقه‌کردن و زینده‌به‌چالکردنی ئافره‌ت و یاسای که‌نیزه‌ک و کۆیله، هه‌رئه‌وه‌نده‌ی ده‌سه‌لاتی فراوان بوو هیچ ریتزیکێ بۆ ئەو ووتانه‌ دانه‌نا و له‌ هه‌موو شه‌رێکدا که‌ به‌ناوی منه‌وه ده‌یکرد تێدا به‌هه‌زاره‌ها ئافره‌تی که‌نیزه‌ک ده‌کرد و پیاو کۆیله ، ئەمانه ویستی من نه‌بوو من خوايه‌کی میه‌ره‌بانم ، دلسۆزم ، یاسای که‌نیزه‌ک و کۆیله یاسای منی خوانیه .

- ئە‌ی خ‌وای گه‌وره و میه‌ره‌بان ، پیتش کوچی محهممه‌د چه‌ند جارێ به‌دیداری به‌ریتزتان شاد بوو بۆچی ئەم گله‌بیانه‌ت پێ نه‌گوت ؟

- تائیتستا هیچ که‌س به‌دیداری من شاد نه‌بووه ، ته‌نیا تۆی زیندوو نه‌بێ هه‌رچی ئەوانه‌ی ووتراون درۆیه ، زۆر له‌و خه‌لیفه و مه‌لایانه‌ی له‌ سه‌ر زه‌وی خویان کردۆته‌ نوینه‌ری من ، درۆیان به‌ده‌می منه‌وه کردووه، له‌ ویسته‌کانی من لایان داوه من نه‌مکردوون به‌نوینهر. خویان به‌زولم و زۆر بونه‌ته‌ نوینهر، ئەوت‌اوانه‌ی خه‌لیفه‌کانی عه‌باسی و ئەمه‌وی و سه‌فه‌وی و عوسمانیه‌کان به‌رامبه‌ر به‌ که‌نیزه‌ک و پاسه‌وان و پیاوانی ده‌رباریان کردویانه و کۆیله‌کانیان خه‌ساندووه له‌و ئاره‌زوو و ویسته‌ی من داومه به‌ پیاوان ئەوان لێیان سه‌ندونه‌ته‌وه، یانی خه‌لیفه‌کان دژی یاسای منی خوا بوون ، ئەو هه‌موو که‌نیزه‌که ناسکانه‌یان له‌ وولاتانی تره‌وه به‌زۆر ده‌هانی و له‌کۆشکه‌کانیاندا ده‌یان چه‌وساندنه‌وه لاقه‌یان کردوون ، که‌ی ئەمه ویستی منه ؟ که‌ی ئەمه له‌ ریتگه‌ی په‌یامی مندایه ؟ من ئافره‌تم بۆ چه‌وسانه‌وه دروست

نه كړدوه ئافرهت سه رچاوه دى به رده و امى مرؤفه ، ژيانه ، هه ريو به كاتى
 كه شتیه كه دى نوح نوو قم بوو ته نيا (۵) پياو (۶) ئافره تم هيتشته وه
 چونكه سروشت و ژيان و مرؤفايه تى پيوستى زورى به ئافرهت هه يه
 . جوانى ، خوښى ، ريز ، دهر و ونى پاك و ناسكم پچ به خشيون نه مانه
 هه مووى به لگه دى نزيك بوونه وه و ريزى منه بو ئافرهت . به لام ئيوه دى
 پياوى درنده ده يان چه وسيننه وه ، بچ ئافرهت ئوقره تان نيه كه چى نه و
 جوانيه دى من پيم داوون ئيوه ده يشارنه وه ، په چه و عه با دده دن به
 سه رياندا ، نه مه دژى كردار و ويستى منه . يانى ئيوه دى پياو به
 كردار و دروستكراوى من رازى نين ، من نه گهر و يستم بو ايه كه
 ئافرهت په چه و عه با دى به سه روه بو ايه ، ده متوانى هه روه ك چون به بچ
 سمپيل و ريش له دايك ده بن ئاواش به بچ قش بوونايه قش دريت و
 جوانى ئافرهت هو دى بزواندى ئاره زوى سيكسى پياوه ، من
 هه مووشتن له ئاستى رول و پيوستيه كدا له مرؤف و سروشتا
 دروست ده كه م ! نه مانه درنده دى كردارى پياوون ، من يو به ئافره تم به و
 ناسكى و نازداريه دروستكردوه تاروللى له دروستكردنى هه ستنى
 مه زنى مرؤفايه تى و سيكس داهه بچ پروان پياو چون به قش دريت و
 درزى مه مك و پوزى ناسك و بيستنى دهنگى ئافرهت هه زى ئاگر
 ده گريت ؟ . ئافره تيش بو دهنگ و ردهنگ و يونى پياو هه روايه ، نه م
 دووه سته به رامبه ر له دووجه سته دى دوو مرؤفدا بو به ك دروستكراون ،
 تا هه ر دوو لايان روحى يه كتر تير بكن ، بژين ، به ختيارين ، ژيان
 به رده و ام بكن . نه مانه راستين تا پياو بزانتى بچ ئافرهت ژيان بوونى
 نيه . سيكس يانى پرؤسيستى به رده و امى ژيان . ئيوه دى پياو له مه ش
 تيناگه ن يو به تاوانبارن به رامبه ر به به شيكى مرؤف ، محمه د زويرى
 كردم . له به ر ئاره زوى خو دى و پياوه كانى ، ئافره تى كرد به كالا ، به
 ئازه ل ، من زور دادوهرم ، دادوهرم به رامبه ر به كرداره كانى مرؤف ، ره ش
 بچ سپى ده و له مه ند بچ هه ژار ئافرهت بچ يان پياو !
 - نه دى عيسا ؟

- تاوانباره به وهی بۆ گه وره ی خوئی و دهسه لاتی ، منی کردووه به باوکی . یانی من دهست درتیزیم له مریه می پاک کردوه ، چۆن تو ره نه بم ؟ ئەمه تاوانه له من و له مریه می پاک ده کری . ئیوهی مرۆف زۆر ده به ننگن چۆن خوا دژی یاساکانی خوئی و سروشت کار ده کات ؟ من ژن و پیاوم له ئاستیکدا دروست کردووه ئاستی یه کسانى و بئى جیاوازی به بئى به یه کگه یشتنى ئەو دوو بوونه به بئى تیکه لاوی ئەو دوو رۆحه بوون بوونی نیه .

- ئیتر چۆن عیسا بئى باوک له دایک ده بئى ؟

- چۆن ده نکه جۆبه ، ده نکه گه نمئى ، گه نمه شامیه ک بئى ئاو بئى خاک بئى خۆر دروست ده بئى ؟ ئاواش ئافرهت له ده مه وه به هه وا سکی پر نایئى ؟ هه وا ده چیتته سییه وه نه ک مندالدان ، مریه م مرۆقه وه ک هه موو ئافره ته کانی تر من خۆم دروستکه ری هه موو شته کانم ، من جادوو گه رو ساحیر نیم ، له ده مه وه مندال دروست بکه م ، ئەمه دژی یاسای سروشت و منه .

- گه وره م خوای مه ره بان ، خۆ ده بئى عیسا باوکیکی هه بئى ؟

- چۆن نیه تی ، لالۆ کوره جوتیارێکی هه ژاری کورده له گه ل مریه م دا شه یدای یه ک بوون . شه یدابوونێک ته نیا منی خوا و خو بان و کیتوه به رزه کانی هه ورامان وبالنده و پرووبارو سیبه ری دارگوئیز و ده می شیرینی هه نجیره کان نه بئى که س به م چیرۆکه ی نا زانی .

(وهک هه موو جارانی ژوانیان له نا و کۆمه له دارگوئیزێکی چری پشت دئى چاوه پروانی مریه م بوو . سه رتا پای جهسته ی کلپه یه ک ئاگری هه ز و عه شق بوو . هه ر له دووره وه قه دو بالا باربکه که ی مریه می بینى خوئی بۆ نه گیراو به پرتاو به ره و رووی خل بۆوه ، باوه شیکی گه رمی به بالاخرینه که ی مریه مدا کردو سه ری ماچ کردوو ده سته گرت و به پرتاو به ره و لووتکه ی کیتوێکی به رز به هه نسکه برکتی به بز نه رتگیای قه د کیتوه که دا سه ریده خست .

- لالۆ گیان بۆ کویم ده به یت ؟ چیت له سه ره ئەو کیتوه بلنده بنیات ناوه

؟ با پشویهک بدهین توانام نه ماوه ! بۆ کویم ده بهی ؟ بابچینه
حه شارگه که ی خۆمان و وهکی جاری جاران تا ئاسمان زهرد ده بی
پیکه وه بین ولێو و گۆی مه مکی به کتری بمژن .
- لالۆ ئه وه چیه ته بۆ واپه له ته ؟
لالۆ به بی دهنگی و هه نسکه برکی دهستی مریه می به ره و لوتکه ی
شاخه که راده کیتشا

- ئارام بگره مریه می جوان ، ته نیا فرسه خیکمان ماوه ده گه ی نه خوا!
گه یشتنه سه ر لوتکه ی شاخه که وه له سه ر ته خته به ردیکی پان دانیشتن
هه نسکه برکی که یان ئارام بووه و باوه شیان کرد به یه کدا و له جوانی
سروشت و روونی ئاسمان ده یان پۆانی .

- مریه م سه یرکه سه ره تای به هاریکی خوشه . سه یرکه چۆن خۆر لێوی
خونچه کان ماچ ده کات ، خونچه کانیش چۆن ده میان بۆ ماچی خۆر
کردۆتوه ؟ وه ره شیرینه که م باکلپه ی خۆری ئه م دلّه شه یدایه به په رده ی
روومه تی ناسکت و لێوی نه رمته دابمرکینه مه وه .

- شیرینه که م مریه می جوان ، ئه زانی ئیمیرۆ جوانیه که ته له ته ک جوانی
سروشت دا تیکه لآو بووه ، بۆیه واحه زی ماچه کانت هاری کردووم ؟
وه ره ئه و باوه شه ی ته نیا تۆی گه ره که !

باوه شیان به یه کدا کرد ، سه ربان ئاسمانیکی شین و بنیان دۆلی نیوان
دوو کیوی که له گه تی هه ورامان .

- نه ماچیک و نه هه زار گری ئه م هه ز و عه شقه م دانا مرکینه ته وه .
- لالۆ ئیمیرۆ لێوه کانت و ناوده مه ت بۆ ئه وه نده گه رمن و اخه ریکه
ماچه کانت ده مسوتینی ؟

- مریه مه که م من گه ره که مه ئیمیرۆ ژبانی خۆمه ت پیتشکه ش بکه م و تۆش
خۆزگه که م .

- خۆزگه ی چی ؟ لالۆ گیان ئه وه چیه ته ؟ ئیمیرۆ بۆ واتلیهاته توه ؟
مریهم سه ری لالۆی خسته سه ر شلکه ی مه مکه کانی و به په نجه کانی
سه ری ختوکه ده داو ده یویست له دلّه گزیی خوشه ویستی و گه رمی

دەروونی که میخک ئارمیکات .

- لالۆ گیان بوّ و دهله رزی ؟ قهده هیندهی ئیمرو زهلیلی ماچه کانم نه بوویت ؟ خو ئه مه یه کهم جار نیه ماچ ده کهین ؟ یه کهم جار نیه گو پکه ی مه که کانم ده مژی ؟

- مریه می نازدارم نیوانمان کیتیو په یوهندی چه وتی کومه لایه تیه تو کچی به گزارده (ئیمران) و من کوره جوتیاریک ، شیرینه کهم مریه م چه ند سالّ و ایزین ؟ من ده زانم ناتوانین به ئامانجی ئه م دلّه گرگرتوه مان بگه یین وهک ژن و میرد و دایک و باوک خیه وتی سوژ بو منداله کانمان هه لبده یین و پیکه وه بژین ، سه ره داوی خوشه ویستیه که مان له گلۆله ی کومه له په یوهنده کی ئالۆسکاوی کومه لایه تی چه وتدا گیری خواردوه ئاسان نیه له و گلۆله ئالۆسکاوه خومان بقرتینین ره گمان له و کومه لگایه بیچرتینین .

مریه می گویتی له م قسانه ده گرت و چاوه کانی پرپوون له ئاو پکی پاکی عه شق و دلّداری .

لالۆ سه ری له سه رسنگی مریه م به رزکرده وه .

- ئاخ ده تومه گری هه ناوه کهم ، که ئه و چاوانه ت به فرمیسه که وه ده بینم دلّم ژان ده کا ، مریه م هه رچی له پیناوی تودابیکه م پاداشتی خواوهندی گه وره یه خوا ی گه وهره تو ی به و ناسک و نازداری و پاکی و میهره بانیه وه هانیوه ته به رهه م و منیشی به م دیوانه ییه ، ئه مانه هه مووی تا قی کردنه وه ن و خوا وه ندلیمان ده کات ، بو یه هه رچی له پیناوی ئه م عه شقه پاکه دا بکه یین ویستی خوا وه نده و جیبه جیتی ده که یین ، مریه م کهم به نیازی نزیک که وتنه وه له خوا و دورکه وتنه وه له چاوی بز ی شیته کانی هۆزه که مان هاتوینه ته ئیره ئیتر توانام نه ماوه وهره پارچه دلّه کهم ، وهره هه ناسه کهم وهره جوانترین ده ستردی خوا وهره باوه شم باتیتر له ته رایبی ناوده مت هه لمژم گری عه شقی ئه م ده روونه دابمرکیته ره وه ... نازانم ئیمرو ووزیه کی زور سه رتا پای له شی گرتووم ، جار ان هه ر دلّم گرپگرتبوو ئیمرو ئیسه که کانی له شم کلپه ی

حهزى تۆى لېتھەلدەسى ئەمە يەكەمجارە وا گشت جەستەم ئاگر دەگرى، دەكرى خوا ئاگای له دەروونمان بى؟ دەمەگرى ئەوئەندەى ترله زوخوا هەلم مەكيشە وەرە ئەم باوئەشى كه تەنيا هەرتۆى گەرەكه . لهباوئەشى گرت و تېر بەسۆزەوئە نوساندى بەخۆبەوئە . مریەمیش چاوئەگەشەكانى لېك ناو لېوئە گول ئاساكانى بۆكردهوئە ، تېر تەراپىى ناودەمى يەكترىان هەلمژى و له سەر پەلە گىيايەكى چر پالکەوتن و وەك دوو لقى لاوئە له يەك ئالان .

- مریەمەكەم ژيانى خۆمت پيشكەش دەكەم . . تۆ خۆزگەكە!
- خۆزگەى چى ؟ لالۆ . . . . ؟

- تەنيا بۆ يەكجار با رۆحم تېكەلاوى رۆحت بکەم و بە يەك بگەين !
- لالۆ ژيانم بۆ تۆ و لەشم بۆ خاك داناوئە فەرموو لالۆى جوانم ئەوئە لەش و رۆح و مەمك و ماچ و هەموو ژيانم قورىانى تۆبە .
سوخمە سورمەبىيەكەى داكەن ، دامىنى كراسە كوردبىيەكەى گرت و وورده وورده هەلدابەوئە ، داىكەن و لەبەردىدە وگرى حەزى لالۆدا بە نبوئەرووتى وەستا .

لالۆ چۆكى دادبە سەر ئەژنۆهكانى .

- ئای خواى گەرە ئەمە ئافرەتە يان پارچەبەكە له جوانى تۆ ؟

هەردوولەپى دەستى بە نەرمایى كەمەر و پزوى دەربىكەيدا خشاندى و دەم و ريش و سمىل و لىوى له پىستى وركى دەخشاندى وزمانى تەپرى شەهوئەتاوى بە بەرزایى دەورى ناوكى و سەروى موسەلانیدا هەلدەسو و ئاگرى لەشەهوئەتى مریەم بەرداو ، مریەمیش لەتاواندا باوئەشى كرد بەسەرو قزىاو زباتر بە بەرموسەلانىئەوئە نوساندى .

لەبازى رۆحا سوتابوون ، بۆبە پزوى دەربىكەى مریەم ، لەبەرگىرى حەزى دەستەكانى لالۆدا رامالرا و مریەم پرووت بووئەوئە ، هەرودەك پرووتى رۆژى لەداىك بوونەكەى .

مریەم لەسەر پەلە گىيا چرەكە بەپشتا كەوت ، لەشێكى بارىكى پىست كال ، جوتى مەمكى خەر ، پرووبەكى جوان ، قزىكى درىژى

په خشکراوی سهر گیاکه و شان و ملی ، دووچاوی نهرم ودهم ولتویکی ته‌ری پر ماچ . بالا‌یه‌کی راکش‌اوی رووت و تویله موویه‌کی ئالۆس‌ک‌اوی بهر موسه‌لانیکی ناسک . لالۆی شیت‌کرد و رۆح وله‌شی بوون به‌یه‌ک پارچه پشکۆی سیکس . لالۆه‌روه‌ک ده‌روونی گل‌راوی پیکه‌وت‌بج‌ ئاوا به‌خیرایی قه‌دی پشتینه‌که‌ی به‌کالا‌کرده‌وه و کراس و جوغه‌که‌ی داکن و رانک وده‌رپج‌ خامه‌که‌ی به‌یه‌ک‌جار دامالی و چوه نیوان لاقه‌رووته بلا‌وکراوه‌کانی مریه‌م و به‌رزی‌کرده‌وه . وورد وورد به‌زمان و وورده ماچ پاژنه خرینه‌کانی ، پوزی ناسکی ، شلکه‌ی رانی ، نهرمی پشتی ئه‌ژنۆی تا به‌رموسه‌لانی مریه‌می به‌وورده ماچ و زمان ته‌رکرد . ووزیه‌ک سهرتا‌پای له‌شی مریه‌می راجله‌کان و به‌ههر چوارپه‌لی باوه‌شیک‌ی حه‌زی به‌کولی به‌له‌شی رووتی لالۆ‌اکردو ، تووند به‌خوبه‌وه نوساند . له‌ناو باوه‌شی په‌له‌گیاکه‌دا له‌یه‌ک ئالان . لالۆبوو به‌چهند دلۆپج‌ شه‌ونمی حه‌زوو به‌سه‌رگولله له‌شه‌ی رووتی مریه‌مدا توایه‌وه . شنه‌ی شه‌مالج‌ هات وگری جه‌سته‌ی رووت وحه‌ز و ماچ و باوه‌شیانی زیاتر گ‌ردا و ته‌کانه‌کانیانی ئاگراوی و به‌سۆزتر کرد . گه‌ره‌کیان بوو له‌ناو یه‌ک‌دابتوینه‌وه ، بین به‌یه‌ک له‌ش و یه‌ک رۆح و یه‌ک پارچه بوون . ئه‌ندامه‌کانی له‌شی یه‌کیان هه‌لده‌گ‌لۆفت و رۆجیان به‌یه‌ک گه‌یشت . بروسکه‌ی حه‌زیک زریکه‌ی له‌جومگه‌کانی هه‌ردووکیان داو لالۆ به‌سه‌ر له‌شی مریه‌مدا توایه‌وه . وورده وورده هه‌ناسه‌یان ئارام بووه و به‌رووتی به‌پشتا که‌وتن . تیشکی خۆره‌که‌ش سهرتا‌پا له‌شی رووتیانی گرتبوو . مریه‌م سه‌ری له‌سه‌ر قۆلی لالۆ دانابوو و بیرری دوارۆژیانی وورد ده‌کرده‌وه .

دوا به‌یک گه‌یشتن و دوا دیداره ، دوا ماچه ، دوا باوه‌شه ، دوا هه‌لمژینی هه‌ناسه‌یه .

- مریه‌مه‌که‌م خوا به‌وه سه‌روه‌ه ئاگای لی یه‌ ئه‌م گ‌ره‌گری ویستی خواجه ، خوا منی شه‌یدای تۆکرده‌هه‌رچی له‌ریگه‌ی تۆ و عه‌شقی پاکی تۆدا بیکه‌م زکری خواجه .

دلی خوریه‌ی ترسیک جه‌راندبوی . سه‌ری له‌سه‌ر قوئی لالو
به‌رزکرده‌وه و خزانیه سه‌ر سنگه توکاو به‌که‌ی و زمان و لیبوی به‌سه‌ر
سنگی لالو‌دا خشاند . چاوه‌کانی پر بوون له‌ ئاو و چهند تکه‌یه‌ک له
فرمیتسه‌که‌کانی ترازانه نیبو توکه چره‌کانی سه‌رسنگی لالو، هه‌نسکی
بالا بوو، فرمیتسه‌کی به‌خوړ .

- مریه‌م گیان به‌س بگری و هره‌ نازیزه‌که‌م با ته‌رایبی ئه‌و چاوانه‌ت بمژم
ئه‌و چاوانه‌ی پرن له‌ جوانی ، پاکی ، میهره‌بانی ، مرؤقایه‌تی ، هه‌ست
حه‌ز و هه‌موو شته‌ جوانه‌کانی دنیا . تاوانه‌ ته‌رایبی ئه‌و چاوه‌جوانانه
برژینه سه‌ر زه‌وی . تو نازانی ناخم تینووی هه‌موو شته‌کانی تو به‌؟ من
دلنیام که‌ من و تو له‌ خواوه‌ زور نریکین . ئه‌م هه‌موو ناسکی و پاکی
و میهره‌بانیه‌ی دل و ده‌روونه پاکه‌ی تو و ئه‌و هه‌موو عه‌شق و گره
ده‌روونیه‌ی منیش دیاری خواجه .

لالو‌هه‌ستاو سه‌ریکی بو‌ ئاسمان به‌رزکرده‌وه ، هه‌ردوو ده‌ستی بلاو
کرده‌وه .

- خوای گه‌وره ، من سه‌ه‌ریچی ویستی تو‌م نه‌کردووه و تو
دروسته‌که‌ری هه‌موو بوونیتی دروستکه‌ری جوانی مریه‌م و هه‌ستی
شه‌یدایی منی . ده‌سه‌لاتم له‌گه‌ل کومه‌لی دواکه‌تووی کوردا نیه . به
گه‌وره‌یی و مه‌ره‌بانیت دوا‌ی مردنی من مریه‌م به‌خته‌وه‌رکه‌ و ا منیش
دل‌سوژی و پاکی خو‌متان نیشان ده‌ده‌م .

- و هره‌ شیرینه‌که‌م مریه‌می پاک مریه‌می جوان با بو‌ دواکات ماچیتی
خونچه‌ی لیوه‌کانت بکه‌م . تی‌ر هه‌ناسه و بو‌نی ده‌م و می‌خه‌ک و
سملی سه‌رسنگت هه‌لمژم با دوا هه‌وای سیه‌کانم له‌بو‌نی سه‌رسنگ و
هه‌ناسه‌ت نه‌بری به‌لین بی هه‌ناسه‌ ناده‌م تا له‌گه‌ل ئه‌و بو‌نه‌دا له‌گوړ
بیریم .

(دوماچی کرد و چووه له‌سه‌ر لووتکه‌ی شاخه‌که‌وه‌ خو‌ی فری‌دایه
خواره‌وه له‌نیوان دووچیای بلندی هه‌وراماندا هه‌پرون به‌ هه‌پرون بوو ،
په‌پوله‌ی روحیشی به‌ره‌و به‌هه‌شت هه‌لفری) .

ھەر لەبەر پاکى و پىرۆزى ئەو خوشەوېستىيە ، ئەو خويىنە رڭاۋە
 پاکەى لالۆ لەگەل گيان دەرچوونىا ھەورە تىشقەيەك لە قولايى
 ئاسمانەو ھات و سنگى ھەورىكى ئەستورى قاش کردو لىزمە
 بارانىكى بەتاو بەسەر لاشە و خويىنە رڭاۋەكەى لالۆدا رڭا خويىنى
 جەستەى بەناخى زەويدا بردوو بوو بە ناوى نىرگزە چالى ، لەو ساتەو
 ھەموو سالى لەسەرەتاي بەھاردا نىوان ئەو دوو شاخە دەكەمە نىرگزە
 چال و نىرگزى چاۋ گەش و بۆن خۆشتر لە نىرگزەكانى تى كوردستان
 دەگرى . كورە عاشقەكانى ھەورامان دىن و چەپكى لىدەچنن و
 پىشكەش بەدلدارەكانىان دەكەن . ھەر كچى بۆنى ئەو نىرگزانە بكات
 شەيداي كورەكە دەبى . بۆيە نىرگزى ئەو دۆلە لە لاي عاشقانى
 ھەورامان ناوى نىرگزە چالى تەلىسماوى لىنراۋە .

مریەم چوہ سەر لوتکەى شاخەكە ولە لاشە ھەپرون بە ھەپرونەكەى
 لالۆى دەروانى . فرمىسك و ئازار لە ھەموو جەستەى مریەم دەتكا
 ئىتر جارىكى تر دلدارەكەى نابىنیتەو ھاوئەشى گەرمى لالۆ لە ھاوئەشى
 ناگرى . ئىتر جارىكى تر ماچ ناكرىت ، ختوكەى گۆپكەكانى
 سەرسنگى نادرى!

- لالۆ گيان من دواى توژيانم بۆچىە ، چىم بەسەر دى ؟ دەكوژىم ؟
 لووتم دەپردى ؟ دەبى دواى تو لەسەر ئەم ھەزەى تو چىم بەسەردى ؟
 پاشە رۆژم لەگەل چ پىاويكدا دەبى ؟ لالۆ گيان ؟ دەبى ھەك
 خوشكەكانم پىاوى ھەلبىژاردەى براۋ باوكم ھەبى ، كى دەتوانى تامى
 ئەو ماچانەى توپ پى بەخشى ؟ . ئاخ تو پارچەيەك لە رەوشتى
 مرۆفایەتى و پاكترىن ئاوتىنەى عەشق و دلدارى دنیا بویت ، بۆچى
 ئەمەت كرد ؟ من لە دواى توژيانم بۆچىە ؟ منىش دىم بۆلات و دەبم
 بە پارچەيەك لە لەشى ھەپرون بە ھەپرونى تو .

چاۋەكانى نوقاندو چوہ سەر لوتکەى شاخەكە ، لە ناکاۋ ھىزىتک
 لە ئاسمانەو ھەو ھەروونىەو ، رايچلەكان و لە (بىبارەكەى پەشىمان
 بوو) .

(نا من دەژىم بۆ يادگارەكانى تۆ ، لالۆى جوانم ، لالۆى شىرىنم ، دەبىم بەدايىك و خوشكانى ھەموو دلدارەكانى سەرزەوى . دەبىم بە پىنغەبەرى خوشەويستى و دلدارى . دەبىم بە دىوانە و دەپرۆم پەيامى خوشەويستى بە مرۆڤان دەگەبەنم . لە ھەر شوپىنى دلدارىكى داماو ھەبى دەچم دەيلاو پىنمەو ، چاوەرپى دەكەم خواى مەزن و مېھەربان بەرى ئەم عەشقى پاكەمان نىشان بدا . دەبى لە تۆ بچى ، بۆنى تۆى لى بى ، ئەمە خۆزگەكەمان بوو نا ، نا من بەتەنيا نامرم ، مردنى من يانى مردنى خۆزگەكانى تۆى شەيدام ، لالۆگيان تۆرپۆشتى بەلام تۆوى يادگارىكت لە پۆحما چاند بەلپن بى كەسىكى تر نەبىتە ھاوژىن و ھاو لەش و ھاو ھەناسەم ، چى بكەم ؟؟ دەپرۆم تا چاوى چەقۆى ھۆزەكەمان ئەم دلە گرگرتووم نەبى .
 - دەپرۆم تا ئەو جىگەبى خوا پىي خوش بى .

- ھەر ئەو پۆژە بە ناو شاخ و داخى سەختى ھەوراماندا مىلى پىگەى ناديارى گرت و سەرى خۆى ھەلگرت . ھىزم داىە بىرم داىە ، پىگەم داىە ، شاخى بىرى شارى بىرى رووبارى بىرى ، گەرما و سەرماى بىنى ، برسپىتى ، تىنپىتى ، ماندوو بوون ، ھەمىشە فرىشتەكانم وەك پەلە ھەورپىكى سىبى بەسەرسەرىو ھەو بوون لە درندە لە گەرما لە سەرما لە پىاو ھاو پىسەكان دەيان پاراست .

گەيشتە ولاتىك ، نە زمانى زمانى ئەو بوو ، نە سروشتى سروشتى ئەو بوو ، نە كۆلتورى نە جلى نەئاو ، نە خاكى نەخەلكى .

چاوپىكى گەش و قزپىكى كال و بالاىەكى بارىك دەستى جلى كوردى و چەپكە ملوانكەبەكى مېخەك و سمل شەوېك خۆبىكرد بەشارپىكدا شار و چراكانى لە خەوېكى قولدا بوون . لەم كۆلان و لەو كۆلان و پىلى تروسكايى چاوى چرايەك بوو ، لە كۆلانپىكى تەنگەبەردا لە پەنجەرەى قوخپىكى پشت كۆماو ھى مالا ھەژارپىكدا تروسكايى چرايەك رايكپشا .

(دەبى ئەم مالا مالى شاعىرپىكى شەيدابى يان عاشقپىكى دىوانە ؟

لهدهرگای دا پیره ژنیکې پرچ سپی نورانی ده رگاکه ی لیکر ده وه .
پیره ژنیک که هه می شه له چاوه روانی هه واله خو شه کانی نیوه
شه و دابوو سیمایه کی تینو برسی و ماندو نامۆ .

- کچم و هره شهرم مه که مالی نه کی خو ته ، چیت گه ره که ؟ له وه
ده چی له ده ست زورداری و فه لاقه ی می رد یان له زولمی به زور
به شودان و فرۆشتن هه له اتییتی ؟

لیتی تی نه ده گه یشته ، ئەم زمانی زمانی میلله تی کی تره .
- ئەم لهش و لاره ناسکه . ئەم بالاباریکه . ئەم قره خورمایی یه ،
خاوه ، ئەم چاوه نهرمه گه شانە ، ئەم جل و بهرگه و الایانه ، ئەم
ملوانکه بو ن خو شانە ، ئەم هه موو جوانییه ، ده بی به ره ه می
سروش تی کی جوان بی .

- کچم خه فه ت مه خو ، هه ره که سی ک بیت ، هه ره گرفت تی کت هه بی
مالی نه کی خو ته ، و هره کچم به یانی چی رو که که تم بو بگی ره وه .
شه که ت و برسی و تینو هه ره زووخه وی لیکه وت . رو ژگار کردنی به
دوو هاو ری ، به دایک و کچ ، به نه نک و کچه زا ، بوون به دوو
شو رشگی تر ، بوون به دوو یاخی ، یاخی له زولم و زوری پیاوان و
کو مه ل و کولتو . پاش ماوه به ک زمانی نه وی پزا به زمانی کی
شکسته ی نامۆ ، چی رو کی یاخی بوون و سه ره له گرتن و هه ز و ماچ و
دل داری و خو کو شتنی لالوی بو گی رایه وه .

رو ژ و شه وانیان خسته سه ره ک و چی رو کیان بو یه کتری ده گی رایه وه .
یه کتریان خو شو یست خو شه و یستی دوو جهسته ی ماندوو ، دوو رو حی
چه و ساوه به یه کگه یشتن .

- کچم ئەمه زولم و زوری کو مه لگایه ، یاسای ئەم کولتوره یه پیاوان
را ده بو ترین و گری ئاره زووی شیتیان به له شمان داده مرکی تنه وه ، که شخه
به سه رماندا ده که ن و هه ره خو شیان سک پرپوونمان به تاوان داده نین ؟
گه ره له نه یه یین و په دوو نه که وین و درۆ نه که یین چی بکه یین ؟ .
درۆ کردن له م جو ره دو زانه دا چه کی به ره نگار بوونه وه و یاخی بوونه ،

یاخی بوون به رامبهر به زۆرداری ، به یاساو نهریتی پیاوان ، که له پیتناوی ئاره زووه کانیاندا دایان رشتووه . درۆکردنمان هۆی نه بوونی یاسای یه کسانى نیر و مییه ، هه لۆبستی یاخی بوونه له پیتناوی مانه وه و بووندا ، له پیتناوی بهردهوامی ژياندا . کچم مه گری ، ههر تو نیت نیوهی به شه ریه ت ئافره ته و به ده ست پیاوه وه ده چه وسپته وه !
- دایه گه وه ، لالۆ پیاویک بوو له هه موو پیاوانى ئەم دنیا یه جیا بوو ! .

- کچم لالۆش قوربانى ده ستى یاساکانى پیاوه ، یانى باوک و برا که ی تو بوو ، ئەى گوا یه بو خۆی کوشت ؟ ده یزانی زۆرانى له گه ل که س و کارتا بو ناگیرى ، دیوارى نیتوان خیزانى ئیوه و خویانى پى نارمى !
- ده زانى له م دنیا پان و به رینه دا ، رۆژانه چه ند ئافره ت ده کوژریت ؟ چه ند ئافره ت وه ک مالات ده فرۆشریت ؟ لاقه ده کرى ؟
- چه ند ئافره ت له سه ر و وشه یه ک لوتى ده پردى ؟
- له سه ر چی ؟ له سه ر سه ری پچی یاسای به ریه ریتی پیاو .
دایه گه وه دامینى کراسه که ی هه لدا یه وه و له سه ر لایه کی سمته چرچه که ی جیگه ی په له سوو تاویه کی نیشاندا .
- ده زانى ئەمه چیه ؟ ؟

- نا دایه گه وه ره ! ئەوه چییه ؟ بو وات لیها تووه ؟
دایه گه وه هه ناسه یه کی ساردى هه لکیشاو وه ک گه ره کی بى له نوکه وه و بى که م و کورى چیرۆکی ئەم په له سوو تاویه ی بو بگیڕیتته وه ، خۆی ئاماده کردو ده نگى که میک به که ساسیه وه نزمکرده وه و به رگیکی غه ماوی به ده وری و وشه کانیا گىراو هه لۆبسته یه ک و سه بیرتکی مریه می کرد که چۆن چاوه رپى چیرۆکی ئەم په له سوو تاویه یه .
- کچم مریه م به یه کى له منداله کانم سکم پر بوو ... ئاخ نازانم کامیان بوو ، له مانگی خو م دا بووم و زۆرماندوى ئه رکی مال و مندال و مالات بووم ههر له به یانى زووه وه که له خه وه هه لده سام ، من به ده وری خو م دا خو لم ده خو اردو هه لده سوپام ، تا مالاتم ئاوده دا منال زروقه ی

برسیتی لینه دهسا ، تا مندالم ژیرده کرده و نان و پیخه فم بو پیاو و میوانه کانی ناماده ده کرد ، ئەمانه و چەندەها ئەرکی تر . چاک لە یادمه زۆر برسی و ماندوو بووم و پیکانم زەویان نەدەگرت ، پیاو هەم کە منی بە چەند سەر هوشتر لە باوکم کەری بوو ، ئارەزووی سیکسی هەبوو ، پەلی گرتم و هەک هوشترئ بوژوورەو بەدوای خۆیدا راکیشام ، پالیتیکی پێوە نام و بەسەرپشتا پالی خستم ، سوارسەرم بوو ، وەک هەموو ژەمه زەهراویە سیکسەکانی ویستی سیکسم لەتە کدا بکات وەک بپاریارم دابوو خۆم نەدا بەدەستەو هەخۆم لە ژیریا راپسکان دەریه بریم و رینگەم نەدا ، بو یە کە مجار لەژیانما لەویستی پیاو یاخی بووم (بەگیتپانەو هی چیرۆکە کە ئازار پەریه جەرگی دایه گەورە و بو تاوێک بێدەنگ بوو)

میریەم وەک لەبەر چاوییدا ئافەرەتیکی رووت وزەلیل لەژێر دەستی پیاوێکدا پال کەوتبێ و چاوەریتی داگردن و چەزی سوتاندنی پێستکە ی بێ ، ئاوا بە ئازارەو چاوەکانی زەق کردبوو و چاوەریتی چیرۆکە کە ی دەکرد .

- ئی دوایی ؟؟

- کچم چی لیکردم ؟! بە شەق و زلله هەر چوار پەلی لە گو خستم و بە سکی پرەو لە ژێر شەق و زلله کانی ئیفلیج بووم . بەقش بەژوورە کەدا راپیکیشام لەتاو ئازار جولەم لیبرا بوو و هەر ئەو نەدە زیندوو بووم هەناسەم دەدا . وەک لاشە یە ک لەبەر نەشتەری ئارەزووە کانی کە وتم بەچە قۆبە ک کراسە کە ی هەنج هەنج کردم و بە نەدە خوینی دەریه بکە ی قرتانم . وەک دیندە یە ک برسی سواری لەشم بوو ، لاقە یکردم ، بەلام چۆن لاقە کردنی ! کە لیبووە ئەوزالمە نەبەهیشت هەناسە یە ک بەدم هەر لە شوینی لاقە کردنە کەدا بەمقاشی ناو ئاگردانە کە مان داغی کردم . (دایه گەورە هەناسە یە ک قوڵی هەلکیشا و چاوەکانی ئاوی تیزاو و کەمێک بێدەنگ بوو) .

- ئەزانی بو ؟؟

- نا .. دایه گه ووره بۆ !

- قیژاندى به سهرمدا ووتى :

- بۆ ئه وهى جارێكى تر سه رپیتچی و یسته كانم نه كه یت و هه ركاتێك خۆت شت ، هه ركاتێك چو یته سه رئاو ، هه ركاتێك خۆت گۆرى ، چاوت به م جی داخه بكه ویت و ترسی من را تچله كینى ، تۆ نازانى من خواى تۆم ؟ تۆ نازانى من تۆم كریوه بۆ دامرکاندنه وهى هه زه كانم بۆ كاره كهرى ناو ما لم ؟ چۆن سه ر پیتچی و یستی من و یاسای من ده كه ی ؟ .

مهریه م له نازاردا ملی نابوو به لاره وه ، خوړ خوړ ئاو به چاوه كالا كانیدا ده هاته خواره وه .

- ده تۆ مه گری كچم ، من هیچم نه گتپراوه ته وه ، ئه مه ته نیامستی فرمیسه كه له ده ربای زوخاوى ژیانم .

لنگه فرتیى منداله كه ی سكى ، مریمی راچله كان وله گوپگرتنى چیرۆكه كه پچراندی .

- ئه م لنگه فرتییه ت سه ره تابه كه بۆ زرنگیت ، ده بی وه كى باوكى هوشیار بی ، ئه ی خواى گه وره چیم به سه ر دى ، چاریك ، به گه وریی خۆت ره حمه تی . ئاخ خواى گه و ره چی به خه لكى بلیم ... ؟ بلیم باوكى ئه م منداله كیه یه ؟ جی به سه ر هات له كوپییه ؟

ده ستی دایه ده سته چرچه كانی دایه گه و ره به لای خویدا رایكیشاو به كورزانه وه ، چاوى پر به زیبه وه ووتى :

- دایه گه و ره ، تۆ بلى دواى لالۆمنیش بكه ومه ده ست پیاوێكى وا درنده ؟ دایه گه و ره چیم لیده كه یت (ده ستیكى به سه ر سكه به رزبووه كه یدا هانى) .

- وابه رتیه به بۆ ژیان لنگه فرتییه تی

- كچم مه گری خوا گه و ره یه ، تۆ نازا و هوشیار بویت ئه م رتیه گیه ت هه لێزار ، ئه م دایكه ی خۆت تائیستا سى جار فرۆشراوم . سه د جار لاقه كراوم . تا پیتستم چرچ نه بوو بوو . تاگۆيكه كانى مه كمم قنج بوون

تا پوزه‌کانم ساف بوون ، تا گوشتی لامل و سمتم خرین بوو بازارم
بوو بازار ، به‌ره‌مه‌که‌شی بۆ باوک و برام بوو .
به‌مه‌ره‌بانیه‌وه سهری مریه‌می له‌باو‌ه‌ش گرت و به‌دل‌سۆزیه‌وه ده‌ستی
به‌سه‌رو قژه‌خاوه‌که‌یدا ده‌هانی :

- کچم مه‌گری ، ئەم دایه‌ گه‌وره‌یه‌ت سهری له‌به‌ره‌تا و سپی نه‌کردووه
! ژیانم دۆزه‌خیتک بوو به‌ده‌ست پیاوه‌وه ، هه‌زارها سه‌رگروشته
و کاره‌ساتم بیسته‌وه و بینیه‌وه ، تۆ بلیتی نه‌توانم چاریکت بکه‌م ؟
(بۆ ماوه‌یه‌ک بێده‌نگ بوون) .

- کچم تۆ هه‌ر له‌ئێستاوه کچه‌ زامی .
مریهم سهری له‌باوه‌شی دایه‌ گه‌وره‌ ده‌رهانی و چاوه‌کانی سپی ، چه‌پکه
پرسیاریکی سه‌رسامی بێده‌نگی لێده‌تکا .

- کچم مریهم ، هه‌رچه‌ند نازانم چه‌ند کچم فرۆشراوه‌و چه‌ند کچه‌زام
کوژراوه‌ و لاقه‌کراوه ، که‌س نازانی تۆ کیت ، هه‌ره‌یه‌یانی زوو له‌م
گه‌ره‌که‌دا ده‌یه‌که‌م به‌قاو ، له‌یه‌کێ له‌شووه‌کانمدا له‌ وولانیکی دوور و
سروشتیکی نامۆدا وله‌ پیاویکی جیا له‌پیاوانی ئەم ده‌قه‌ره ، کچی‌کم
بوو ، ئەویش کچی‌کی بوو تۆ کچی کچه‌که‌می بۆ سه‌ردان هاتویت بۆ
ئەگرانه‌ ولیتیه‌ خوا سکی پرکردوویت .

هه‌ر به‌یانی زوو دایه‌ گه‌وره‌ له‌ ناو هۆزی عه‌ره‌به‌کاندا کردی به‌قاو و
بانگه‌یتژی ژنانی گه‌ره‌کی کرد ، دایه‌گه‌وره‌ چوار ده‌وری به‌ ژنه‌ عه‌ره‌ب
گیرابوو . مریه‌می قژکال و چاونه‌رم و ئیسک باریک و که‌له‌گه‌ت والا
پۆش ، وه‌ک نقیمی مستیله‌یه‌کی ئالتوونی ده‌ست و په‌نجه‌یه‌کی ره‌ش
له‌ ناو ژنانی عه‌ره‌به‌دا ده‌دره‌وشایه‌وه .

- گوئی بگرن ژنانی خییلی قه‌حتان ، شه‌ویک له‌ شه‌وان هه‌ر وه‌ک
هه‌زاران شه‌وانی رابووردوو به‌دیار یادگاره‌کانمه‌وه هه‌لتوو تا بووم ،
له‌ناکاو له‌ نیوه‌ شه‌ودا ، نیوه‌ شه‌ویکی تاریک و تووندا ، تیشکیکی
باریکی په‌نگاو په‌نگی جوان ، سه‌ریانی ئەم کوخه‌ی بری و
کوخه‌که‌مانی کرد به‌چراخان . چراخانێک له‌ هه‌ر قوژنبێکدا کۆنه

دهرزیه کی لی که وتبا به و پروناکی و ئەو رهنگه ددروشایه وه .
 مریه می کچه زام له خه ویککی نهرم و قوولدا بوو ، مریه م بۆ ئەوهی
 ده می بۆگه ن نه کات که دهنووی دهم داناخات . ههر له مندالییه وه
 له دایکیه وه فیر بوو ، دایکیشی له منه وه ! . رهنگه که باریک بۆوه
 باریک بووه وهک چهند تال دهنووی باریکی رهنگا و رهنگ خوی به
 گهرووی مریه می کچه زامدا کرد ، پاش تۆزی وهک رۆحیان ختوکه
 دایبێ ئاوا مریه م به دهم خه وه وه چهند زهرده خه نه وه وورده وورینه یه کی
 کرد . پاش ماوه یه کی کورت مریه می کچه زام ماته مینی و بیده نگی
 دایگرتبووه ههستی به سک پرپوون ده کرد شهرمی ده کرد نهیتهی دلیم بۆ
 بگپیتته وه . دهیزانی ئافرهت بۆ پیاو سکی پرنابۆ . له ترسی ئەوهی
 تاوانیک نه خریته پالی دۆشداما بوو منیش له تهک خۆمدا
 له وورد کردنه وهی هونه ری ئەو رهنگه باریکانه ی ئەوشه وه دا بووم
 تا وورده وورده سکی بهرز بووه وه . چاری نه ماو به گریان وترسه وه
 سکپرپوونی خوی پێ و وتم ، وا دهیبینین سکی چۆن بهرز بۆته وه .
 دایه گهوره جار جار له نیوانی قسه کانییا ، تیشکه تیله یه کی له
 چاوی مریه م ده کرد و به چا و دلنیای ده کرد چیرۆکه که یان کاربگه ری له
 سه ر ژنانی عه ره ب دانا وه . مریه م به دلته وه گوپی له قسه کانی دایه
 گه وه رگرتبوو له زۆربه ی ووشه کانی تینه ده گه شت وه لی دهنوونی
 پاکی هه ردووکیان وه رگپیتیکی راستی مه به سه ته کان بوون دایه گه وه ره
 هینه به هونه ریا نه ئەم چیرۆکه ی ده گپرایه وه ، گشت ژنانی عه ربی
 خسته بووه دنیا یه کی تری جیا له دونیای راستی ، بۆیه چاویان زه ق و
 ده میان بۆ نهیتهی ئەم چیرۆکه کردبووه و ده ستیان یه کترین ده گوشی و
 تریه ی دلیان په له ی ده کرد .

- ده زانن ئەو پروناکی یه رهنگا و رهنگه چی بوو ؟

ژنانی عه ره ب هه موو به یه ک ده نگ ووتیان

- نا

- ئەوه رهنگ و پروناکی خوا بوو ، معجزه بوو ، پیشانی مرۆقی دا

یانی ئەو مندالەیی لەمریەم دەبێ مندالی خۆیە ، ئا.. ئا مندالی
خۆیە ژنانی دەقەر لیتوان دەکرۆشت ، ترپەیی دلایان پەلەیی دەکرد .
- دەوی چەند پۆژی مریەم لە شیرینی خەو پاپەری و هاتە باوەشمەوه
ووتی :

- دایە گەورە خەویکی خۆشم دی ، خواھاتە خەوم ، مژدەیی پێدام و
ووتی مندالیکت پێدەبەخشم ، مندالیکت لە هەموو مندالی ئەم دنیا
یە جوانتر و زیرەکتەر و زاناتر و هوشیارتر بی ، مژدەیی بەختیاری و
ئاسودەیی و دادپەرورەری بۆ مەرۆقی پێبی !

دایە گەورە پۆژ بە پۆژ ئەم چیرۆکەیی بۆ دەر و دراوسی بلاودەکردهوه
ئەوانیش بۆ هاوڕێ و کەس و کاریان ، لەشاردا بووبە قاو مندالی خوا
بەرپێویە و رەحمەت بۆ ئەم شارە دێنی . برسیتی ، زۆلم و زۆر دزی
کوشتن و فرۆشتنی ئافرەت نامینی ، یانی ئاسایش دەبی ، ئاسایش

مریەم بوو بە پیرۆزترین ئافرەتی ئەو شار و ناوچەیی . چەپک چەپک
ژنان دەھاتن بۆ دیدەنی مریەم . مریەم نیشانەیی هاوسەری خۆی پێوی
دیارە . ناسکی و میھرەبانی و کەم دوویی گریانی زۆری و کەم
خۆراکی . مریەم لەدڵەوه بۆ لالۆی دلداریی و باوکی کۆرپەکەیی ، بۆ
نیشتمان و خوشک و دایکی و پاشەرۆژی و دەربەدەری دەگریا و ژنانی
عەرەب بەزکری خوادایان دەنا . چاویان بربیسووە فرمیسکی
چاوەکالەکانی و هەنسکەکانی دلای گەرمی .

- ئەم هەموو گریانە زکری خۆیە .
- ئا وایە .

- لە دڵەوه قسە لەگەڵ خوادا دەکا .

- بە لای وایە ... هەر بۆیە وای دەنگ و کەم دوو .

نەک دایە گەورە و ژنانی گەرەک ، شارێک چاوەرپێ لەدایک بوونی
مندالی خۆبوون .

- دەبی مندالی خوا چۆن مندالیکت بی ؟

- چاوه‌کانی چۆن بن ؟

- بالا و باله‌کانی ؟؟

- قژی ؟ پیستی ؟؟؟

هه‌مووگه‌وره کچانی هۆزی عه‌ره‌ب ئاواته خوازبوون شه‌ویک خواخۆی بکات به‌مالیانداه سکیان پرکات ، که ده‌نووست خۆیان ده‌شتن ده‌میان ده‌کرده‌وه و په‌نجه‌ره و ده‌رگیان والا ده‌کردمالیان خاوتن ده‌کرد .

خۆراک و ئاوی مالمی دایه گه‌وره بووبوو به موفه‌پرک و گه‌وره کچان و بیوه‌ژنانی قه‌یره سه‌ره‌یان بۆگرتبوو .

نو مانگ به‌سه‌ر به‌یه‌کگه‌یشتنی لالۆ و مریم و سه‌ره‌له‌گرتنیا تپه‌په‌ریبوو . پرۆژ پرۆژی ژان و ئازارو کاتی له‌دایک بوونه !

مریم چوار ده‌وری به‌ژنه عه‌ره‌ب گیرابوو . هه‌ره‌له‌یککی به‌ ده‌ست چه‌ند ژنیه‌که‌وه بوو . چاوه‌ره‌شه‌کانیان کیبه‌رکیی بینینی یه‌که‌م مندالمی خوا بوون .

دایه گه‌وره له‌ نیوان رانه خه‌ینه پیست کاله‌کانی مریمه‌دا هه‌لتوو تابوو و چاوه‌کانی به‌ریبه‌ قولاییه‌که‌وه چاوه‌ریتی زروقه‌ی مندالمی ده‌کرد .

ئازاریک ناوسکی مریمی راکیشاو له‌ تاواندا لیوه‌کانی کرۆشت .

- ئای دایه گه‌وره ناوسکم په‌چرا !

- کچم ئارام بگره و به‌هه‌یزبه ئه‌م دایه گه‌وره‌یه‌ت چه‌نده‌ها جار به‌سه‌ر مندالمه‌وه مردوووه و زیندوو بوته‌وه چه‌نده‌ها جار به‌ته‌نیا و له‌ پال

هوشتریکدا له‌ بیابانیکدا مندالم بووه کچم به‌غیره‌ت و به‌ ته‌کانی ، هه‌ر ته‌نیاسه‌ری مندالم زه‌حه‌مه‌ته له‌ش باریک و نه‌رموو شله .

به‌سۆزه‌وه ده‌ستی به‌په‌وز و رانه ناسکه‌کانیاده‌هانی

- کچم خه‌فه‌ت مه‌خۆ ، تا ئه‌م دایه گه‌وره‌یه مایه‌ ته‌نیا نابێ ، دوايش خواگه‌وره‌یه .

مریم به‌ ده‌م ئازاره‌وه چاوی به‌ریبووه رووناکی ته‌نیابه‌نجه‌ره‌ی کوخه‌که . هه‌ستی به‌ته‌نیایی و بینازیه‌کی سوته‌ینه‌رده‌کرد چه‌ند سه‌مه‌مه

بئ دايك و خوشك و دلّسۆزان ئافرهت له غوربه تدا مندالّی ببی ،
وتینه ی خوی و دايك و خوشكان و ژنانی دیکه یانی هانییه وه یاد كه چۆن
له كاتی مندالبوونا به دهوری خوشكه كیدا هه لده سوران) .

(مالّ پریوو بوو له ژنانی دئ هه ریه كه خه ریکی شتت ، باسوقی نه رم و
كه شكی خوساو ، گۆیزو میوژی ته ر و شیلای ، له پشت سه ری
خوشکیا ریزكرابوو ، باوکی كۆرپه ی چاوه روان ، له شاخه كانی
هه ورامان ویلّی راو كردنی ئاسكیكی خرپنه و بۆ شه وی له دايك
بوونی كۆرپه كه ی ده كریّ به كه باب هاكا ها توژنیکى تر خوشكه زا كه م
به رپه وه به بۆ دنیای ئه م دبییه ، بۆ به هه شتی هه ورامان .

مریمی كچه بچوكی مالّ له كاتی مندالبوونی خوشكه كه یدا ئه رکی
چاوه روانی كاری سه ریّ یی پتسپتدررا بوو . له گه لّ ئازارو پتیچی
ژانه كانی خوشکیا لوولدرابوو .

- تو بلیت رۆژنیک بب و منیش مندالم بب . . . . ؟

دایکی له نیوان رانه كانی خوشکیا به چاوه روانیه کی سه خته وه
هه لّ ته روشكابوو . ترسی له دايك بوونی كچیک دلّی جه راندبوو .

- كچم غیره تی یه كه م مندالّ سه خته ، خوا بكات ئه م ژانه سه خته ژانی
كوړیک بب .

له گه لّ هاواری خوشکی و زروقه ی مندالّی ، دایکی له خو شیا رووی
سوور هه لّ گه را و چاوه كانی گه ش بوونه وه . دلّه خو رپه كه ی وجه رانده
ده روونیه كه ی ساریژ بوون .

- كچم كوړیکت بوو . سوپاس بۆ خوا كوړیکت بوو !! ئاده ی هه والّ
به رن بۆ دیوه خان .

- ئیستا پیاوه كه ت بزانی شاگه شه ده ببی ! كچم كوړت بووه ، ریزت
زۆربوو ، خو شه ویسیت بالا بوو ، كوړت بوو ، كچم كوړت بوو .

هیشتا ناوکی نه بری بوو به خو پنه كه وه چه ند جاری ماچیکردو
نووساندی به خو پنه وه .

- تو کللی به ختیاری كچه كه می ، سوپاس بۆ تو خوا به وا نو مانگه

من له دلّه خرويهی هاتنی ئەم کوڕەم ، سوپاس بۆ تۆ خوايه گيان .
- تۆخهی كچه شیرينه كه م كوړت بوو كوړت بوو !!)

مريه م دهگريا و يادگار هكانى دلّى دهسوتان .
چاوى به ناو ژنانى سه رتا پارەشى عه ره بدا گيپرا ، هيچ روويه كيان له
رووى خوشك ودايك و ژنانى ديكه يان ناچي . له تاو نازارى سكي
هاواري دايكى به كوردى ده كرد . دايه گه وره نه بي كه سيك له ژنانى
عه ره ب نه يان ده زانى ئەم هاواره به چ زمانيك ده كرى . مقو مقو له ناو
ژنانى عه ره بدا پهيدا بوو ژنى ووتى :

- ئەم زمانه ده بى زمانى خوا و پيغمبه ران بى . بۆيه ئيمه ليى
تيناگه بين .

يه كى له ژنه كان ووتى

- به لى وايه به خوا سه د جار وايه .

(ئەى دايه گيان... تۆ له كويت ؟ دايه مه ره بانه دلّسوژه كه م ناخ
لالوى جوانم ده بى رۆحت ليتره بى و من ببيني پيڤه كه نى ، دلّخوشى ؟
وا به ره مى عه شقه كه مان بۆ ژيان به رپويه ، خۆزگه هه ر له تۆ ده چوو
تا له جياتى تۆ رۆحى تينوم نارام بكات) .
نازاريك ناوجه رگى برى .. هاواريكى تيژى كرد :

- كچم نارام بگره واسه رى هات ، نازابه ته كانى ، ئادهى غيره تى .

(لالوى جوانم ده زانم رۆحت له كونجيكى ئەم كوخه دايه ، توو
پاكيكه ت توو جوانيه كه ت لالو ، ته نيايه ك زه رده خه نه ، باچاوه رەش
وسه رو ريشه نه تا شراوه كه ت ئەو سميله ي سه ده هاچار به م ليوانه بۆم
داهانيويت ئاى كه جوان بوويت توو جوانيه كه ت بۆ يه ك سات خۆت
ده ربخه . ده زانم رۆحت ليتره يه و ده ميينى ، هيچم ناوى ته نيا يه ك
ووشه م له ته كدا بلّى و زياتر ناواى بنيم چى ؟ شازاد ، نه وزاد ،
عاشقزاد ؟ ناوى ده نيتم خۆزگه ، ئا خۆزگه چونكه به رى خۆزگه مان
بوو .

نازاري ناو له شى مريه مى برى و دهنگى زروقه ي مندالى هه ناوى

چاوه پروانی ژنانی ناو کوخه که ی راپلّه کان . سلاواتیان داو دهستیان به سنگه وه گرت و ملیان بۆ کۆرپه ی خوا شوژکرد . هەر له یه که م ساته وه پیروزیان کرد . کۆرپه یه کی پیست کال و قژ ئالۆسکاو ، دووچاوی گهش ، برژانگی دریتژ ، له شیککی ریک و خرین .

- سه یرکه ن چه ند مندالێکی ناسکه !

- پیستی کالی !

- قژی زهردی ! چاوی گهشی . راسته ! راسته کورپی خوایه !

- به خوا کورپی خوایه ! -

- راسته کورپی خوایه بۆیه وه ک مندالێکانی ئیمه ئه سمه نیه ! -

کۆرپه که یان به پارچه په رۆیه ک پیچایه وه و خستیانه سه مر مه که پرشیره کانی مریه م . دایه گه وره وه ک چگه رکۆشه ی خوی به دلۆسۆزی ومه ره بانیه وه ئاره قه کانی ناچه وانی مریه می ده سیری و دلخۆشی ده دایه وه . وورده وورده ژنان کوخیان به جی هیشت ، مریه م دایه گه وره وه ک دایک و کچ به ته نیشته یه که وه دانیشتبوون و سه بیری چاوه تازه هه له اتوه کانی منالێ که یان ده کرد که چۆن به حه زه وه گۆپکه قاوه یی یه کیانی مه مکی دایکی ده مژی . مریه می دایکیش هه سستی به خۆشه ویستبه کی مه زنی دایکایه تی ده کرد و ده سستی به مووه کاله کانی سه ربدا ده هانی و به دوای وینه ی پرووی لالۆی شه یدا یداده گه را .

- چ شوینیتی له باوکی بچن ؟

- کچم پرووی مندال زوو ده گۆژی په له مه که !

- کچم مریه م ناوی بنین چن ؟

بن بیرکردنه وه مریه م خیرا ووتی :

- خۆزگه

- چی... ؟

- کچم خۆزگه ناویکی کوردیه و به م ده قه ره نامۆیه که س لیتی تیناگات و چیرۆکه که شمان کالده بیته وه ، خو ئه گه ر بزنان کوردی ! دوور نیه شار به ده رت نه که ن ، خۆت و کۆرپه که ت له بازاری کۆبله کاندا هه راج

نهكهن ! .

مريهم دهستيكي بهسەري كۆرپهكيدا هانی و فرميسكه كانی سړی .
وهك له كيټويټيكي سهخت و ماندووكر هاتپيټه وه ، هه ناسه يه كي
هه لكيشاو سه برټيكي دايه گه وره ي كرد ووتی :

- دايه گه وره ، ئەم كۆرپه يه بهري خۆزگه و دلداري من و لالۆيه .
به لټينم دابوو خۆزگه و هيواكه ي بهيټمه دي . پروابكه دايه گه وره هه
له بهر ئەم كۆرپه يه و هيواكه ي دوای كوشتني لالۆخۆم نه كوشت!
- ئاخركچم كهس تيناگا !

- دايه گه وره به عه ربه ي به خۆزگه ده لټين چي ؟ ؟
- خۆزگه يانی (عسی) ده با ناوی (عسی) بټي هه ر خۆزگه بي
گرنگ نيه چ زمانټي بي .

له گه ل گيرانه وه ي ئەم چيرۆكه رۆمانسيه به دنكي ناسك و
پرموسيقاي خوا ئەم ببوو به بينه رټيكي راسته قينه ي به سه رهاته كانی
ناوچيرۆكه كه و به خه يال له كونجتيكي كو خه كه ي دايه گه وره دا
هه لټووتابوو . ئاواته خوازي دلداريه كي له م چه شنه و ئافره تيكي
ناسك و نازدارو به عه شقي وهك مريهم ي ده خواست .

- ئائمه مرآستي ئەو چيرۆكه يه كه ئيوه ي مرۆڅ ناوټيرن بيدركيټن . من
ويستم پاداشتي ئەو خوشه ويستيه ي مريهم بده مه وه و مندالتيكي
هوشيارم پټي به خشي كه چي ئەو مني لكاوي كردوه ، تائيستا چيرۆكي
ئەو پييريژنه بوته پرواي ميلۆنان مرۆڅ .

به گويگرتن و گفتوگو كردن له گه ل خودادا زۆر دلخۆش و به ده دنكي
پرسازي گه شه ي ده كرد . گه وه ربي و پټيز و مهره بانی خوا له دل و
ده رونيا فره تر ده بوو و زاتي پرسياره كانی ميشكي جولا . پرسيارتيكي
له ميشكي دارپشت و دوو دل بوو له دركاندني چيرۆكي ئادهم و حه و او
توره بووني خوا .

- گه ورم ئەي خواي گه ووه مهره بان ئەي ئادهم و حه و بوچي شه يتانت
بو ناردن ؟ سيوت بو دروست كردون ؟

هه لۆیسته به کی کرد نا .

(نایکه م ، نایکه م نه کا خوای مه زن و مهره بان زویر بیتی) له کوتایی
بیر کردنه وه که یدابوو دهنگی شه پۆله رهنگا وره ننگه کان بهرز بووه ووتی :
- مه ترسه وچیت له دلدایه بیلی ، من مرۆقم به ئازادی دروست کردوه
مرۆقی ئازادی خوازو نازام خوۆش دهوئ . ئه و مرۆقه یاخیانهی
له چه وتایه تیه کان یاخی ده بن و له راستیه کان بیتده نگ نابن له منه وه
نزیکن و خوۆشه ویستی منن . منی خوا ئازادی له هیچ مرۆقییک زهوت
ناکه م بۆیه ئه وانهی له پیناوی ئازادی نیشتمان ویه کسانێ مرۆف و
نه مانی چه وسانه وه دا شوۆش ده کهن و ژیانیان ده کهن به قوربانی نه ته وه
و نیشتمان و ئازادیان ، ئه و که سانه لای منی خوا به پریزن و جیگه یان
به هه شته . من له ئاده م و حه و زویر نه بووم ئه و دووانه خوۆشه ویستی
منن . من که مرۆف دروست ده که م هه موو توانا و ئاره زوه کانیشی
پیتده به خشم . توانای سیکس یه کییک له و دیاریانه ی منه بۆ مرۆف ،
دیاریه ک له پیناوی به ختیاری و ئارامی رۆحی مرۆف و مانه وه ی
مرۆفایه تی . سیکس بازیی رۆح و جهسته یه و رۆح پین ئارام ده بی ،
خواردن و وزه ده دا به له ش . سیکس به رۆح ، گهر رۆح برسی بوو له ش
ئیفلیج ده بی و مرۆف شیت . بۆ منی خوا جیا وازیه ک له نیوان برسی
بوونی رۆح و برسی بوونی گه ده دا نیه ؟ . بۆیه ههر مرۆقییک
مرۆقییکی تر له سیکس برسی بکات ، لای منی خوا وه ک
برسیکردنی مرۆف وایه له خواردن . ئاخوچ شتییک له سیکس
پیرۆزتره ؟ . گهر سیکس نه بی مرۆف ده بی زینده وه دران ماسی هوشتر ،
مه ر بز ، ده بن ؟ هه لاله ی گولئی گولئی ماچ نه کات گه شه ناکات ، ئای
ئیه و ی مرۆف که زالمن ، بۆچی هینده خوۆش پروان ، ههر چی ریشی
هه بوو زانانیه ؟ ههر چی ووتی من نۆینه ری خوام جیتی پروانیه ، پروا
به خوا پروا به راستیه و راستی له بهرچاوه ، راستی له بووندایه ، له
بوونی خودی مرۆفدایه ، له سروشتدایه ، سیکسی به دل و به هه ست
وه ک نوێژ وایه !! وه ک نوێژ وایه ، ههر هه مووی په یه وندی به ئاره زوو

و پیوسته‌کافی مرۆقه‌وه هه‌یه . جوانترین دیمه‌ن لای منی خوا
 شه‌وی زاویه‌تی دوو عاشقه‌و ژووان و به‌یه‌ک‌گه‌یشتنی دوو‌لداره ،
 وه‌ک به‌یه‌ک‌گه‌یشتنه‌که‌ی مره‌م و لالۆ ، ناشیرنترین دیمه‌ن و
 تاوانترین تاوان به‌ زۆر سیکس‌کردنه ، لاقه‌کردن و لیدان و کرینی
 له‌شی ئافره‌ته . ئاده‌م و حه‌وا سیکسیان کرد کاریکی چاک و ویستی
 منیان هیتایه‌ دی مرۆق‌ایه‌تیان دروستکرد ، بۆیه‌ چاره‌نووسیان
 به‌هه‌شته و خوشه‌ویستی من . شه‌یتان بوونی نیه ، مرۆقه‌ درنده‌کانی
 سه‌رزه‌وی شه‌یتانن ئاخمرۆف گه‌ره‌وشیاربی ده‌زانن من سه‌رچاوه‌ی
 هه‌موو خوشی و به‌خته‌وه‌ریه‌کم ، گه‌رم‌ن شه‌یتانم دروستکردبی
 که‌واته‌ من تاوانبارم به‌رامبه‌ر به‌تاوانه‌کانی شه‌یتان . چۆن من شه‌یتان
 دروست ده‌که‌م بۆ ئه‌وه‌ی مرۆف تووشی خراپه‌ بکات ؟ ئیوه‌ی مرۆف بۆ
 ئه‌وه‌نده‌ خوش پڕوا و ده‌به‌نگن . به‌مه‌ش منتان له‌کاوی کردوه و یانی
 من سه‌رچاوه‌ی خراپه‌م . پیغه‌مبه‌ر و پیاوانی ئاینی کاتیک له‌ئاستی
 پرسباریکدا گیریان خواردوه ، تاوانه‌که‌یان خستۆته‌ پال هیزیکی
 خراپه‌ی خه‌یال شه‌یتان ! ، ئه‌وان دروستکه‌ری شه‌یتانن . من نه
 شه‌یتانم دروستکردوه نه‌ سیکسم حه‌رامکردوه ، گه‌ر سیکس لای من
 حه‌رام بویه ، توانای سیکسم له‌له‌شی مرۆق‌دا دروست نه‌ده‌کرد ؟ .
 سیکس به‌شپوه‌یه‌ک که‌ هه‌ردوو رۆح و جه‌سته‌ دروستکه‌ری بی ، یانی
 (رۆحی ئافره‌ت و پیاو) جیبه‌جیکردنی ویسته‌کانی منه ، هه‌ر
 که‌سیکیش ویستی منی خوا جیبه‌جیکات ، جیگه‌ی به‌هه‌شته .
 ئیوه‌ی مرۆف می‌شکتان به‌کار ناهینن ، پرسیاره‌کان ده‌خۆنه‌وه‌ و
 ده‌ترسن . ئه‌و مرۆقه‌ی ویسته‌کانی خۆی بخنکینن یانی ویستی منی
 خنکانده . هه‌موو مرۆقی‌ک خوای خۆی و ئاره‌زووه‌کانی خۆیه‌تی ،
 منیش خوای هه‌موو مرۆقی‌کم و بۆیه‌ خواکانی سه‌رزه‌وی ، ده‌بی
 ویسته‌کانی خوای هه‌مووان که‌ منم ، جیبه‌جیکه‌ن . ئه‌وه‌ی ده‌ست
 بخاته‌ بینی ئاره‌زووه‌کانی خۆیه‌وه‌ ، یانی به‌ویسته‌کانی من رازی نیه‌ و
 سه‌رپیچی ویسته‌کانی من ده‌کا ، ئه‌و که‌سانه‌ جیگه‌یان دۆزه‌خه .

- ئەى خىواي گەورە ، ئەى بۆچى لەمەمەد زویربووى كە دەزانى
 كۆمەلە ژنىكى زۆرى هیناوه ولەگەل هەموشيانا سىكسى كرددووه ئايا
 ئەمە جىبە جىكردنى وىستەكانى تۆى مەزن نىهەلەلایەن مەمەدەوه ؟
 ئەى بۆ ؟

- ياسای من ياسایەكى مەرۆقايەتییە ، یەكسانییە ، دەبى هەموو
 مەرۆقەكان یەكسان بن . نانیان هەبى ، كاریان هەبى ، مالیان هەبى
 مەمەد بەهانینی ئەو هەموو ژنە سەرپیتیچى یاساكانى منى كرددووه
 یاساكانى من ، یەك پیاو مافى ئافرەتى هەیه و یەك ئافرەت مافى
 یەك پیاوى هەیه . هیچیان مافیان لەویتەر زیاتر نیه ، هەردوو هەر
 مەرۆقن . جگە لەمە زۆریەى زۆرى ژنەكانى بەزۆرى شمشیر و
 هەرپەشەى كافر بوون و سوتاندن و هەلئوسین هانیوه ژنە تالانى بوون
 ژنە ئەنفال بوون مێرد و براو باوك و دایك كۆژراو بوون بەناچارى و
 لەبرسا ولەترسا سىكسىيان كرددووه سىكسەكانیان لەپۆخەوه نەبوه
 ئەمانە پەسەند ناكەم . بەم جۆرە وبەم ياسایە ئافرەت لە مەرۆقەوه كرا
 بە ئازەل و پلەى مەرۆقايەتییان هاتە خوارەوه ، وەك هوشتر ، بزى و مەر
 ومالات هەر كەسىك پارەو دەسەلاتى هەبى چەند ژنى گەرەكە
 و دەتوانى هەبى ، ئەمە راست نیه ، دژى ياسای منى خوايه . هەموو
 ئەوسىكسانەى لە نىوان ژنانى فرۆشراو و پیاوانى كریاردا دەكرى ،
 بى هەست گۆرینەوه و ئارامى روح ، لای من تاوانە ، حەرامە ، ئەو
 پیاوانە جىگەیان دۆزەخە كە ئافرەت لەبەر برسیتی و بىكارى و
 نەبونى سىكسىيان لەتەكدا دەكەن .

ئەو تاوانەى مەمەد لە شەرى خەیبەردا بەرامبەر بە صفیهى كچى
 اخطبى ژنى كنانى كورپى الربیعى جولەكە كردى و لەبەر چاوى
 صفیهى داوى تالانكردنى مال و سامان و كوشتنى تەواوى خیلەكەى
 سەربازانى مەمەد سەرى باوك و مێردەكەیان برى ، صفیهى جوان وەك
 دەستكەوتى شەر و غەزا وەك مەرۆ بزى و هوشتر دەستى بەسەرا
 گىرا .

وا چهند پوڙه ئه م دوو عاشقه هه لای گه رمی دهروونی یه کتری هه لده مژن وتیر له ماچ وباوهش وبونی سینهی یه کتری ناخۆن . له وه ده چی ته مه نی ئه م بووک وزاوا تازه له په رده کراوه کورت نی . نه پنیه کی بیده نگی خه به ری به و دوو دهروون و دوو لهش و دوو عاشقه دابی... ته مه نتان که می به ده مه وه ، ماوه تا بوارتان هه یه یه کتری هه لمرن ، تا ده توانن یه کتری بلیسنه وه ، تا ته رای له پوختاندا ماوه ته کان بدهن ، وا به پتویه هیرشی شمشیر به دهسته ئه نفال که ره کانی ئیسلام .

به یانیکی زوو بوو ، تازه به تازه خۆر به سه ر سنگه ل ماویه که ی خه یبه ردا په خش بیسو ، شار وه نه وزی له چاوانیا نه تۆراند بوو ، جهسته کان که نه فتی پشوی شه وی رابردوو بوون و که میک تازه وو زهی ، ئه رک و کاری پوڙیان تیا بزوا بوو . سه ربازو سه ردهسته چاو و ناوگه ل چنۆکه کانی ئیسلام به ئایه تی الانفاله راکرابوون .

- گو یگر نه ی سه ربازانی ئیسلام ، خیل ی خه یبه ر جگه له وه ی زوور به بیان جوون و خاوه نی سامان وزیر و مالات و هوشتری زۆرن خانمانیان ، ئا ، ئاخمانیان و ژن و کچۆله کانیان شوخن . شوخیه ک که نی رینه هه رله دووره وه ده په رینن . غه زایه و هه موو شتی بو سه ربازانی ئیسلام ره وایه ، حه لاله و هه موو شتی له پیتاوی خودا دایه .

تیغی شه هوه تی سه ربازه کان ، بو له شی ئافره تانی خه یبه ر ، له ده می شمشیری خو پتاویان به تیغتر بوو .

(صفیه و که نانی) عاشق و تازه بوک و زاوا ، هیشتا بالیان له که مه ر و مل و سمتی پروتی یه کتری نه کرد بووه له ناو جیگه ی پر بوونی تازه زاوا یه تیدا مه ست و بیده نگی چرکه پر تامه کانی شه وی رابووردوو بوون ، دهنگی سلاوات و ئه نفال ئه نفال ، تالانیه ، غه زایه تیکه لای قیژه ی ژنان و زروقه ی مندالان و هاواری پیاوان و بوڤه ی هوشتر ده بوو و به ئاگای هینانه وه . که نانی زاوا و صفیه ی تازه بووک

زۆر جار باساي تورەي بېبەزى ئەنفاليان بېستېبو . بەسورەتى ئەنفال و (وقتالھم حتى لاتكون فتننا) راجلەكېن . لەچاوتروكاندنېكا كۆلان وشەقام ومەيدانەكانى شار خوتىنى تېزا . كەنان دەيزانى بكوژرېت يان نا صفىەى جوانى لە دەست دەچى و دەبېتە كەنېزەكى دەستى موسولمانەكان . چاوەكانى كەنان پېروون لە فرمېسكى مائاواي و دوا بېنين و دوانىگا و حەز ، باوەشىكى گەرمى بەصفىەدا كردوو تېر ناودەمى ھەلمى .

- شېرىنەكەم صفىە دەبى بېرۆم . . دلنېام ئەمە دوا ماچ و باوەشە ونام بېنىتەو ، دەجەنگم تا دەكوژرېم ، نامەوېت بېم بە كۆبەلى موسولمانان و بىخەسېن ، نامەوېت بە كۆبەلى و زەلىلى خۆشەوېستى تۆو بېم . بۆبە لە پېناوى سەرىسېدا دەجەنگم تا دەكوژرېم دلنېابە دلدارە پاكەكەم ، كوژرانم لە پېناوى راستىدايە . ئېمە تاوانمان نېە موسولمانەكان ھاتونەتە سەرمان ، تالانمان دەكەن و دەمانكوژن . شېرىنەكەم صفىەى جوان ، من دەپرۆم ، ھەولبەدە دواي رۆبېشتى من خۆت لە دەست موسولمانەكان قوتار بکەو خۆت مەدە بە دەستەو تۆ شوخىت و شوخىت ئەوان شىتدەكات . . سەرى خۆت بەرەو بېابانى چۆل ھەلگەرە بېرۆ . باشترە قەل ودال ئەو لەشە نەرم و خرىنە نازدارەت و ئەو مەمكە قنجانەت بخوا ، لەوہى موسولمانەكان پېست بکەن . تا دەتوانى ئەولەش ولارە ناسكە ، ئەو دەروونە گەرمە پىرەشقە حەشار بەدە چىان برد زېر ، ھوشتر ، بەرگ ، مالات ، بابېبەن ، تەنبا پاكىكەت نەبى ، من دەپرۆم و نەگبەتېە يەخەي گرتووين .

لەگەل باوكى صفىەدا پىشتيان كرديوو يەكترى و ھېرشى سەربازە دەست خوتناويەكانيان لەمال دەور دەخستەو . دووان دەكوژرا سىان دەھات ، سايان دەكوژرا شەش دەھات ، چواردەورىان بەسەرباز گىرابوو . ووزەيان لەبەردا نەمابوو لە چەند لاوہ قەبرغەيان كوون بوو . خوتىن بەدەست ومەچەك و شان و مل وقەبرغەياندا چۆراوگەي

بهستبوو . ووزهبان نه ما وله ناو گۆمی خۆیدا گهوزان ، صفیهی تازه بووک وعاشق له درزی پهنجه رهیه که وه دهپروانیه ئەم قاره مانیه تهی که نانی هاوسهرو دلداری و باوکی دل گهرمی . سهری ههر دوکیانیان بری و بهسه لاوات و هاواره وه خۆیان کرد به مالدا . ئالتون و کوتال ومه مالات هوشتر ، که وچک ، پیاله ، سهراپا مالیان نه نفال کرد . له کۆمه له جل و بهرگیکی والای تازهی باوهشی سهربازیکدا بوئی بن باخه لئی تازه بووکیکی لئی هه لده سا و شه هوه تانی سهربازی شیتی هه ژان و سهربازی گه رانه وه ناو مال .

(دهبی ئەم بهرگه والا و ئەم بۆنه شیتکه ره بوئی ئافره تیکی شوخ یان بوکیکی چهند شه وه بیت) .

سهربازی شیت کوون و قوژینی مال ، ژیرخان ، سهرخان ، گه وپ ، گه را له ژیر جله کوئی ژیرخاندا ، پارچه مانگیکی حه شاردرای دۆزیه وه به پرچ رایکیشایه دهره وه . صفیه خوی نه دا به دهسته وه و ده بیوست به لئینه که ی که نانی میرد وعاشقی بهییتته دی . دهیزانی چی به سهردی دهبی به کالا و ده که ویتته بهر دهست محهمه دیه کان .

شمشیرتکی کورته بنه ی دهرهانی و بهرنگاری سهربازی چاو زیت و شه هوه ت شیت و دهست خویناوی موسولمان بووه .

- نا یان ده مکوژی یان ده تکوژم ، تو ناتوانی وابه ئاسانی له شی پاکی من به و دهسته خویناویه پر تاوانه ت پیس بکهیت .
(به رهنگاری سهرباز بووه) .

سهربازی به ئانفال گۆشکراو شاره زای مرۆف کوشتن و تینوی له شی ئافره تانی تالانی ، شمشیره که ی له دهستی صفیه دهرهانی و دواچار وهک دالیک چنگی برسی له سنگی نه رمی صفیه گیرکرد و به قژ راکیشا و پارچه مانگیکی له سه ر جلی مالاتی گه وپه که و له ژیر خۆیدا بینی نه تکی کرد له گه ل ته کانه کانیا و به ده م سلاواته وه ده بیوژان ،
(ئه مه سامان و زیړه ، ئەمه دهسته که وه ته ، هه زاره ها بار هوشتره)
له شلی صفیه ی پیسکرد ، هه ردوو دهستی به گوربسیک به ست

وبه ده مو لیتوی خوئیناوی و کراس و سنگ دراو، سهرو قژ ئالۆسکاویه وه وهک بزینیک به دواي خویدا رایکیشا بۆ ناو کۆری ژنانی مؤلدرای تالانی . صفیهی جوان وهک سوره چناریکی قه دباریکی به هه له ریاوی نیوان کۆمه له دارخورمایهک له ناو ژناندا دیاریبوو جوان بوو . شوخ بوو و ههر ئه و رۆژه به بریاری په یامنییر و یاسای ئه نفال بوو به هاوسه ری سه ربازی و دواي چهند رۆژتیک هه والی شوخی و نازداری صفیه گه یشته دیوه خانی په یامنییر .

- قوربان شورده یه بۆ قوره ییش سه ربازیکی دهم روت ژنه که ی له ژنه کانی تۆی رابه رمان جوانتر بی ، ئه وه ژن نیه ، په ربه که ، پارچه مانگیکه و شه ویک له شه وانی عه جاجدا له مانگ بۆته وه و که وتۆته خواره وه وله خه یبه ردا گیرسا بووه .

- گه وهره رابه ر و سه روه ر ، پیغه مبه ری موسولمانان ئه و ئافره ته پارچه مانگه ههر بۆ پیروزیکی وهکی به ریتزان باشه ، بروانکه ده بیته چرایهک دیوه خانی پر ژنی به ریتزان رووناک ده کاته وه .

ههر ئه و رۆژه به زۆر له سه ربازیان سه ندو بوو به ژنی له ژنانی رابه ر ژنی له هه موو ژنانی تری شوختر و جوانتر و ناسکتر و نیانتر و شه وه تدارترو خه پانتر ، بۆه ههر به گه یشتنی صفیه به دیوه خانی پر ژنی رابه ر ، بۆمبی بوغز و توره بوونیان ته قیه وه .

- چۆن ده بی ژنه جوله که یهک له ئیمه جوانتر بی ؟!

- هاوار ئیتر ته مه نی شه وه کانه مان کورت ده بی !

- ئیتر ژمه کانه مان به مانگی جاری به رناکه وی !

- ئیتر زیتر کوتالی نویمان چنگ ناکه وی ئیتر ... ئیتر

صفیه یه کی جوان ودل و ده روون بریندار ، باوک و میتر سه رپراو ، ده بی ژبانی له گه ل کۆژه ری باوک و میتر دیدا چۆن بوو بیته ؟ ژبانی دۆزه خ بوو .

له سه ر ویسته که ی که نانی میتر دیه وه بریاری دا یاخی بیته ، خوی نه ده دا به ده سه ته وه . بۆه هه موو جاری پیش جووتبوونی رابه ر له ته کیا کۆمه له ئافره تیکی قوره ییشی مه چهک ئه ستوری ده ست و بازو کوتراو

حەسەرمەى لەشى ناسکیان دەکرد و دەبوو پارچەیه گوشت و لەبەر
 حەزى رابەردا دەکەوت . صفیە گەنج بوو ، جوان بوو ، دلێ بە
 رابەرى پیرەووە نەبوو . بە دەرژمى خۆى دايدەناو لەترسا و بەناو بیوو
 بەموسولمان . موسولمانىكى دل جولەکە ، برۆای وابوو هەر کەسێک
 بێى بەئىسلام کافر دەبێ و پشت لەخوا دەکات . بۆیە هەموو شەویک
 کە خێلى قورەیش دەنووستن ، دەچوووە سەر شوینىكى بەرزو
 پرویدەکردە ئاسمان ، بەنیازی قسەکردن لەگەڵ مندا و دەکوروایەووە و
 دەدوا ، ئارامى دەدا بە دەروونە سوتاوەکەى . بریاری دا یاخى بێى
 یاخى لەوێ ناگرى حەزو گرەکانى دەروونى بشاریتەووە . رۆژگار
 رۆیشت و بە لاویكى قۆزى هەلھاتوى خێلەکیان ئاشنابوو . لەپشت
 رابەرەووە پەییوەندیان بەست سکالاکانى دەروون و ئازارەکانى لەشى بۆ
 دەگێرایەووە ، ئازارەکانیان هاوبەش بووو گرفتهکیان یەک سەرەداوى
 هەبوو . لەیەک نزیککەووتەووە و نەیینەکانیان بۆیەکترى
 هەلدەرشت . وورده وورده پەییوەندیەکیان بوو بەهاورپێتەى ، بووبە
 دلدارى و لە باوەشى بەزەببەووە بۆ وورده ماچ . لە وورده ماچەووە بۆ
 بازى مەمک و گۆپکە مژین . وورده وورده روتبەوونەووە و بوون
 بەدوو عاشقى یاخى ، یاخى لەو یاسا و کۆمەڵە بێ بەزببى ئەنفال .
 بێیەکترى نەدەژیان لەشەوانى ئەنگوستەچاوى تەنیایدا لەناو چرە
 دارخورماکاندا یەکیان دەگرت و دوای چیرۆکی ژيانیان بۆیەکترى
 ونیشاندانى جێ لێدان و داخەکان لەشى یەکتريان دەلستەووە .

- ئەى خۆای گەوهرە و میهرەبانم ، چاک دەزانى لەو رۆژووەى لەگەڵ
 کەنانى دلدارمدا بەیەک گەیشتبووین نەسەر پێچى یاساکانى تۆى
 گەوهرە و میهرەبانم کردبوو نە ناپاکیم بەرامبەر بە کەنان و
 خۆشەویستیه کەمان . دەسەلاتم بەسەرئەم زالمەندا نیه تۆ بەو سەرەووە
 ئاگات لێیە بەچ شێوێیەک لەگەڵمدا جووت دەبێ . هەموو
 ئیسقانهکانى جەستم زربکەى فەلاقەى لێهەدەستى و لەشم پارچە
 پەلەى داخە . دەسەلاتم چیه جوانم ، دەزانم جوانى من دیاربه و تۆى

مهزن و مهره بان پیت به خشبوویم . توو گه وره بی خۆت ، توو مه زنی خۆت رزگارم بکه وبمکوژه . ناخر چۆن بتوانم له گه کۆژهری باوک و میرد و دلداره که مدا بژیم ؟ سیکس بکه م ؟ که هه مووسیکیسی لاقه کردنه ، نازاردانی دهروونه ، جهسته به .

شهویک له شهوانی ژووان بوو ، ژنیک له ژنه کانی رابه ر بهم نه پینه ی زانی وله چاوتروکانیکدا خیلێ قوره یشی ناگادارکرد ، دووله شی رووتی له یه ک ئالوویان له ناو په له دارخورمایه کی چردا گرت چیرۆکی کوره جوله که وصفیه به ناو قوره یشدا بلاو بووه وه . یه کیک له ژنه کانی رابه ر دۆستی هه یه ، بۆژنانی تری رابه ره هوائیکی دلخۆشکه ر بوو . شانسیکی به ته مه ن بوو ، به لکو به هوی ئەمه وه صفیه ی جوانی جوله که له ناویاندا نه مینێ : ژهمی زیاترو ئالتون و کوتالی ئەنفالیان زیاتر به رکه وی رابه ر بریاریدا دۆسته که ی صفیه خیرا بگرن ، به تاوانی تاوانکردن به رامبه ر به رابه ری مه سولمانان و نۆتینه ری خوا له سه ر زه وی سه ری به رن و صفیه ش زیندانی نکه ن زیندانیه ک ته نیا پاسه وانکه ی نه بی که س بۆی نه بی بیبینی . هه ردوو چاوه ره شه مه سته کانیان ده رهانی ، پرچه درپژه شه هوه تاویه که یان به ری و سه ریان پاک تاشی رۆژی له تی نان و جامی ئاوی سویریان دایه . چالی چاوه گه شه کانی کیمیان تیزا ، میکرو ب به مۆخیا شو بووه له ناوه راستی ته مه نیه وه ئەو شوخه ژنه له کونجی زیندانیکی تاریکدا به کویری ده ژیا .

له ویش له کونجی زیندانا ، دلێکی هه رلای منی خوا بوو ، به کویری روویده کرده من و ئەو پرسیارانه ی ده کرد :

- ئەی خوای مهزن ، من ته نیا تۆم ههیت ، تۆش فریام ناکه ویت ، له م دۆزه خه رزگارم ناکهیت . چۆن ئەو زالمانه چاوی گهش و له شی ناسک و قرئی دربیان لیسه ندمه وه ، که ئەمانه گشتی دیاری تۆی په روه ردگارو مه زنه . ده تۆش ئەو ژبانیه ی پیت به خشبووم لیم بسینه ره وه . ئای خوای مه ره بان وه تواناو دروستکه ری هه موو

بوونەکان ئایائەم تاوانانەى لەمن وکەسانى تر دەکرى وىستى تۆبە ؟
 پوژانە ھەزارەھا جار ئەم پرسیارەى لێدەکردم ، تا داو چرکەى ژيانى
 ئەو لەشە ناسکەى ھەتاوى نەبينى ، لە داو کاتدا لەبرسىيتى
 وتينويتيدا ، لەکونجى زینداندا مرد ھەرلەبەگەم ساتەوہ ئەم ئافرەتە
 داماوہم خستە بەھەشت) .

تاوانى جياوازيکردن و چەوساندنەوہى ژنان بەوہى ، ھەر ژنيكى
 جوان و گەنجى لە ژنە كوۆن و پيپرەکان تر زياتر ئالتون و پارەى
 وەرگرتووہ زۆرتر سىکسى لە تەگدا کردووہ بەم ھۆبەشەوہ
 چەوسانەوہى دەروونى لەسەر ژنەکانى داناوہ . ئەمەش سەرپيچى
 ياساکانى منە ، من دروستکەرى ھەموو جوۆرە مرۆڤيکەم . چۆن دەبى
 بەناوى منەوہ ئەم تاوانە بەرامبەر بە کەسانىک بکات کە من
 دروستمکردوون . من نەم ووتووہ وولاتان بەناوى ئيسلامەوہ داگير و
 ئەنفاليان بکات . مالى و نانى ھيچ کەسيک بەکەسيكى تر حەلال
 نيبە . چەوسانەوہى مرۆڤ لە لايەن مرۆڤەوہ ياساى من نيبە . بەشى
 ھەمووان دەدەم ورازى نيم ھيچ کەسى بەشى کەسيكى تر داگير بکات
 مندالى خۆى تير و کەسانى تر برسى بکات . کەى ئەمە ياساى منە ،
 ئەوہ ياساى ئيوہى مرۆڤە ؟ .

خوا بە دەنگە پر ئاواز و ئاسودە کەرە کە يەوہ قسەى دەکرت و ئەميش
 بەدلەوہ چاوەکانى نوقاندىبوو ، ئارامى دەروونى لەشى دەجولاند .
 - لەو پوژەوہى مرۆڤ دروست دەکەم تا داوچرکەى ژيانى ، لە ژنير
 تاقىکردنەوہى مندايە سزا و مەھرەبانى و پاداشتى من زۆرن . دۆزەخ
 بەشيتکە لەسزاکەم لە دۆزەخ خراپتر زیندووکردنەوہى مرۆڤە درندەکانى
 سەر زەويە ، بە شيوەى سەگ و پشيلە و ھوشتر و گيانەوہرەکانى تر .
 تا لە لايەن مرۆڤەوہ بچەوسينرینەوہ . ھەر بەمەبەستى ئەوہى ماناى
 چەوسانەوہ بچيژن ، ئەو ھەموو سەگە گەر و پشيلە لەر و ھوشتر و کەر
 و ئەسپە برسيانەى سەر زەوى ، رۆحى مرۆڤە چەوسينەرەکانى دنيايان
 لە لەشدايە ، چۆن وانەکەم ، ئاشتيان سووتاندوہ و مرۆڤيان

برسیکردوه ئافره‌تییان لاقه‌کردوه و چه‌وساندۆته‌وه، مندالیان
هه‌تیوکردوه هه‌ر سه‌گیک و هه‌ر گیانه‌وه‌ریکی گه‌رو برسی سه‌ر زه‌وی
سه‌رکرده‌یه‌کی سیاسیه، خه‌لیفه‌یه‌کی درن‌دیه، به‌لام ناتوان قسه
بکه‌ن گه‌ر مرۆف هوشیار بێ و سه‌یری قولایی چاویان بکات، میژووی
کاتی مرۆف بونیان ده‌خوینیتته‌وه .

(بروسکه‌یه‌ک له‌دلی داو غه‌می دایکی رایچله‌کان) .

(تۆبلی دایکم ئیستا ئازهللیک بێ و له‌سه‌ر زه‌وی ؟ . به‌خوا به‌دوایدا
ده‌گه‌ریم . له‌هه‌ر شوینیک بێ په‌یدای ده‌که‌م . به‌ئازهللیش ده‌یه‌رستم
و خزمه‌تی ده‌که‌م . خواردنی باشی ده‌ده‌می ، شوینی پاکي بۆ ته‌رخان
ده‌که‌م ، دوودل بوو) .

(برواناکه‌م دایکم تاوانیکی کردبێ ؟ بۆ نا ؟ من نازانم دایکیشم
مرۆقه و مرۆقیش بێ هه‌له‌ نیه . پرسیاره‌کانی ته‌وا نه‌بوو خوا
وه‌لامی دایه‌وه) .

- نا .. نا دایکی تۆ نابێ به‌ئازهل ، ئه‌و پاداشتی خۆی وه‌رگرتوه
وجیگه‌ی به‌هه‌شته!

(سه‌ر سامی و دلخۆشیه‌کی زۆر هه‌لی په‌راند دایکم له‌ به‌هه‌شته ئه‌ی
خوای گه‌وره و مه‌ره‌بان ئاخ‌ر نه‌ ده‌وله‌مه‌ن ونه‌ ده‌سلا تدار و نه‌ پیغه‌مه‌ر
بوو ؟) .

- به‌هه‌شت ته‌نیا بۆ پیغمبه‌ران و ده‌وله‌مه‌ندان و ده‌سه‌لاتداران
نیه‌که‌س نازانی پاداشتی به‌هه‌شت له‌ سه‌ر چی ده‌دری ، ته‌نیامن
نه‌بی . له‌به‌ر ئه‌وه دایکت به‌هه‌شتی پیب‌را چونکه‌ سه‌ر پیچی
ویسته‌کانی منی نه‌کرد وچ فرمان و ئاره‌زوویه‌کم پیدابوو جیبه‌جییکرد .
هه‌ر له‌ سه‌رده‌می لاوتیه‌وه دل‌داری کردوه که‌سیکی تینوی وه‌کی
باوکتی تیرئای خوشه‌ویستی و ماچ و سیکس کرد . رۆحی باوکتی
ئارام کرد . بۆیه جیبه‌ به‌هه‌شته . دایکت ئافره‌تیکی پیروژ و ئازایه ،
دژی یاسا‌کانی مرۆف وه‌ستاو یاسا‌کانی منی خوای هه‌لبژارد .
دل‌داری کردوه و به‌دلی خۆی شوپ‌کردوه دایکت که‌ یه‌که‌م ماچی

به باوکت دا باوکتی وهک مرۆفێکی برسی تیر کرد . یاسای من وایه . ههر که سێک هه تیوی تیر بکات ، دهروونی بهختیار بکات ، گری حهزی کوپه هه زه کارێ کچه عازهبی ، بیهوژنیکی گریگرتوو دابمرکینیته وه ، جیگهی بهههشته دایکت پیروژ بوو وهک نهو مرۆفانهی مرۆفایه تی قیبله یانه ، نهو مرۆفانهی مندالێکی هه تیوو تیر دهکهن ، یارمهتی ئافرهتیکی بیده رته تان دهدهن . دهستی پیریکی دهگرن ، ئاژه لێک تیر دهکهن ، دزی ناکهن ، ئاوی درختیکی تینو دهدهن ، درۆ ناکهن ، سیکس له دل و روحه وه دهکهن و ماچ به حهزه وه دهکهن . ماچ یانی بهخشین و گۆرینه وهی بهختیاریه . بروانن چ که جوانه نیر و مییهک دهمی به کتری هه لده مژن . نهو ده یاندهوی ته پرای ناخی به کتری بنۆشن . سیکس یانی خواردنی رۆح وتیر بوونی رۆح . کهواته نهوانه بهختیاری خویان و گشت کهسیان گه ره که . نهو که سانه باله دنیا شدا خاوهنی سامان و دهسه لاتیش نه بوو بیتن به لام جیگه یان لای من بهههشته . دایکت دهسه لاتنی به سه ر ناره زوو کانیدا هه بوو . نهو ناره زوو یانهی من پیم دابوو ژیرانه مامه لهی له گه لدا ده کرد و بی دلێ خوی و ویستی منی نه کرد . تو نازانی باوکی تینوت چهند بهو باوهش و ماچهی دایکت ئارام بوو . کاتیکی باوکت له دواچرکهی ژیا نیا زمانی شکاچهند ویستیکی هه بوو ، نهویش وینهی دایکت له چاوان وتامی به کهم ماچی بن دارسیوه کانی شارباژێر له سه ر لێوی و روحی بمینێ و پیکه وه بمرن دوو ویستیم هانیه دی ، ویستی پیکه وه مردنیانم دوا خست تا تو و خوشکان و براکت بیناز نه بن ، ئیهو نازانن من چهند میهره بانم .

بیوه دهرویشی قسه به نرخه کانی خوا وتیری له گوێگرتن نه دهخوارت . تاگۆی له ووته کانی خوا بگرتایه نهوهنده ههستی به ئارامی و بهختیاری ده کرد . بیری رووی ناشیرین و زیبکاوی و لووتی قۆقزو خواری خۆیکرده وه و روویکرده رووناکیه که .

- ئای خوای گه وره ، تو نه وهنده مه ره بان و مرۆف دۆست و به توانایت

نەدەبوو دیکۆرپکی جوان و شانسیکی باشت پێبەخشیمايه ،
 واتەمەنم نیوہی رۆی و بچوکتەرین ئارەزووەکانی سیکسەم نەچەشتوہ
 و ساتیک بەختیاریم نەدیووہ . خۆ من دژی یاسای تۆ نیم . دەمەوێت
 لە رۆحەوہ سیکس بەکم و بە ریزەوہ ئافرەتیکە و یستی ئەم دلە
 غوربەتاویەم لە باوہش بگرم . نەدەبوو کورپکی قۆزو جوان بومايه ؟
 کاردار و پارەدار و لەکۆمەلگایەکی ئارامدا دروست ببومايه ؟ دەکرێ
 ئەمانە سزا بێ و تۆی مەرەبان بەزیندوویەتی دەمدەي ؟ بە گەوردی و
 مەرەبانێ تۆ سوێند دەخۆم ، تا ئیستا چۆلەکە یەکم لەناو نەکردوو ؟
 دزیەکم نەکردووہ ؟ ماچیکە بەزۆر و بەخۆشی و بە پارەم نەکردووہ .
 ئەي ئەم ھەموو ئازارە دەروونی و جەستەیی و رۆحیە چیه من
 دەپێژم ؟!

- ناکرێ ھەموو مەرۆقەکان لەیەک بچن . ئەمە یاسای سروشتە و من و
 سروشت ھاو ئاھەنگین . لەو رۆژەوہی ئیوہی مەرۆق دروست دەبن
 بەرامبەر تاقیکردنەوہی ژبان دەبنەوہ ، ئەو ئافرەتەي لەبەر لووتی قۆقز
 و خوار و رۆوی زبیکاوی تۆ ماچ و خۆشەویستیت ناداتی ، تاوانبارە
 بەیاساکانی سروشت و من . تۆ رۆوت ناشیرینە ، وەلی دیوی
 ناوہوت دەرونت جوانە . ئەمەش جوانیە بۆ مەرۆق . ئەم جوانیە
 دەرونیە گەوھەرە و ھەموو کەس ناتوانی ببینی . من بەشی ھەموو
 مەرۆقتیک دەدەم بەشی جوانی تۆ شاراوہیە و ھی کەسیکی تر ئاشکرایە
 ئەمە جیاوازیە کەش ئیوہی مەرۆق دەروونی یەکتەری ناخوینەوہ
 تاوانە کەش تاوانی ئەو بازارپە جوانی و ناشیرینی مەرۆقی تیا مامالە
 دەکرێ . ئەمەش بازار و یاسای ئیوہی نەک من . مادامیکە تۆ
 مەرۆقی ، دەبی مافەکانت بپارێزیت . گەر مەرۆقە کەي بەرامبەرت بەمە
 نەزانی یانی لە ھەستە مەرۆقا یەتیەکان دابراوہ کە مەرۆقیش لە
 وھەستانە دابرا ، یانی لەمنی خوا دابراوہ و دژی و یست و یاسای
 منە .

خۆی بەکەساس و نەگبەت ھاتە بەرچاو . لەگەڵ گوێگرتنی ووشە و

دهنگه ووزهبه خشه کهی خوادا وورده وورده ملی نهگبه تی لا به لاوه و دیمه نی سکر تیره قژ زهرده کهی هانیه بهرچا و ناره زوی ماچ و سیکی له ته کیا جولاو ناهیتی هه لکیشا ، پروناکی پشتی شاخه هه ورده کهش نه ما . راجله کی و هاواری لیهه لساو به چه پوک که و ته سه روچاوی خوی .

- خوام توره کرد . ئەو ئاگای له هه موو هه ست و نه ستییکی مرۆفه . ئەم خه یاله نه عله تیه چی بوو له م کاته داهاته که لله م ؟ تۆبه خوابه ، سه د جار تۆبه لیم مه گره ، جار یکی تر بییری وانا که مه وه .

هه وره کانی ژیر پیی که و تنه خرته خرته و جوله جول و وورده وورده له یه ک جیاده بوونه وه . ژیر پییه کانی درزی تیکه وت . هه موو ئەندامانی له شی له رز دایگرتن و چه ند جار ی بو خۆ رزگار کردن شوین پییه کانی گوێزایه وه . ده چوو هه ر شوینیک هه وره کانی ژیر پیی ده ترازان . له جیگۆرکی ماندوو بوو . له شوینیکدا وه ستاو به کول دهستی به گریان کرد . چاوه ریی ده کرد به رۆخی هه وره کاندای بچی و بترازیتته خواره وه و هه پرون به هه پرون بیی . باله کانی له خۆی ئالاند و چاوه کانی نوقاند ، وورده وورده درزی هه وره که فراوان بوو ، هه موو له شی قوتداو به ئەسپایی و بی ئازاردان خزایه خواره وه . وه ک دوو دهستی نهرم و شل باوه شیان پیدا کرد بیی ، له سه ر چیمه نیکی نهرم و شلی ناو باخچه یه کی پر گول و گیای جوان و دره ختی به رداری گه شاهه و ناو هه وایه کی دلفرینی بیی بۆن خوشدا دانرا . چاوه تر ساویه کانی کرده وه و وه ک شیت به چواره وری خویدا ده پروانی . نیگای ئەبله قبوونی لیده تکا . جوگه یه ک ناوی پروون به ته نیشت چیمه نه که دا ده رویتت . گولله کانی قه راغ و ناو جوگه که وه ک چۆن مرۆف به ئاوازی مؤسیقایه کی دل به خش خوی ده لاوینیتته وه ئاوا گوێکه ی خونچه کان سه ربان له ته ک خوورپی ئاوه که ده جولان . هه لسا یه سه ربی و پروونتر پروانیه ده وروبه ری خوی له هه ر بن دره ختیکدا ئافرهت و پیاو یکی پرووتی له به ک ئالای بیی . ناوده می یه کتری

هه‌لده‌مژن و به‌سه‌ر لاشه‌ی یه‌کتربیدا ده‌تلیینه‌وه . هه‌رجووته مرۆقێک به‌لایدا تێده‌په‌په‌ری به‌مه‌ره‌بانی و سه‌وزه‌وه سه‌لاویان لێده‌کرد . رووه‌کان گشتیان زه‌رده‌خه‌نه‌یان لێده‌تکا و که‌س مۆره‌ی له‌که‌س نه‌ده‌کرد . هه‌ر خۆی به‌ته‌نیا بێنی هه‌موو جووت . بوون به‌سه‌ر سه‌ر سه‌رمانه‌وه به‌ناو باخچه‌که‌دا که‌وته گه‌ران و ده‌پروانیه دیمه‌نه جوانه‌کانی بن داره‌کان . ماچ ، باوه‌ش سێکس ، مۆسیقای ناسک ، له‌یه‌ک ئالان و نه‌رمه ئۆفی ته‌واو بوون .

(چی ده‌بینم خوايه ئەمه کوی یه ؟) .

له‌ناکاو رووبه‌رووی دوو رووی ئاشنا بووه ئا (مچه بێوه‌ژن و ئافتاوهره‌ش)

- بێوه‌ لێره چی ده‌که‌ن ؟ خۆ چه‌ند سه‌له کوژراون ؟

به‌سه‌ر سه‌لا و تیکیان لێکرد و له‌چاو تێپه‌رین

(هێشتا له‌قوناغی ئاماده‌یدا بووه‌هه‌والی کوشتنی مچه بێوه‌ژن و ئافتاوهره‌ش به‌شاردا بلاو بووه مچه هه‌موو کونج و که‌له‌به‌ری کۆلانه هه‌ژاره‌کانی مه‌لکه‌ندی و خانوه‌قوره‌کان و حاجی حان شاره‌زابوو . ژماره‌ی بێوه‌ژنانی لا تۆمار بوو . میژووی بێوه‌ژن بوونیان ، ته‌مه‌نیان ژماره‌ی شوکر دنیان ، په‌له‌ی گه‌رمای له‌شیان ، سه‌نووری عاشق و پرۆحیان ، عاشقی بێوه‌ژنان بوو .

- ئەری مچه تۆکه‌ی واز له‌ بێوه‌ژن و کۆلان کوتی ده‌هینی ؟ ئەوه‌نده دوا‌ی بێوه‌ژنان که‌وتوو ، خه‌لکی ناوی باوک‌تیان له‌بیر چۆته‌وه بێوه‌ژن بوته‌ نازناوت !

- ئەی چیبکه‌م به‌راله‌تاو هه‌ژاری نه‌ ژنم بو‌دی و نه‌ به‌م شه‌روال و کراسه‌وه شوخه‌کانی سه‌لیمانی بۆمن پادین ؟ . ناهه‌قم مه‌گره‌ و اگر م تێبه‌ریوه . جگه‌ له‌وه ، تۆ نازانی باوه‌ش و ماچی بێوه‌ژنان چه‌ند گه‌رمه ، چه‌ند به‌سه‌زه .. ؟ هه‌ر ئەوان نه‌رخ‌ی ماچ و باوه‌ش و بۆنی بن باخه‌لی پیاوانیان لایه ! .

مچه هه‌ر له‌قوره‌کاری ده‌هاته‌وه ، دو‌گه‌که‌ی داده‌هانی و کلاوه‌که‌ی ده‌نا

به لایه کی سهریه وه و به ره وه کۆلانه کانی شار پێده کهوت . زۆر شاره زای دهسته مۆکردن و راهینانی بیوه ژنان بوو . ناوبانگی ته پری و جوانی و گهرمی ئافتاوه رهش به گهره کدا پشابوو . بۆبه مچه وهک راوچه کی شاره زای خوی بۆ ئافتاوه رهشی نیچیری خیرینی دهروون گرگرتوو نابۆه وه ، نیوه رۆیه کی قرچه بوو ، ئافتاوه رهش نیشانه ی ئاماده گی خۆی بۆ مچه دیاری کردبوو . بهردهرگا که یانی پاک گسکدا بوو و ئاورشینتیکی ته نکی کردبوو و درزکی خستبووه دهرگا ته خته ئه ستوره قویه داره که ی حه وشه که یانه وه . مچه فرسه تی هانی و خۆی به مالی ئافتاوه ره شد اکرد و هیشتا فریای دوو ووشه نه کهوت په لاماری به کیان داو ، ئافتاوه رهش له جیاتی ماچ ، به وورده گاز روومهت ولتوو و سمیل و گۆپکه ی مه ممکه توکاویه کانی مچه ی پچری . کلپه ی هه ردوو کیان هینده به جۆش بوو ، سه رتا پای له شیان چوه سه ر ئاوی حه ز وشه هوهت وهک دوو پارچه ئاسنی سووره وه کراو له ژیر خانه که ی مالی ئافتاوا دابه سه ر به کدا تانه وه . ئافتاوه دیویست گری چهند سال بیوه ژنکۆشی و کلپه ی رۆحی گرگرتوو ، به چهند جار ته و او بوون دابمرکینتته وه . له ته کانه کانی جاری سیته مدابوون که له ناکاو کوره شه قواوه که ی ئافتاوه به سه ر ئه م دوو لاشه پرووت و دیمه نه رۆمانسیه دا هاته وه و هه ردوو کیانی کوشت . رۆحی ئه م دووانه ، به بهرچاوی دانیشتیوانی گهره که وه ده بنه دووپه پوله ی بال رهنگینی جوان ، له په نجه ره بچکۆله که ی ژیرخانه که وه ده دهنه شه قه ی بال و به ئاسمانی شاردا به رو قولایی بۆ به ههشت هه لفرین .

هه ر پرسیارتیکی لا دروست ده بوو ، دهنگیکی ناسک له میشکیا وهلامی ده دایه وه .

(خوای گه وره من چی ده بینم ؟ . ئه وه ئافتاوه رهش و مچه بیوه ژن لیره چی ده کهن ؟
دهنگه که ووتی :

- مچه بیوه ژن و ئافتاوه رهش ، نمونه ی دوومرۆقی چهوساوهن ، له و

رۆژه‌وه‌ی می‌رده‌که‌ی ئاڤتاو‌ه‌ره‌شی به‌جیه‌یه‌شت ، هه‌زاره‌ها‌شه‌وی
 به‌ئازاری ده‌روون و گنگلی رۆحه‌وه‌ به‌ری‌ده‌کرد ، به‌ته‌نیایی له‌ژێر
 لیڤه‌که‌یه‌وه‌ ده‌گریا ودلی په‌نجه‌کانی ئاگری دل و کلپه‌ی رۆحی دانه
 ده‌مرکانه‌وه . ئه‌و هه‌زی له‌ بۆنی سه‌رسنگ و ماچی سمیل و ده‌ستی
 زبری پیاوانی کریکار و هه‌ژاران بوو . چونکه‌ هه‌ر له‌ته‌مه‌نی
 سیانزه‌سالانیه‌وه‌ له‌گه‌لیاندا راها‌تبوو . چی بکات می‌رده‌که‌ی
 کیژۆله‌یه‌کی لادی نشینی کری و ئاڤتاوی به‌ برسیتی رۆح و سێ
 منداله‌وه‌ له‌شاردا به‌جیه‌یه‌شت ؟ ئاڤتاو‌ه‌ره‌ش ده‌یویست یه‌کی له
 ویسته‌کانی خوا جیه‌جیه‌بکات . کوره‌ شه‌قاوه‌کانی‌شی هه‌ره‌شه‌ی
 کوشته‌یان لی‌کردبوو گه‌ر بیر له‌ شو‌کردن بکاته‌وه ، ده‌یکه‌ن به‌قوریانی
 گولله‌یه‌ک . ژبانی ئاڤتاوی بی‌ پیاو دۆزه‌خ‌چیک بوو ، کۆمه‌له‌که‌ی و
 منداله‌کانی بۆیان سازکردبوو . هه‌یشتا تیری له‌ژبان نه‌خواردبوو که‌ له
 نیوه‌ی ته‌مه‌نی‌دا بی‌هه‌ژن که‌وت . له‌ نیوان به‌رداشی هه‌زو ترسی
 کۆمه‌له‌که‌ی ژبانی دۆزه‌خ بوو مچه‌ش له‌نیوان گری هه‌ژاری و گری
 ویسته‌کانی رۆح و ده‌روونی‌دا سوتابوو . ئه‌م دووانه‌ له‌ سه‌رچه‌پکه
 ماچی ، له‌سه‌ر باوه‌شیکی گه‌رم ، ژه‌می سیکس و تامیکی رۆح
 کوژران . ئه‌م دووانه‌ قوریانی جیه‌جیه‌کردنی یه‌کی له‌ ویسته‌کانی
 خوان . شو‌ریشگی‌بوون و له‌پیناوی ماف و ویسته‌کانیاندا کوژران .
 بۆیه‌ دوای ئه‌و هه‌موو تاوانه‌ی لی‌یان کرا جیه‌جیه‌یان به‌هه‌شته . (

تیه‌گه‌یه‌شت ئیه‌ به‌هه‌شته ؟

- ئای که‌ خۆشه ، له‌به‌هه‌شتا هه‌ژاری و ده‌وله‌مه‌نی نیه . لی‌ره‌ جیاوازی
 په‌نگه‌کانی مرۆف نیه . بۆیه‌ هه‌موو که‌سیک زه‌رده‌خه‌نه‌ی له‌سه‌ر لی‌وه .
 وه‌ک ناوشاره‌که‌ی من نیه و په‌ش پی‌ست و په‌نگ تو‌خه‌کان
 نابو‌غزێنرین ، لی‌ره‌ سلاویش نه‌که‌م سلاوم لی‌ده‌که‌ن . له‌ناو شار
 چه‌نده‌جار سلاوی ته‌نیاییم له‌خه‌لکی کردوه و له‌لامیکی ساده‌شم
 وه‌رنه‌گرتوه ، نه‌ک زه‌رده‌خه‌نه . لی‌ره‌ هه‌ست به‌ته‌نیایی و ئازاری
 غوریه‌ت و بی‌گانه‌بوون و بی‌ نیشتمانی ناکه‌یت . چه‌ند خۆشه‌ سه‌ر

زهویش وا بوايه و مرۆڤهكان يه كترين خوش بوستايه . ژيان بيجرگرت و شهر بهرزهووندى ، ئاي كه مرۆڤ زالمه ، ههر له بهر بهرزهووندى ئەو جيهانه خوشه‌ى له خوكردوه به دۆزهخ . له سهر زهوى چهندهها ميلوئين مرۆڤ برسى و بىكاره . لىره هيج ، له سهر زهوى رۆژانه چهند ئافرهت له سهر چهپكه ماچى ، باوهشيكى گهرم ، يان تهكانى دهكوژرى و لوتى دهبردري . ئاي چهند جوانه كه لهم بهههشته جوانه‌دا ئافرهتهكان بيسهريپوش و عهبان ، ئەو ديمه‌نانه چهند جوانه ئافرهتان و پيناوان بهدهم يه‌كه‌وه پىده‌كه‌نن و ماچده‌كه‌ن ، سىكس ده‌كه‌ن ، كه‌س ره‌خه‌يان لىتاگرى و لىيان تورنه‌ابن و ههره‌شه‌و تفيان لىتاكه‌ن . ههموو كه‌سيك ئازاده ، بزبه پولىس و سه‌رياز و جه‌ندرمه و چه‌ك به‌شانه توڤينه‌ره‌كان لىره نيين . ئاي كه مرۆڤى سه‌ره‌وى زالمه خوڤى بوته كوڤسى چه‌زه‌كانى . كه‌خوشه مرۆڤ به‌ختيار بيت ، ئازاد بيت !

ههر ده‌گه‌را و ماندوو نه‌ده‌بوو . ههرده‌گه‌را و ديمه‌نى جوانى و باخ و باخات و پر ميوه و ئاوى سازگارى سه‌رنج راكيشه‌رى ده‌بينى . مرۆڤى ره‌ش سپى ، زهرد ، ئەسمه‌رى به‌كومه‌ل و جووته‌وه ده‌بينى . به‌ته‌نيا له‌قه‌راغى جوگه‌يه‌كدا دانىشت و چهند مست ئاوى خوارده‌وه . تام و بوڤنيك له‌گه‌ل ئاو خوردنه‌وه‌كه‌دا به‌رۆحيا چوو . هه‌ستى به‌مه‌ستى و خه‌يالتيكى زۆر خوشكرد و به‌ك دوومستى ترى خوارده‌وه . وه‌ك قاپى ويسكى خوارديتته‌وه مه‌ست بوو و ئاره‌زووى سىكسى گرى گرت . ناو گه‌لى گهرم داهاات و قه‌به‌بوو . به‌پشتا له‌سهر چيمه‌نه‌كه‌به مه‌ستى و خه‌يالتيكى خوشه‌وه پال كه‌وت ، چاوه‌كانى نوقاند و ئەنديشه‌ى چه‌زوئاره‌زووى سىكسى برده‌وه بو لاي سكرتيره قززه‌رده‌كه .

- ئىستا ئەو شوخه له كوڤى يه ؟ و چيده‌كات ؟ . ئاي خوايه چهند خه‌يالتيكى خوشه ، ئەوه ئاو بوو يان شه‌راب و ويسكى كوڤنياك و كوڤتيله ؟ .

له‌ناكاو ده‌ستتيكى ناسك و نه‌رم به‌روومه‌تاكانيا خشاو چاوه‌كانى

کرده‌وه ، به پرتاوخۆی بهرز کرده‌وه ، سکر تیره قژ زه‌رده‌که‌ی له‌ته‌نیش
 خۆبه‌وه و به‌چیچکانه‌وه و به‌پووتی بینی . به‌پیتچه‌وانه‌ی ژووری
 کارگه‌که‌وه به‌زه‌رده‌خه‌نه‌وه مه‌ربانیه‌وه سه‌یری ده‌کرد و ده‌ستی به‌پوویدا
 ده‌هانی . قژ زه‌رده‌که‌ی به‌سه‌ر شان و مل و مه‌مکۆله‌کانیدا
 شو‌ربوونه‌وه سه‌یریکی خۆیکرد و خۆی به‌پووتی بینی . به‌بێ ده‌نگی
 هه‌لیسانه سه‌ریی و له‌گه‌ل هه‌لساندا ، قنجی مه‌مکه‌کانی
 سکر تیره‌که زیاتر هه‌لتۆقین و گۆیکه‌کانی سوور هه‌لگه‌ران .
 سکر تیره‌که په‌لیگرت بۆ بن دره‌ختیکی کورته‌بنه‌ی باوه‌ش پان .
 هه‌وا و بۆنی گۆل و گۆلزاری ئه‌وناوچه‌یه له‌ده‌وریان ئالاو نوسانی
 به‌خۆبه‌وه . ده‌روونی گری گرت و توکی سه‌رسنگی ئه‌م و گۆیکه
 خرپنه‌کانی سکر تیره‌که گروگالی حه‌زبانده‌کرد . له‌باوه‌شی گرتبوو و
 به‌گه‌رمی و حه‌زتیکی هه‌رزه‌کارانه‌وه باوه‌شی پیداکرد و له‌یه‌ک ئالان
 . تا قه‌باره‌ی ده‌می ریتگی دا لیوه‌قاوه‌یی ته‌ره‌کانی مژی .
 به‌شه‌یدایی له‌په‌نجه‌کانی پیوه‌ی تا دوا مووه‌کانی سه‌ری به‌ماچ
 لیسایه‌وه . سکر تیره‌که‌ش به‌تووندی به‌له‌شیه‌وه نووساندبووی و داوای
 گه‌رمی و ته‌کانی زیاتر و ماوه‌ی درێژتری لیده‌کرد . بۆن و تامی ده‌می
 هه‌نگوینی لیدی . گۆیکه‌کانی مه‌مکی شیرینی لی ده‌تکتی . له‌نیوان
 رانه‌خرپنه‌پیتست کالاکانیدا پال که‌وتبوو سکر تیره‌که‌ش هه‌ردوو
 پاژنه‌خه‌نه‌شیمیلانه‌کانی له‌پشته‌وه له‌پشتی گیر کردبوو . به
 مۆسیقای ئۆف و ده‌نگی هه‌ناسه‌ی سیکساوی ده‌روونی ده‌لاوانده‌وه
 . بۆیه‌که‌م جار ته‌رایبی رۆحی رژایه‌رۆحی ئافره‌تییکی خه‌یالیه‌وه .
 ئه‌مه‌جاریک ئه‌مه‌دووان ، نازانم چه‌ند جار ئای که‌خۆشه ، ماندوو
 نه‌ده‌بوو . تییر ناخوا ئاره‌زوو و ناوگه‌لی سارد نه‌ده‌بووه . بوون به
 به‌شیک له‌سیکس جاریک ئه‌م له‌سه‌ره‌وه و جاریک سکر تیره‌که .
 به‌سه‌ر چیمه‌ن و گۆل و گۆلزار داتلانه‌وه و خزانه‌ناو گۆمی ئاوی بۆن
 خۆش و پوون و پرگۆل و گۆلزار و چه‌پکه‌له‌شی پووتی باریک و خرپنی
 ئافره‌ت و پیاو . له‌قه‌راغ گۆمه‌شه‌را به‌که‌پال که‌وت و به‌زمان

دَلّوڤه شه رابه جیماوه کانی لامل وژتیر مه مکه کانی و قولایی ناوکی
وسهر سنگ و وورگ و نیوان مه مکه کانی سکر تیره که ی ده لسته وه
و تامیکی خوْش و خه یالیتیکی زوْر و ئاره زوویه کی سیکی فردی
به جه سته داچوو .

- ئه مه ئاوی به هه شته و کهس لپی تیر نابی ، ئارزوو هه لسینه ره . لیره
مه ی حه رام نیه بوْیه هه موو که سیک مه سته .

چه ند مستیکی یه ک له دوا ی یه کی هه لَقوراندو ئاره زووی سیکی
گری گرت ، سکر تیره که ش به رووتی و به پیکه نین و قریوه ی ناسکه وه
به ده وریا ده خولایه وه و شه ره شه رابی له ته کدا ده کرد .

به قریوه و وورده ماچه وه وه ک دوو ماسی عاشق خوْیان به ژتیر ئاوه که دا
کرد هه ناسه یان قورس نه ده بوو . له ژتیر گوْمه شه رابه که دا چه ند لاشه ی
رووتی ئافره ت و پیاوی له یه ک ئالایان بینی . وه ک پارچه گه وه هر
ده دروشانه وه ، باوه شیان به یه کدا کرد و زمانی روْخی ئه م وده می روْخی
سکر تیره که به یه ککه یشتن .

- سیکی ژتیر گوْمی شه راب چه ند خوْشه ، شه رابی ووزه به خش
له گه ل هه موو ته کانی کدا ، له گه ل هه موو خونچه ماچیتی ده می
سکر تیره که دا ، قومی شه رابی ده نوْشی و ووزه و ئاره زووی زیاتری
گری ده گرت . دوا ی چه ند جار ته واو بوون ، وه ک دوو په ره گوْل وورده
وورده سه ر ئاو که تن . له سه ر چیمه نی ته نیشت گوْمه که و له ژتیر
تیشکی خوْریکی خوْشدا پال که وتن وسه رو قزه زه رده ته ره
شه راباویه که ی له سه ر سنگه تووکاویکه ی هه ل خستبوو . له ده روون و
چه سته یه کی ئارامدا ده ژیا . چاوه کانی چه خه ویکی ئارامه وه و خهوت
پاش که میک به ئاگا ها ته وه به ته نیا بوو و سکر تیره که ی له ته نیشته وه
نه ما بوو ترس بووه موچرکه یه ک و له شی له رزان

(کاریکی خراپم کرد . ئوْف خوایه په شیمانم ، نه مزانی ئه و سکر تیره
فه له یه وه من موسولمان ، توْبه خوایه لیم ببوره ، چیم کرد ،
په شیمانم) .

دهنگه ناسکه که وه لامیدایه وه

- کاریکی خراپت نه کردووه . تو له بههشتایت . خوا مرۆقه کان وهک
یهک دروست دهکات . جیاوازی ئاینه کان ، جیاوازی ویاسای
دواکه وتوو مرۆقه هی خوا نیه ، سیکسی نیتوان مرۆقه کانی ئاینه
جیاوازه کان حه رام نیه . خوا یاسای جیاوازی سیکسی له نیتوان
مرۆقه کاندان دانه ناوه ، چون جیاوازی له نیتوان رهش و سپی ، زهردا
دانه ناوه ئاواش مافی سیکسی داوه به گشت مرۆقه کان سیکسی به
پاره ولاقه کردن و به زور حه رامه . چون مرۆف دیاری خوا (ئاره زوو)
به پاره دهفرۆشی و دهکری ؟ . هه که سیک ئه م بازاره دروست بکات
تاوان باره . مرۆف هه مرۆقه یاسای خوا یاسای انسانیه جیاوازی
له نیتوان رهش و سپی و فهله و موسولمان و زهردهشتی و جودانیه .
ئیهن ئه م ههله یه دهکهن وئه م جیاوازیه دروست دهکهن ! .

بهسه ر گردۆلکه یه کی کوردا و به ناو قه رسیل و چیمه نی پر گولدا
شۆپووه ههنگاوی دننا . پیتی به سه ره رگول و گیتایه کدا بنایه که پیتی
لا دهبرد ، گول و گیاکانی ژیر پیتی زیت دهبوونه وه .

(له م بههشته دا هیچ شتیک هیچ که سیک نامری و هیچ شتیک
نافه وتی . هه موو شتیک لیتره بوونی هه یه ، چه وسانه وه نه بی ،
بیکاری و غه می پاره و چا و چنۆکی و برسیتی جیاوازی چینه کان
و مرۆقه کان رهنگه کان نه بی . هه موو که سیک بیجیاوازی رهگ و
رهنگ و ره گه ز مافی به ختیاربان هه یه) .

به دهم خه یاله وه له سه ربزنه ریتی شاخ و داخیکی سهخت خوی
بینیه وه . گره ی گه رمایه ک له جهسته ی ئالا .

(ئه م ناوچه یه و ئه م گره یه له هی باشوری کوردستان دهچی .
هه رده لیبی گره ی شارباژیره . به رده خره هه لچنراوه کانی قه یه غه ی
نیتوان زهویه کان ، دارسیوه کوله بنه کان ، رهزه په رشبووه کانی شارباژیره
چون گه یه شتمه ئیره - ئیره کوردستانه) .

له دووره وه له ژیر دارسیوتیکی کورته بنه دا ، ئافه رت و پیاویکی بینی

جه وەندەبە ئا و بە لقیکی داریسپوه که دا هه‌ل‌واسرابوو. ووردوورد تکه ئاوی لیدەتکاو دەخزایە سەرزەویە که . زەویە که ش وەک دەمی تینیوتی کردبیتەوه له چاوتروکاندنی‌کدا تکه ئاوه‌کانی هه‌ل‌ده‌مژی . سەبە‌تە‌یه‌ک تری و سپوه لاسوره له تە‌نیشتیانە‌وه له‌تە‌ک چارۆ‌که نانیکی تیری و چامی ماست و قۆ‌ریه‌کی ره‌ش هه‌له‌اتوو. دوو پیاله‌ ته‌لخ و مستی شه‌کری کلۆ‌ی له‌سه‌ردانرابوو. پیاوه‌که کلایکی ده‌ستچنی رهنگاو رهنگی له‌سه‌ر دابوو، جامه‌نه‌که‌ی له‌مل ئالابوو لاقیکی کربووه دۆ‌شه‌ک و لاقیکی کردبووه پال پشته‌ی پشته‌ی ئافره‌تیکی خرینی بالا مامناو‌ه‌ندی و له‌باوه‌شی گرتبوو. ده‌میان له‌ نیو ده‌می یه‌کتری دانا بوو خه‌ریکی هه‌لمژینی زمان وه‌له‌گ‌لۆ‌فتنی مه‌مه‌که قنجه‌کانی بوو. کۆ‌لوانه‌که‌ی پشته‌ی ئافره‌ته‌که‌ لارکه‌وتبوو پشته‌ سمته‌ی‌کی خرینی ژیر کراسی‌کی ته‌نکی گولگولی ده‌رخست بوو. پیاوه‌که تووند به‌خۆ‌یه‌وه نووساندبوو. له‌ خۆ‌شی ماچه‌کان شان و ملی یه‌کتریان هه‌ل‌ده‌گ‌لۆ‌فی . هه‌ل‌و‌سته‌یه‌کی کرد وشه‌رم دایگرت .

ویستی ریچکه‌ی رۆ‌بیشته‌که‌ی بگۆ‌ری .
 - نا . نا ئه‌و ژیانە رۆ‌مانسیه‌ جوانه‌تان لێ تیک نه‌ده‌م .
 هیتزیک پالی به‌هه‌نگاوه‌کانیه‌وه ده‌ناو به‌ره‌و ژن و پیاوه‌که ده‌بیرد .
 لیان نزیک بووه ئه‌وانیش سه‌ریان له‌یه‌ک جیا‌بووه ، روویان تیکرد .
 ئافره‌ته‌که‌ له‌ کۆ‌شی پیاوه‌که هاته‌خواره‌وه و چه‌ند هه‌نگاوی لێ نزیک که‌وته‌وه و به‌رامبه‌ری وه‌ستا . ئافرتی‌کی لادیی ته‌مه‌ن بیست سالان و کورته‌بنه‌یه‌کی خرین . روویه‌کی خری گۆ‌شتن ، دووچاوی قاوه‌یی پرکل دوولیتی ناسک ، ریزیک دانی سپی برنجی . قرتیکی ره‌شی خاوی شانە کراوه‌که به‌ته‌وقه‌یه‌ک چه‌ند چل ریحانه‌ی ره‌شی پیوه‌ قایم‌کردبوو . ملوانکه‌یه‌کی می‌خه‌ک و یا‌قووتی شینی به‌سه‌ر دوومه‌کی قنجی هه‌ل‌تۆ‌قیوی بیمه‌که‌وانه‌ی ژیر کراسی‌کی کوردی دا هه‌ل‌واسی بوو . چه‌پکه‌ تیشکی‌کی له‌ چاوه‌کانی دا له‌ جینگه‌ی خوی سربوو .

- تیشکی ئەم چاوانە بەرۆحم ئاشنایە ؟
 ئافەرتەتە کە چەند هەنگاویکی تر لێی نزیک بۆوە و ئەم هەر لە جینگە
 خۆی چەقی بوو . چاوە رەشەکانی پر بوون لە ئاو و بەگەرمی و سۆزێکی
 زۆرەو بەو هەشی پێدا کردو تووند بەسنگ و مەمکیەو نوسان (بۆنی
 سەمڵ و رێخانەو ئەم قەزولەشە بە رۆحم نامۆنیە) زەنگی هەستی
 راپچڵەکاند و (لە بۆنی دایکم دەچێ) هیشتا لەباوەشی ئافەرتەتە کە دا
 بوو وەلامی خۆیدا یەو .

(نا ، دایکم هێندە جوان نەبوو دایکم ئافەرتەتێکی پیری بێدان و کۆماوە
 و لاواز و داماوێ مانوو بوو . چاوەکانی کزبوون . لە بیخی
 مووکانیەو تاکۆتایی دووچلێ مووکانی سەری سپی بوون
 مەمکەکانی وەک دوو پارچە پێست ئاسایی بەسنگە رەقە کە یەو
 هەلئاسرابوون . نۆ مندال شیری لێخوارد . هێندە دلئسۆز بوو بۆمان
 ئامادەبوونە ک شیری مەمکەکانی بەلکو تەرایێ و خۆینی لەشیمان
 بداتێ .

(ئای دایە گیان کە میهرەبان بوویت)
 لە بۆن و هەستی باوەشی گەرمی ئافەرتەتە کە دا تاسابوو . ئافەرتە
 لادێیکە دلێ پەنجەکانی بەرویدا هێنا و دەستی خستە ناو
 قەزە کورتە کە یەو .

(ئەم دەست هانینەش هەر لەهی دایکم دەچێ) (ئای خوایە گیان ئەم
 ئافەرتە چەند مەهرەبانە) . پیاوەکە هەریە دانیشتنە و تێیدەروانین و
 زەردەخەنە ی بە رووی دیمەنە کە دا دەبەخشی و چاوەگەشاکانی ئاوی
 تیزابوو . ئافەرتەکە هەر دوو لێو قاوایی یە پر خۆینە کە ی کرد بەیەک و
 ماچێکی لاملی کرد ، چاوە پڕکلەکانی پڕببوون لە فرمییسکی
 خۆشەبستی و چاویان بەرامبەری بەکتر قەدیس ماپوو .

- کۆری شیرینم ... نام ناسیتەووە ؟
 بروسکە یەک لەهەناوی دا .... چەند سالی کەس ئەم رێستەیی پێ
 نەتوووە . واقعی ورمابوو و نەیدەزانی چۆن وەلامی بداتەو .

- کورده شیرینه که من دایکتەم .

سەری هینایە پیشەووە و ماچیککی تریکرد .

- دایە تۆ ... ئا ... تۆ ئەوئەندە جوان و گەنج و...و...و...و...

- کورم تۆ منت بە پیری دیوہ . وەلی من بە پیری لەدایک نەبووم . ئە ی

نازانی مرۆقی بەهەشتی کە دەمری ، لەبەهەشتا بۆ تەمەنی لاوی یان

ئەو تەمەنە ی دلی دەیخوازی زیندوو دەبیتەوہ ؟ . خوای گەورە

داخوازی هەموو مرۆقەچاکەکان جیبەجیدەکات .

دەستە خرینە پر بازنە شوشەبیەکە ی کردە ملی .

- بەقوربانت بەم دایەگیان . ئۆخە ی جاریککی تر بینیمیتەوہ . سوپاس

بۆ خوای گەورە و مەرەبان . دایەگیان زۆر شەرمەزارم لیم بیورە کە

بەجیمەیتشتی دایەگیان بەپاکی خۆت بمبەخشە ، بیتوہفا بووم وەر

بیرم لەخۆم دەکردەوہ . ئەو هەموو خۆشەووستیەت دامی من بەجیم

هیتشتی .

باوشیان بەیکداکرد و پرڤەبارە ی سیەکانی بۆنی سنگی دایکی

هەلدەمری .

(ئای کەخۆشە ئەم بۆنە دایەگیان ، وەرە باسیەکانم پرپی لە بۆنت .

ئۆف دایەگیان ، چەند باوہشیککی بەسۆز و دلێکی مەرەبانت هەبە .

هەردووکیان ئاوریان لە پیاوہکە ی بن دارسیوہکە دایەوہ و ئەویش بە

سۆزیککی زۆرەوہ بۆ ئەو دیمەنە دەگریا و فرمیتسکەکانی بەناو

تووکەکانی ریشیدا دەخزانە ناو سمیلە ئەستورە رەشەکەبەوہ .

دایکی ووتی :

- کورده شیرینه کهم دەزانی ئەو پیاوہ کتیبە ؟!

- نەدایە گیان ، تۆ ئازادی ، تۆکەسیکی ژیانیککی زۆرت کرد

بەقوریانی من و خوشک و براکەم . دوای مردنی باوکم ئارەزوہکانت

خنکاند ، تا چاوی چەقوئاسایی خەلکی جەرگت نەبرتی . ئەو پیاوہ

هەر کەسیک بێ پیرۆزت بێ ، نا دایە گیان نایناسم ، بەلام چاوەکانی

پرن لە مەرەبانی ، لە سۆز و خۆشەووستی وئاوات بەرامبەرم کتیبە ئەو

مرۆڤه‌ی تۆی وا به‌سۆزه‌وه له‌باوه‌ش‌گرتووه ؟ ئه‌و ژبان و دیمه‌نه جوانه‌ی من دیم دلخۆشی کردم ، پیرۆزت بێ دایه مه‌ربه‌نه‌که‌م .
 دایه گیان ، زۆر دلشادم که تۆ وه‌کو من ته‌نیا نیت . ئاخ ته‌نیایی و غوربه‌ت زۆر ناخۆشه ، سه‌خته ، نه‌گبه‌تی یه . دایه گیان ئه‌و پیاوه هه‌رکه‌سیک بێت پیرۆزت بێ . من دلخۆشم که به‌دلخۆشی ده‌تبینم و وا به‌سۆزه‌وه له‌باوه‌شی گرتوویت .
 دایکی ده‌ستی گرت و هه‌ردووکیان له‌پیاوه‌که‌ نزیک که‌وته‌وه .
 - کوربه‌ بچکۆله‌ هه‌تیوه‌که‌م... ئه‌و پیاوه‌ باوکه‌ !
 - باوکم ؟!

- ئا ... کوربه‌ شیرینه‌که‌م تۆ و باوکت یه‌کتربتان نه‌دیوه . کاتییک باوکت مرد ، تۆ له‌ سکمدا شه‌ش مانگان بوویت ، ئا کورم وه‌ره‌ ئه‌وه باوکه . ئه‌و دارسیوه‌ش ئه‌و دارسیوه‌یه که له‌گه‌ڵ باوکتا یه‌که‌م ماچ ویه‌که‌م ژوانمان له‌ بنیاکرد . بۆیه ئیستاش هه‌موو رۆژتیک لیتره‌دا ژبان به‌سه‌ر ده‌به‌ین . بن ئه‌م دارسیوه‌ خۆشترین ژوانی ژبانمان بو ، نامانه‌وی کال بێته‌وه !

هه‌رسیکیان دایانه پر مه‌ی گریان و به‌ پرتاو باوه‌شیان به‌یه‌کدا کردتیر ریشه نه‌تاشراره‌که‌ی باوکی ماچکرد .

- ئۆخه‌ی باوکه گیان ! بۆیه‌که‌مجار بۆنی سه‌رسنگتم هه‌لمژی . باوکه گیان تۆ نازانی بێ باوکی چ که‌لینیکی له‌ژبانم کرد . له‌م ته‌مه‌نه‌شدا چه‌زم له‌بۆنی هه‌ناسه‌و ده‌نگته ، باهه‌ گیان قسه‌ بکه ، تا تامه‌زرۆی بێ باوکی چل سه‌له‌یم ده‌شکی . ئای که‌ناخۆشه‌ مندال بێ ناز و سۆزی باوک گه‌وره‌بێ ؟!

باوکیشی به‌سۆزه‌وه باوه‌شی پیداکرت و به‌سه‌ر به‌کدا گریان .
 - ئۆخه‌ی رۆله‌ هه‌تیوه‌که‌م ، جه‌رگه‌ شیرینه‌که‌م ، سوپاس بۆ خوای گه‌وره‌و مه‌ربه‌بان ئاواتی هه‌موومانێ هینایه‌ دی .

هه‌رسیکیان باوه‌شیان به‌یه‌کدا کردبوو و بۆنی یه‌کتربان ده‌کرد و مه‌ست ببوون . له‌ناکاوه‌نگی دووسه‌گی به‌گژایه‌کچوو ده‌ستی دوو پیره‌ژن

به ئاگای هینایه وه . سه ری له ناو ئه ژنۆکانی ده رهینا و سه بیریکی ئه م
لاو لای خو بکرد . نه دایک نه باوکی ، نه گۆمه شه راب و نه سکر تیری
جوان و نه میوه ی ناسک و نه هه وای پاک و نه بۆنی خو شی گول
و گولزار . نه ئارامی ، نه سربه ی ماچ و نه ئوفی چه ز . هاژه هاژی
ئۆتۆمۆپیل و بۆنی دوو که لی ئۆگزۆز و ده نگه ده نگی شه مه نده فه ر
نه بی .

ئه ژنۆه کانی سه ریوون . که مییک راستی کردنه وه و به ئاسته م خو ی جولاند
و هه ناسه یه کی ساردی هه لکیشا .

ده ستیکی به رووه زیبکاو به که یداهینا :

(خه یالیکی خو ش بوو) .

(راسته که مرۆف له ئاست گرفته کانی ژیاندا بی توانا ده بی په نا
ده باته بهر خوا) .

پیش به چابگه یاندنی ئەم رۆمانه که سانیتکی
دل سۆز ره خنه و سه رنج و کومه کیان
پیکرم ، زۆر به دل هه وه سوپاسیان ده که م .